

UZASADNIENIE

Zmiany zaproponowane w projekcie ustawy mają na celu zmianę przepisów krajowych, dzięki czemu nastąpi wzmocnienie bezpieczeństwa i suwerenności energetycznej Polski oraz przyspieszenie transformacji energetycznej. Zmiany wprowadzone w szczególności do ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz. U. z 2024 r. poz. 1361, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą” lub „ustawą OZE”, pozwolą również na kreowanie nowych impulsów rozwoju gospodarczego, szczególnie w wymiarze lokalnym.

1. Wprowadzenie wsparcia dla biometanu w instalacjach powyżej 1 MW

Projektowane przepisy w zakresie pomocy publicznej dla biometanu mają na celu uzupełnienie istniejącego systemu wsparcia dla wytwórców biometanu o dodatkowe narzędzie w formie aukcji biometanu, zwanej dalej „aukcją biometanu”. Dzięki temu rozwiązaniu zarówno wytwórcy biometanu w instalacjach OZE o mocy poniżej 1 MWe (objęci mechanizmem dopłat do ceny rynkowej – *feed in premium*), jak i pozostali wytwórcy biometanu, będą mieli możliwość skorzystać z dedykowanego systemu wsparcia. Ponadto, projektowane zmiany wpłyną na realizację celów w zakresie wykorzystania biometanu określonych w Krajowym Planie w Dziedzinie Energii i Klimatu na lata 2021–2030 r.

W celu zapewnienia zgodności z kryteriami udzielanej pomocy publicznej oraz niedopuszczenia do wykorzystania w procesie wytwórczym gazów kopalnych dokonano doprecyzowania katalogu surowców dopuszczonych do wytwarzania biometanu w art. 9 ust. 1a pkt 3 ustawy OZE przez zobowiązanie wytwórcy do wytwarzania:

- 1) biogazu, z którego będzie wytworzony biometan, wyłącznie z biomasy;
- 2) biogazu rolniczego wykorzystywanego do wytwarzania biometanu w mieszaninie z biogazem, wyłącznie z substratów wymienionych w art. 2 pkt 2;
- 3) biometanu wyłącznie z biogazu lub mieszaniny biogazu i biogazu rolniczego.

W art. 69a ustawy OZE w ust. 1 wskazano, że energia elektryczna wytworzona w danej instalacji odnawialnego źródła energii (OZE) może korzystać z:

- 1) systemu wsparcia świadectw pochodzenia albo
- 2) systemu wsparcia, o którym mowa w art. 70a–70f, albo
- 3) systemu wsparcia, o którym mowa w art. 70g–70j, albo
- 4) aukcyjnego systemu wsparcia, albo
- 5) aukcji na wsparcie operacyjne, o której mowa w art. 83b ust. 1, albo
- 6) rozliczeń, o których mowa w art. 4 ust. 1 albo ust. 1a pkt 2, albo
- 7) rozliczenia, o którym mowa w art. 38c ust. 3.

Ponadto, dodano ust. 2 wskazując, że biometan może korzystać z mechanizmów wsparcia określonych w art. 83l–83s (*feed in premium*) ustawy OZE albo z aukcyjnego systemu wsparcia biometanu.

W art. 69b ustawy OZE dokonano aktualizacji odwołania do art. 69a ust. 1 pkt 2 i 4.

W art. 83m w ust. 3 pkt 2 ustawy OZE doprecyzowano pojęcie łącznej ilości biometanu wprowadzonej do sieci gazowej jako określonej w MWh energii zawartej w biometanie, jaką

wytwórca biometanu planuje sprzedać w okresie wskazanym w deklaracji składanej Prezesowi URE o zamiarze sprzedaży biometanu wprowadzonego do sieci gazowej po stałej cenie zakupu biometanu.

W zmienianym art. 83o ustawy OZE wskazano, że minister właściwy do spraw klimatu określi, w drodze rozporządzenia, cenę referencyjną biometanu w złotych za 1 MWh, oddzielnie dla instalacji OZE służącej do wytwarzania biometanu z biogazu lub mieszaniny biogazu i biogazu rolniczego oraz biometanu z biogazu rolniczego. Zmiana ma na celu jednoznaczne wskazanie jaka cena referencyjna będzie przysługiwała wytwórcy biometanu, który wytworzył biometan z mieszaniny biogazu i biogazu rolniczego – takie brzmienie wyeliminuje pojawiające się wątpliwości interpretacyjne w tym zakresie.

W art. 83s ustawy OZE wprowadzono zmianę polegającą na rozszerzeniu treści obecnego przepisu o biometan, który uzyskał wsparcie w ramach systemu aukcji biometanu. Podobnie jak biometan objęty wsparciem *feed in premium* również biometan objęty mechanizmem wsparcia w postaci aukcji biometanu w żadnym przypadku nie będzie mógł być uwzględniany w realizacji obowiązku w zakresie Narodowego Celu Wskaźnikowego, o którym mowa w art. 23 ust. 1 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o biokomponentach i biopaliwach ciekłych (Dz.U. z 2025 r. poz. 901) , zwanej dalej „ustawą o biokomponentach i biopaliwach ciekłych”.

Wprowadzane projektem ustawy artykuły 83t–83zh w ustawie OZE w szczegółowy sposób precyzują zasady funkcjonowania systemu aukcyjnego dla biometanu, w szczególności: kryteria kwalifikacyjne do wzięcia udziału w systemie wsparcia aukcyjnego, zasady uzyskania wsparcia aukcyjnego dla biometanu, okres, w którym przysługuje mechanizm wsparcia, przebieg procesu aukcyjnego, obowiązki wytwórcy, który złożył zwycięską ofertę, a także obowiązki Prezesa URE wynikające z przygotowania, prowadzenia oraz kontrolowania obowiązków wynikających z udziału w systemie aukcyjnym biometanu.

W projektowanym art. 83t ust. 1 ustawy OZE wskazano warunki umożliwiające objęcie biometanu mechanizmem wsparcia w formie aukcji. Zgodnie z projektem, przedmiotem aukcji jest sprzedaż biometanu wytworzonego w instalacji OZE i wprowadzonego do sieci gazowej przez wytwórcę, który dokonuje sprzedaży biometanu w ramach systemu aukcyjnego biometanu, pod warunkiem, że w procesie wytwórczym wykorzystano:

- 1) biogaz rolniczy wytworzony wyłącznie z substratów, o których mowa w art. 2 pkt 2 ustawy OZE – w przypadku wytwarzania biometanu z biogazu rolniczego lub z mieszaniny biogazu i biogazu rolniczego,
- 2) biogaz wytworzony wyłącznie z biomasy – w przypadku wytwarzania biometanu z biogazu lub z mieszaniny biogazu i biogazu rolniczego

– spełniający kryteria zrównoważonego rozwoju, o których mowa w art. 28ba–28bcb i art. 28bcc ustawy o biokomponentach i biopaliwach.

Konieczność spełnienia kryteriów zrównoważonego rozwoju jest niezbędna dla wypełnienia unijnych wymagań uzależniających możliwość udzielania wsparcia finansowego od spełnienia przez biometan tych kryteriów.

W projektowanym art. 83t ust. 2 ustawy OZE doprecyzowano wymogi dla wytwórców biometanu uprawnionych do udziału w systemie aukcyjnym. Są to wytwórcy, którzy:

- 1) uzyskali zaświadczenie o dopuszczeniu do aukcji, oraz
- 2) zamierzający wytworzyć biometan i wprowadzić go do sieci gazowej po raz pierwszy po dniu zamknięcia sesji aukcji biometanu, oraz
- 3) będą wytwarzać biometan w instalacji OZE posiadającej wyodrębniony zespół urządzeń służących wyłącznie do wprowadzania biometanu z tej instalacji do sieci gazowej dystrybucyjnej lub przesyłowej.

W ust. 3 ww. artykułu ustawy OZE określono, że biometan, który będzie podlegać systemowi aukcyjnemu, może zostać wytworzony tylko, gdy wchodzące w skład instalacji odnawialnego źródła energii służącej do wytwarzania biometanu urządzenia służące do wytwarzania biometanu będą nie starsze niż 48 miesięcy bezpośrednio poprzedzających dzień wytworzenia po raz pierwszy biometanu w tej instalacji OZE. Dodatkowo, ww. urządzenia nie mogą być wcześniej przez jakikolwiek podmiot amortyzowane w rozumieniu przepisów o rachunkowości.

Projektowany art. 83u ust. 1 ustawy OZE wskazuje Prezesa URE jako organ uprawniony do organizacji oraz przeprowadzania aukcji biometanu, którą zgodnie z ww. przepisem, należy przeprowadzić co najmniej raz w roku.

Ust. 2 ww. artykułu ustawy określa przedmiot aukcji biometanu, którym jest biometan spełniający wymagania określone w art. 83t ustawy OZE w ilościach i wartościach określonych w przepisach wydanych na podstawie ust. 5. W ust. 3 ww. artykułu wskazano obowiązek przeprowadzania odrębnych aukcji biometanu dla instalacji o mocy zainstalowanej elektrycznej:

- 1) mniejszej niż 2 MW, lub
- 2) nie mniejszej niż 2 MW

przy czym łączną moc zainstalowaną elektryczną oblicza się przez przeliczenie mocy zainstalowanej instalacji OZE służącej do wytwarzania biometanu na moc zainstalowaną elektryczną instalacji odnawialnego źródła energii, przy uwzględnieniu sprawności elektrycznej agregatu kogeneracyjnego na poziomie 41%.

Mając na uwadze planowane do realizacji inwestycje biometanowe uwzględniono potrzebę rozłożenia liczby inwestycji na poszczególne „koszyki” aukcyjne, mitygując ryzyko braku zgłoszenia wystarczającej liczby ofert do przeprowadzenia aukcji.

Projektowany ust. 4 art. 83u ustawy OZE nakłada na Prezesa URE obowiązek przeprowadzenia aukcji biometanu z uwzględnieniem podziału określonego w ust. 3, dla ilości i wartości biometanu, o których mowa w ust. 5, biorąc pod uwagę krajowy cel OZE, o którym mowa w art. 127a ustawy OZE w zakresie odnawialnych źródeł energii i istniejący potencjał w zakresie krajowych zasobów energii objęty wydanymi zaświadczeniami dla wytwórców.

Zgodnie z projektowanym ust. 5 tego artykułu Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, do dnia 15 grudnia danego roku, maksymalne ilości i wartości biometanu z OZE, które mogą zostać sprzedane w drodze aukcji biometanu w poszczególnych następujących po sobie 3 latach kalendarzowych, przez wytwórców, którzy złożą zwycięskie oferty w systemie aukcji biometanu, z uwzględnieniem wymienionych poniżej czynników, tj.:

- 1) polityki energetycznej państwa oraz dotychczasowego udziału biometanu wytworzonego w instalacjach OZE zużywanych w elektroenergetyce, ciepłownictwie oraz w transporcie;
- 2) bezpieczeństwa funkcjonowania systemu gazowego i elektroenergetycznego, jak również zobowiązań wynikających z umów międzynarodowych;
- 3) potrzeby ochrony środowiska naturalnego, w tym zmniejszenia zanieczyszczenia azotem pochodzenia rolniczego, a także redukcji emisji zanieczyszczeń atmosferycznych, w szczególności metanu;
- 4) potrzeby zapewnienia zrównoważonego gospodarowania zasobami wodnymi;
- 5) celów gospodarczych i społecznych, w tym udziału wykorzystywanych technologii do wytwarzania biometanu z OZE w tworzeniu nowych miejsc pracy.

Zgodnie z projektowanym art. 83u ust. 6 ustawy OZE Rada Ministrów może zmienić ilość oraz wartość biometanu wytworzonego z OZE zgodnie z ust. 5 – biorąc pod uwagę wartość cen referencyjnych dla biometanu obowiązujących na dany rok, lub w związku ze zwiększeniem maksymalnych ilości biometanu określonych na poszczególne lata kalendarzowe.

Zgodnie z projektowanym art. 83u ust. 7 ustawy OZE, określona przez Radę Ministrów maksymalna wartość biometanu z odnawialnych źródeł energii, o której mowa w ust. 5, nie uwzględnia zasady corocznej waloryzacji cen sprzedaży biometanu, o której mowa w art. 92 ust. 10 ustawy OZE, średniorocznym wskaźnikiem cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem z poprzedniego roku kalendarzowego.

W dalszej części artykułu 83u dodano ust. 8 stanowiący, że w przypadku, gdy ilość i wartość biometanu określona w przepisach wydanych na podstawie ust. 5 nie zostanie sprzedana, po ostatniej przeprowadzonej w danym roku aukcji biometanu, Prezes URE może ogłosić, zorganizować i przeprowadzić w danym roku kolejne aukcje dla biometanu na tę ilość i wartość biometanu.

Zgodnie z projektowanym ust. 9 art. 83u ustawy OZE Prezes URE przeprowadza aukcje dla ilości i wartości biometanu, o których mowa powyżej, uwzględniając podział na koszyki, o których mowa w ust. 3. Prezes URE bierze pod uwagę cel w zakresie OZE i istniejący potencjał w zakresie krajowych zasobów biometanu objęty wydanymi zaświadczeniami. W modelu systemu aukcyjnego przyjęto, że do 2030 r. powstaną w Polsce w ramach realizowanych aukcji biometanu 53 instalacje wytwórcze o średniej mocy docelowej 2,8 MWe – przy czym średnią wartość projektu przyjęto na podstawie analizy materiałów przekazanych przez operatorów sieci gazowych dotyczących liczby złożonych wniosków o przyłączenie do sieci gazowej.

W projektowanym art. 83w ust. 1 ustawy OZE określono maksymalną cenę, po jakiej może zostać sprzedany w drodze aukcji wytworzony biometan, zwaną „ceną referencyjną w aukcji biometanu”.

W projektowanym art. 83w ust. 3 wprowadzono delegację dla ministra właściwego do spraw klimatu polegającą na obowiązku określenia, w drodze rozporządzenia, ceny referencyjnej w aukcji biometanu w złotych za 1 MWh, mając na uwadze:

- 1) istotne parametry techniczne i ekonomiczne funkcjonowania instalacji OZE służącej do wytwarzania biometanu;
- 2) nakłady inwestycyjne ponoszone w okresie przygotowania projektu tej instalacji i jej

- budowy wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną;
- 3) założenia dotyczące technicznych warunków pracy instalacji OZE służącej do wytwarzania biometanu, w tym sprawności wytwarzania biometanu, współczynniki zużycia biogazu, biogazu rolniczego, mieszaniny biogazu i biogazu rolniczego lub biometanu na pokrycie potrzeb własnych oraz na pokrycie strat powstających przed wprowadzeniem biometanu do sieci gazowej;
 - 4) koszty operacyjne oraz dodatkowe nakłady inwestycyjne ponoszone w okresie eksploatacji instalacji OZE służącej do wytwarzania biometanu, w którym ta instalacja podlega wsparciu;
 - 5) przewidywane kształtowanie się cen biomasy, energii elektrycznej lub innych paliw;
 - 6) koszty kapitału własnego wytwórcy biometanu oraz koszty pozyskania kapitału przez wytwórcę;
 - 7) wpływ instalacji OZE służącej do wytwarzania biometanu na środowisko naturalne, w tym na redukcję emisji zanieczyszczeń atmosferycznych, w szczególności metanu;
 - 8) cele gospodarcze i społeczne, w tym udział wykorzystywanych technologii do wytwarzania biometanu w tworzeniu nowych miejsc pracy.

Przepisy projektowanego art. 83x ust. 1 ustawy OZE określają zasady dopuszczenia do wzięcia udziału w aukcjach biometanu wytwórców biometanu z OZE w instalacjach odnawialnego źródła energii zlokalizowanych poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i poza obszarem wyłącznej strefy ekonomicznej.

W ust. 2 ww. artykułu wprowadzono ograniczenie dotyczące ilości i wartości biometanu wytworzonego w instalacjach OZE zlokalizowanych poza Polską jaka może zostać sprzedana w ramach aukcji biometanu w danym roku. Ograniczenie to wynosi do 5% ilości i wartości biometanu wytworzonego w instalacjach OZE, o których mowa w art. 83t ust. 1 ustawy OZE przeznaczonego do sprzedaży przez aukcje biometanu w poprzednim roku.

W ust. 3 ww. artykułu ustawy OZE określono warunki, które jest zobowiązany spełnić wytwórca biometanu z instalacji odnawialnych źródeł energii zlokalizowanej poza terytorium RP i poza obszarem wyłącznej strefy ekonomicznej w celu przystąpienia do aukcji biometanu, które dotyczą:

- 1) obowiązku zawarcia umowy międzyrządowej między Rzeczpospolitą Polską a państwem, na terytorium którego będzie zlokalizowana ta instalacja, gwarantującej wzajemność korzystania z systemu wsparcia wytwarzania biometanu z OZE oraz
- 2) obowiązku zapewnienia możliwości fizycznego przesyłu biometanu do sieci przesyłowej gazowej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z kraju, w którym zlokalizowana jest ta instalacja, w wyniku rezerwacji odpowiednich przepustowości na połączeniach międzysystemowych.

Natomiast przepisy ust. 4 ww. artykułu ustawy OZE nakładają na wytwórców biometanu spoza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i spoza obszaru wyłącznej strefy ekonomicznej, którzy chcą wziąć udział w aukcji biometanu następujące wymagania:

- 1) biometan wytwarzany w takiej instalacji będzie spełniać warunki uznania go za biometan wytworzony ze źródeł odnawialnych w rozumieniu dyrektywy Parlamentu Europejskiego

i Rady (UE) 2018/2001 z dnia 11 grudnia 2018 r. w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych;

- 2) uprawniony podmiot, w rozumieniu przepisów państwa właściwego dla miejsca wytworzenia biometanu, potwierdzi wytworzenie biometanu w instalacji OZE oraz informacje zawarte w potwierdzeniu będą możliwe do weryfikacji przez Prezesa URE;
- 3) zobowiązanie wytwórcy biometanu w instalacji OZE, że w przypadku uzyskania dodatkowej pomocy (np. inwestycyjnej) na instalację OZE w państwie, na terenie którego ww. instalacja została zlokalizowana, ww. wytwórca biometanu rozliczy ją zgodnie z przepisami art. 83zg ustawy OZE;
- 4) ponadto, wytwórca biometanu, oprócz spełnienia wymogów oceny formalnej przygotowania do wytwarzania biometanu w danej instalacji, o których mowa w art. 83y ustawy OZE i uzyskania od Prezesa URE zaświadczenia o dopuszczeniu do udziału w aukcji biometanu, zobowiązany jest spełnić wymogi stawiane uczestnikowi aukcji, o których mowa w art. 83zg, art. 83t ust. 2 oraz art. 83zc ww. ustawy.

W ust. 5 ww. artykułu ustawy OZE określono postanowienia, które należy zawrzeć w umowie międzyrządowej zawieranej między Rzeczpospolitą Polską a państwem, na terytorium którego będzie zlokalizowana instalacja, gwarantującej wzajemność korzystania z systemu wsparcia wytwarzania biometanu z OZE. Wymogi te dotyczą w szczególności:

- 1) zasad uczestnictwa w systemie wsparcia OZE, obowiązującym w państwie będącym stroną tej umowy względem wytwórców biometanu w instalacjach OZE znajdujących się na terenie RP i obszarze wyłącznej strefy ekonomicznej, ze szczególnym uwzględnieniem dołączenia wykazu dokumentów, jakie ww. wytwórca biometanu jest zobowiązany przedstawić w celu uczestnictwa w systemie aukcji biometanu;
- 2) zasad uczestnictwa wytwórców biometanu, o których mowa w ust. 1 w systemie wsparcia określonym w projekcie ustawy OZE. Dodatkowo wprowadzono obowiązek dołączenia wykazu dokumentów, w celu przeprowadzenia przez Prezesa URE oceny formalnej, o której mowa w art. 83y ustawy OZE;
- 3) sposobu realizacji obowiązków określonych w art. 83zh ustawy OZE oraz zasad przeprowadzania kontroli, o której mowa w art. 84 ust. 1 ustawy OZE;
- 4) zasad zastosowania art. 93 ustawy OZE.

Przepisy projektowanego art. 83y ust. 1 ustawy OZE nakładają na wytwórców biometanu zamierzających przystąpić do aukcji biometanu obowiązek poddania się procedurze oceny formalnej potwierdzającej przygotowanie do wytwarzania biometanu w danej instalacji OZE.

Zgodnie z dodawanym art. 83y ust. 2 ustawy OZE Prezes URE przeprowadza procedurę oceny formalnej na podstawie wniosku wytwórcy biometanu o wydanie zaświadczenia o dopuszczeniu do udziału w aukcji biometanu.

Treść ust. 3 projektu ww. artykułu określa szczegółową zawartość tego wniosku, który zawiera:

- 1) imię i nazwisko oraz adres zamieszkania albo nazwę i adres siedziby wytwórcy biometanu;
- 2) lokalizację i moc zainstalowaną instalacji OZE służącej do wytwarzania biometanu przeliczoną na moc zainstalowaną elektryczną instalacji OZE, przyjmując sprawność elektryczną agregatu kogeneracyjnego na poziomie 41%;

- 3) podpis wytwórcy biometanu lub osoby upoważnionej do jego reprezentowania, z załączeniem oryginału lub uwierzytelnionej kopii dokumentu poświadczającego umocowanie takiej osoby do działania w imieniu wytwórcy biometanu;
- 4) oświadczenie wytwórcy biometanu lub osoby upoważnionej do jego reprezentowania w zakresie:
 - a) stosowania się do obowiązków, o których mowa w art. 9 ust. 1a pkt 3 albo art. 25 pkt 3a ustawy OZE w trakcie wytwarzania biometanu w instalacji OZE,
 - b) spełnienia kryteriów zrównoważonego rozwoju, o których mowa w art. 28ba–28bcb i art. 28bcc ust. 1 ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych,
 - c) wytworzenia biometanu w instalacji OZE posiadającej wyodrębniony zespół urządzeń służących wyłącznie do wprowadzania biometanu z tej instalacji do sieci gazowej dystrybucyjnej lub przesyłowej.

Na podstawie projektowanego art. 83y ust. 4 ustawy OZE zobowiązano wytwórcę biometanu do dołączenia do wniosku o wydanie zaświadczenia o dopuszczeniu do udziału w aukcji biometanu, oryginałów lub poświadczonych kopii następujących dokumentów:

- 1) warunków przyłączenia lub umowy o przyłączenie do sieci gazowej instalacji wytwarzania biometanu, która ma być objęta mechanizmem wsparcia w postaci systemu aukcyjnego biometanu;
- 2) prawomocnego pozwolenia na budowę wydanego dla projektowanej instalacji OZE służącej do wytwarzania biometanu na potrzeby realizacji aukcji biometanu – w przypadku, gdy jest ono wymagane na podstawie przepisów prawa budowlanego;
- 3) harmonogramu rzeczowo-finansowego realizacji budowy instalacji OZE służącej do wytwarzania biometanu albo oświadczenia o zrealizowaniu inwestycji;
- 4) schematu instalacji OZE służącej do wytwarzania biometanu. Na ww. schemacie należy wskazać urządzenia służące do wytwarzania biometanu, urządzenia pomiarowo – rozliczeniowe, urządzenia służące do wprowadzania biometanu do sieci gazowej oraz miejsce przyłączenia tej instalacji do sieci gazowej. Ww. elementy należy nanieść na mapę poglądową uwzględniającą numery ewidencyjne działek i obrębów w celu jednoznacznego określenia miejsca zabudowania instalacji OZE służącej do wytwarzania biometanu;
- 5) dokumentu potwierdzającego moc zainstalowaną instalacji OZE służącej do wytwarzania biometanu, o której mowa w art. 2 pkt 19c.

W celu umożliwienia rozpatrzenia przez Prezesa URE wniosku o wydanie zaświadczenia o dopuszczeniu do udziału w aukcji biometanu w dodawanym ust. 5 ww. artykułu ustawy OZE zobligowano wytwórcę biometanu do złożenia tego wniosku nie później niż na 14 dni przed dniem rozpoczęcia sesji aukcji biometanu, której dotyczy przedmiotowy wniosek.

W ust. 6 ww. artykułu ustawy OZE wprowadzono wymóg dotyczący okresu ważności składanych przez wytwórcę biometanu dokumentów, o których mowa w ust. 4 pkt 1 i 2 powyżej, który w dniu złożenia nie może być krótszy niż 6 miesięcy.

W art. 83y ust. 7 ustawy OZE dokonano wyłączenia obowiązku stosowania się do przepisów ust. 4 i 6 ww. artykułu w przypadku, gdy instalacja służąca do wytwarzania biometanu na potrzeby systemu aukcyjnego biometanu jest zlokalizowana poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i poza obszarem wyłącznej strefy ekonomicznej.

Art. 83y ust. 8 stanowi, że w przypadku gdy instalacja OZE będzie zlokalizowana poza terytorium Polski i poza obszarem wyłącznej strefy ekonomicznej, wytwórca biometanu w instalacji OZE został zobligowany do dołączenia do wniosku o wydanie zaświadczenia o dopuszczeniu do udziału w aukcji biometanu dokumentów wynikających z umowy, o której mowa w art. 83x ust. 3 pkt 1 ustawy OZE, z zastrzeżeniem, że wszelkie dokumenty, które są sporządzone w języku obcym należy przetłumaczyć przez tłumacza przysięgłego.

W art. 83z ust. 1 i ust. 2 ustawy OZE wprowadzono obligatoryjny termin na wydanie przez Prezesa URE zaświadczenia o dopuszczeniu do aukcji biometanu, który wynosi 30 dni od dnia złożenia kompletnego wniosku o wydanie ww. zaświadczenia lub odmowy jego wydania (w formie postanowienia). Składającemu wniosek przysługuje prawo do złożenia zażalenia na otrzymane postanowienie dot. odmowy wydania zaświadczenia o dopuszczeniu do udziału w systemie aukcji biometanu.

W ust. 3 ww. artykułu ustawy OZE określono miejsce właściwe do składania zażalenia na postanowienie Prezesa URE, którym jest Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów. Określono też maksymalny termin na złożenie odwołania, tj. w terminie do 7 dni od dnia doręczenia postanowienia. W przepisie wskazano na ustawę z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 1568, z późn. zm.) jako podstawę prawną dla postępowań w sprawach z zakresu regulacji energetyki.

W art. 83z ust. 4 ustawy OZE wprowadzono zastrzeżenie polegające na możliwości pozostawienia bez rozpoznania wniosku o wydanie zaświadczenia o dopuszczeniu do aukcji biometanu, do którego nie dołączono dokumentów, o których mowa w art. 83y ust. 4 pkt 1 lub 2, lub jeżeli wniosek został złożony w terminie krótszym niż określony w art. 83y ust. 5 ustawy OZE, tj. w terminie krótszym niż na 14 dni przed dniem rozpoczęcia sesji aukcji biometanu, której dotyczy przedmiotowy wniosek.

Określono także termin ważności zaświadczenia o dopuszczeniu do aukcji biometanu, który wynosi zgodnie z ust. 5 art. 83z ustawy OZE – 12 miesięcy liczonych od dnia wydania zaświadczenia, z zastrzeżeniem, że termin ten nie może być dłuższy niż termin ważności dokumentów, o których mowa w art. 83y ust. 4 pkt 1 i 2 ustawy OZE.

Zgodnie z ust. 6 art. 83z ustawy OZE, w przypadku terminu ważności zaświadczenia o dopuszczeniu do aukcji biometanu dla wytwórcy biometanu z OZE w instalacjach OZE zlokalizowanych poza terytorium Polski i poza obszarem wyłącznej strefy ekonomicznej, termin ten nie może być dłuższy niż termin wynikający ze szczegółowych postanowień umowy, o której mowa w projektowanym art. 83x ust. 3 pkt 1 ustawy OZE.

Przepisem projektowanego art. 83za ust. 1 ustawy OZE nałożono na Prezesa URE konieczność realizacji obowiązku informacyjnego polegającego na poinformowaniu ministra właściwego do spraw klimatu o harmonogramie przeprowadzenia aukcji biometanu w danym roku kalendarzowym. Przy czym, zobligowano Prezesa URE do zamieszczenia w harmonogramie planowanych terminów przeprowadzenia aukcji biometanu oraz ilości i wartości oferowanego biometanu w poszczególnych aukcjach dla biometanu.

Zgodnie z treścią projektowanego ust. 2 ww. artykułu ustanowiono 14-dniowy termin na uzgodnienie przez Prezesa URE z ministrem właściwym do spraw klimatu harmonogramu, o

którym mowa w ust. 1 art. 83za ustawy OZE.

W art. 83za ust. 3 ustawy OZE przyjęto, że harmonogram przeprowadzenia aukcji biometanu uznaje się za uzgodniony w przypadku braku przedstawienia uwag przez ministra właściwego do spraw klimatu w terminie, o którym mowa w ust. 2 art. 83za ustawy OZE – tj. 14 dni od dnia przekazania harmonogramu do uzgodnienia.

Zgodnie z treścią projektowanego art. 83zb ust. 1 ustawy OZE, po uzgodnieniu harmonogramu przeprowadzenia aukcji biometanu w danym roku kalendarzowym Prezes URE jest zobowiązany umieścić w Biuletynie Informacji Publicznej URE informacje o aukcji biometanu nie później niż 30 dni przed dniem jej rozpoczęcia.

W ust. 2 ww. artykułu ustawy OZE wskazano informacje prezentowane w ogłoszeniu dotyczącym aukcji biometanu. Są to:

- 1) oznaczenie aukcji biometanu;
- 2) termin przeprowadzenia sesji aukcji biometanu;
- 3) godziny otwarcia i zamknięcia ww. sesji;
- 4) maksymalna ilości i wartości biometanu, jaka może zostać sprzedana w danej aukcji biometanu, w tym informacja dotycząca maksymalnej ilości i wartości biometanu z OZE, jaka może zostać sprzedana w czasie trwania aukcji przez wytwórców biometanu z odnawialnego źródła energii w instalacjach OZE zlokalizowanych poza terytorium Polski i poza obszarem wyłącznej strefy ekonomicznej.

W projektowanym art. 83zb ust. 3 ustawy OZE wprowadzono zastrzeżenie zgodnie z którym, Prezes URE może nie przeprowadzić aukcji biometanu w przypadku, gdy na 14 dni przed jej terminem, liczba wydanych ważnych zaświadczeń o dopuszczeniu do aukcji biometanu do danego ogłoszenia o aukcji oraz liczba wniosków o wydanie zaświadczeń o dopuszczeniu do aukcji biometanu, których termin rozpatrzenia upływa przed terminem, o którym mowa w ust. 2 pkt 2 jest mniejsza niż trzy. Pozwala to na zniesienie konieczności organizowania aukcji biometanu w sytuacji, gdy wydana ilość zaświadczeń o dopuszczeniu do aukcji biometanu uniemożliwia formalne rozstrzygnięcie aukcji z uwagi na ich niewystarczającą liczbę.

W projektowanym art. 83zb ust. 4 ustawy OZE wobec wytwórców posiadających zaświadczenie o dopuszczeniu do aukcji biometanu wprowadzono obowiązek posiadania gwarancji bankowej albo wniesienia na rachunek bankowy wskazany przez Prezesa URE kaucji. Projekt reguluje również wartość ww. form zabezpieczeń określoną na poziomie 25 zł za każdy 1 kW mocy zainstalowanej danej instalacji OZE do wytwarzania biometanu.

W projektowanym ust. 5 ww. artykułu wprowadzono warunek konieczny dotyczący rozstrzygnięcia aukcji biometanu polegający na wpłynięciu minimum 3 ofert spełniających wymagania określone w ustawie OZE spośród ofert złożonych w ramach tej samej aukcji.

Ponadto w ust. 6 ww. artykułu określono sposób przeprowadzania aukcji biometanu polegający na wykorzystaniu do tego celu internetowej platformy aukcyjnej, o której mowa w art. 78 ust. 6 ustawy OZE. Na podstawie przepisu przejściowego, do czasu dostosowania internetowej platformy aukcyjnej do przeprowadzania aukcji biometanu, aukcje te mogą być przeprowadzane w formie pisemnej.

W celu zapewnienia transparentności zasad przeprowadzania aukcji biometanu w projektowanych przepisach art. 83zb ust. 7 ustawy OZE na Prezesa URE obowiązek ustalenia regulaminu aukcji biometanu. Następnie, w projekcie ust. 8 w art. 83zb ustawy OZE doprecyzowano zakres informacji, jaki Prezes URE uwzględnia przy określaniu regulaminu aukcji biometanu, zawierający:

- 1) szczegółowe zasady organizacji aukcji biometanu, w tym składania ofert;
- 2) przebieg i sposób rozstrzygnięcia aukcji biometanu;
- 3) warunki przetwarzania danych dotyczących uczestników aukcji biometanu;
- 4) wymagania techniczne dotyczące dostępu do internetowej platformy aukcyjnej;
- 5) sposób zapewnienia bezpieczeństwa i prawidłowości przebiegu aukcji biometanu;
- 6) warunki zawieszenia dostępu do internetowej platformy aukcyjnej.

Zgodnie z projektowanym ust. 9 ww. artykułu ustawy OZE, regulamin aukcji biometanu należy przedstawić do zatwierdzenia ministrowi właściwemu do spraw klimatu, a po jego zatwierdzeniu na podstawie projektowanego ust. 10 regulamin aukcji biometanu ogłasza się w Biuletynie Informacji Publicznej URE.

W art. 83zc ust. 1 ustawy OZE określono sposób, w jaki wytwórca biometanu może złożyć swoją ofertę w czasie trwania aukcji biometanu, tj. przez uzupełnienie formularza dostępnego na internetowej platformie aukcyjnej. Przy czym zgodnie z przepisami projektowanego ust. 2 ww. artykułu wytwórca biometanu w czasie trwania aukcji może złożyć tylko jedną ofertę dla biometanu, który będzie wytwarzany w danej instalacji OZE.

Uczestnik aukcji jest uprawniony do wielokrotnej aktualizacji oferty w zakresie danych, o których mowa w art. 83zc ust. 3 pkt 6 ustawy OZE w terminie do 30 dni przed dniem złożenia pierwszego wniosku o pokrycie ujemnego salda. Zaproponowany przepis uwzględnia sytuację, w której wytwórca biometanu zdecyduje się na wykorzystywanie do produkcji biometanu biogazu lub biogazu rolniczego pochodzącego spoza jego instalacji albo zrezygnuje z takiego rozwiązania – sytuacja dotyczy zmiany decyzji już po wygranej aukcji. Źródło pochodzenia biogazu lub biogazu rolniczego jest istotne z punktu widzenia obliczania ceny skorygowanej.

Ponadto w punktach 1–9 projektowanego art. 83zc ust. 3 ustawy OZE określono szczegółowo, jakie informacje należy zawrzeć w ofercie składanej przez wytwórcę biometanu w czasie trwania aukcji biometanu, tj.:

- 1) nazwę i adres siedziby uczestnika aukcji biometanu;
- 2) lokalizację, rodzaj i moc zainstalowaną instalacji OZE służącej do wytwarzania biometanu, w której będzie wytwarzany biometan, przeliczoną na moc zainstalowaną elektryczną instalacji OZE, przyjmując sprawność elektryczną agregatu kogeneracyjnego na poziomie 41%;
- 3) łączną ilość biometanu planowanego do wprowadzenia do sieci gazowej, określoną w MWh energii zawartej w biometanie i cenę wyrażoną w złotych z dokładnością do jednego grosza za 1 MWh, za jaką uczestnik aukcji biometanu zobowiązuje się sprzedać tę energię w ramach aukcji biometanu, w okresie wskazanym w ofercie;
- 4) wskazanie planowanej daty rozpoczęcia okresu, w którym wytwórca biometanu, w przypadku wygrania aukcji biometanu, będzie korzystać z aukcyjnego systemu wsparcia

oraz okresu tego wsparcia;

5) oświadczenie o następującej treści:

„Oświadczam, że:

- 1) instalacja odnawialnego źródła energii, która będzie służyć do wytwarzania biometanu, będzie spełniać wymagania, o których mowa w art. 83t ust. 3 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii;
- 2) wytwarzając biometan w instalacji odnawialnego źródła energii, będę stosować się do obowiązków, o których mowa w art. 9 ust. 1a pkt 3 albo art. 25 pkt 3a ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii;
- 3) biometan zostanie wytworzony w instalacji odnawialnego źródła energii posiadającej wyodrębniony zespół urządzeń służących wyłącznie do wprowadzania biometanu z tej instalacji do sieci gazowej dystrybucyjnej lub przesyłowej;
- 4) do wytworzenia biometanu w instalacji odnawialnego źródła energii będą wykorzystane biogaz lub biogaz rolniczy, które spełniają kryteria zrównoważonego rozwoju, o których mowa w art. 28ba–28bcb i art. 28bcc ust. 1 ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych.”;
- 6) informację wytwórcy biometanu czy biogaz albo biogaz rolniczy wykorzystywany do wytworzenia biometanu w instalacji OZE, której dotyczy oferta, o której mowa w ust. 1, będzie wytwarzany w tej instalacji.
- 7) ilość biometanu z OZE wyrażoną w MWh energii zawartej w biometanie, jaką uczestnik aukcji biometanu planuje sprzedać w ramach systemu aukcyjnego w kolejnych następujących po sobie latach kalendarzowych, począwszy od roku, w którym po raz pierwszy nastąpi sprzedaż biometanu wytworzonego w danej instalacji w ramach systemu aukcyjnego dla biometanu, z uwzględnieniem terminu określonego w pkt 9;
- 8) miejsce przyłączenia instalacji OZE służącej do wytwarzania biometanu do sieci dystrybucyjnej lub sieci przesyłowej gazowej, określone w warunkach przyłączenia albo w umowie o przyłączenie;
- 9) zobowiązanie się uczestnika aukcji biometanu do sprzedaży po raz pierwszy w ramach systemu aukcyjnego biometanu, w terminie 48 miesięcy od dnia zamknięcia sesji aukcji biometanu, biometanu wytworzonego w instalacji OZE służącej do wytwarzania biometanu, która powstanie po dniu zamknięcia sesji aukcji biometanu;
- 10) oświadczenie o następującej treści:

„Świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia wynikającej z art. 233 § 6 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny oświadczam, że:

- 1) wartość pomocy inwestycyjnej, o której mowa w art. 83zg ust. 1 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii, obliczona zgodnie z art. 83zg ust. 3 i 4 tej ustawy, wynosi ... zł, w tym wartość pomocy, o której mowa w art. 83zg ust. 2 wynosi ... zł. Cena skorygowana obliczona zgodnie z art. 83zg ust. 5 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii wynosi... zł za 1 MWh;
- 2) przedsiębiorstwo nie znajduje się w trudnej sytuacji w rozumieniu art. 2 pkt 18 lit. a–c lub e rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym

w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu;

- 3) na przedsiębiorstwie nie ciąży obowiązek zwrotu pomocy publicznej, wynikający z decyzji Komisji Europejskiej uznającej taką pomoc za niezgodną z prawem oraz z rynkiem wewnętrznym.”; klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń.

Zgodnie z projektowanym ust. 4 ww. artykułu wprowadzono, pod rygorem nieważności, obowiązek opatrzenia oferty składanej w ramach aukcji biometanu kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym.

W celu usprawnienia przebiegu aukcji biometanu w projektowanym art. 83zc ust. 5 ustawy OZE wprowadzono ograniczenie czasu trwania pojedynczej aukcji do jednej sesji. Składane w ramach trwającej aukcji biometanu oferty, w myśl przepisów projektowanego ust. 6, nie są widoczne dla innych uczestników aukcji.

Zgodnie z projektowanym art. 83zc ust. 7 ustawy OZE na godzinę przed zamknięciem sesji aukcji biometanu złożone przez wytwórców biometanu oferty nie podlegają modyfikacji ani wycofaniu.

W celu doprecyzowania kryteriów oceny ofert, w projektowanym ust. 8 art. 83zc ustawy OZE określono, że będą odrzucane oferty, w których zadeklarowana cena sprzedaży biometanu przekracza cenę referencyjną biometanu albo maksymalną cenę, o której mowa w art. 83zd ust. 5 pkt 4 ustawy OZE, które obowiązują w dniu ogłoszenia danej aukcji biometanu.

Na podstawie projektowanego przepisu w art. 83zc ust. 9 ustawy OZE dopuszczono dokonanie jednokrotnej aktualizacji zwyczajowej oferty w zakresie:

- 1) planowanej daty rozpoczęcia okresu korzystania z aukcyjnego systemu wsparcia, o której mowa w ust. 3 pkt 4, z uwzględnieniem ust. 3 pkt 9 i art. 83zf, lub ilości biometanu, o której mowa w ust. 3 pkt 7, z zastrzeżeniem, że łączna ilość biometanu, o którym mowa w ust. 3 pkt 3, oraz okres, o którym mowa w ust. 3 pkt 4, określone w ofercie nie mogą ulec zmianie;
- 2) mocy zainstalowanej instalacji przeliczonej na moc zainstalowaną elektryczną OZE służącego do wytwarzania biometanu, o której mowa w ust. 3 pkt 2, z zastrzeżeniem, że łączna zaktualizowana moc takiej instalacji nie zmieni pierwotnej kwalifikacji określonej zgodnie z art. 83u ust. 3, właściwej dla tej instalacji w dniu złożenia oferty.

Zgodnie z projektowanym art. 83zc ust. 10 ustawy OZE jedyną formą aktualizacji oferty złożonej przez wytwórcę w ramach aukcji biometanu jest złożenie Prezesowi URE oświadczenia wytwórcy biometanu zawierającego informacje, o których mowa w ust. 9, nie później niż na 30 dni przed terminem pierwszego wniosku o pokrycie ujemnego salda, o którym mowa w art. 93 ust. 2 pkt 3 ustawy OZE.

Zgodnie z projektowanym ust. 11 uczestnik aukcji jest uprawniony do wielokrotnej aktualizacji oferty w zakresie danych, o których mowa w ust. 3 pkt 9, w terminie do 30 dni przed dniem złożenia pierwszego wniosku o pokrycie ujemnego salda.

Zgodnie z projektowanym art. 83zc ust. 12 ustawy OZE – w przypadku gdy aktualizacja oferty, o której mowa w art. 83zc ust. 9 tej ustawy, nie spełnia warunków określonych w tym przepisie

lub została złożona po terminie, o którym mowa w art. 83zc ust. 10, oferta nie podlega aktualizacji.

W świetle projektowanego art. 83zc ust. 13 ustawy OZE o dokonaniu aktualizacji oferty zgodnie z ww. ustępami 9 i 10 Prezes URE informuje wytwórcę oraz operatora rozliczeń energii odnawialnej, o którym mowa w art. 106 ustawy OZE, w terminie 30 dni od dnia otrzymania oświadczenia wytwórcy.

W projektowanym art. 83zd ust. 1 ustawy OZE wskazano uczestników aukcji biometanu, którzy są jej zwycięzcami. Zgodnie z treścią ww. przepisu za wygrywających aukcję biometanu uznaje się uczestników, którzy zaoferowali najniższą cenę sprzedaży biometanu z odnawialnych źródeł energii, oraz których oferty łącznie nie przekroczyły 100% wartości lub ilości biometanu z odnawialnych źródeł energii określonej w ogłoszeniu o aukcji biometanu i 80% ilości biometanu objętej wszystkimi ofertami.

Dodatkowo, w projektowanym art. 83zd ust. 2 ustawy OZE wprowadzono doprecyzowanie dotyczące zasad rozstrzygnięcia spośród ofert zawierających taką samą najniższą cenę za wytworzoną ilość biometanu określoną w MWh oferowanych w ramach aukcji biometanu polegającego na wyborze oferty, która została złożona w ramach aukcji jako pierwsza.

W projektowanym art. 83zd ust. 3 ww. ustawy doprecyzowano zasady postępowania w przypadku, gdy kolejna następująca po zwycięskiej oferta zawierała większą ilość albo wartość biometanu niż dostępna w ramach aukcji. Zgodnie z przepisami pozostała ilość lub wartość biometanu przypadająca na tego uczestnika nie podlega sprzedaży w tej aukcji. Zgodnie z regulacjami projektowanego art. 83zd ust. 4, Prezes URE może przeprowadzić aukcję interwencyjną biometanu w przypadku konieczności dokonania dodatkowej interwencji na rynku odnawialnych źródeł energii służących do wytwarzania biometanu.

W przypadku konieczności przeprowadzenia aukcji interwencyjnej biometanu w świetle przepisu art. 83zd ust. 4 ustawy OZE, zgodnie z projektowanym ust. 5 zobowiązano ministra właściwego do spraw klimatu do określenia, w drodze rozporządzenia, warunków aukcji interwencyjnej biometanu, przy czym w pkt 1–4 określono, jakie informacje ww. rozporządzenie będzie zawierać:

- 1) termin ogłoszenia przez Prezesa URE aukcji interwencyjnej biometanu oraz termin otwarcia i zamknięcia tej aukcji;
- 2) łączną ilość i wartość biometanu z odnawialnych źródeł energii, która może zostać sprzedana przez wytwórców w drodze aukcji interwencyjnej biometanu, z uwzględnieniem przepisów wydanych na podstawie art. 83u ust. 5;
- 3) maksymalną cenę, za jaką biometan może zostać sprzedany w drodze aukcji interwencyjnej biometanu, z uwzględnieniem art. 83u ust. 3;
- 4) okres prawa do pokrycia ujemnego salda, o którym mowa w art. 92 ust. 5a, przypadającego dla wytwórcy, który wygrał aukcję interwencyjną biometanu, z zastrzeżeniem, że nie może być on dłuższy niż 20 lat od dnia sprzedaży po raz pierwszy biometanu po dniu zamknięcia sesji aukcji interwencyjnej biometanu.

Przedmiotowe rozporządzenie minister właściwy do spraw klimatu wyda, mając na uwadze:

- 1) istotne parametry techniczne i ekonomiczne funkcjonowania instalacji OZE służącej do

- wytwarzania biometanu;
- 2) nakłady inwestycyjne ponoszone w okresie przygotowania projektu tej instalacji i jej budowy wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną;
 - 3) założenia dotyczące technicznych warunków pracy instalacji OZE służącej do wytwarzania biometanu, w tym sprawności wytwarzania biometanu, współczynniki zużycia biogazu, biogazu rolniczego, mieszaniny biogazu i biogazu rolniczego lub biometanu na pokrycie potrzeb własnych oraz na pokrycie strat powstających przed wprowadzeniem biometanu do sieci gazowej;
 - 4) koszty operacyjne oraz dodatkowe nakłady inwestycyjne ponoszone w okresie eksploatacji instalacji OZE służącej do wytwarzania biometanu, w którym ta instalacja podlega wsparciu;
 - 5) przewidywane kształtowanie się cen biomasy, energii elektrycznej lub innych paliw;
 - 6) koszty kapitału własnego wytwórcy biometanu oraz koszty pozyskania kapitału przez wytwórcę;
 - 7) wpływ instalacji OZE służącej do wytwarzania biometanu na środowisko naturalne, w tym na redukcję emisji zanieczyszczeń atmosferycznych, w szczególności metanu;
 - 8) cele gospodarcze i społeczne, w tym udział wykorzystywanych technologii do wytwarzania biometanu w tworzeniu nowych miejsc pracy;
 - 9) politykę energetyczną państwa;
 - 10) dotychczasowy udział paliw gazowych wytworzonych w instalacjach OZE zużywanych w energetyce oraz w transporcie;
 - 11) bezpieczeństwo funkcjonowania systemu gazowego;
 - 12) zobowiązania wynikające z umów międzynarodowych;
 - 13) potrzebę zapewnienia zrównoważonego gospodarowania zasobami wodnymi.

W projektowanym art. 83zd ust. 7 ustawy OZE zobligowano Prezesa URE do przeprowadzenia aukcji interwencyjnej biometanu z gwarancją pokrycia ujemnego salda, o którym mowa w art. 92 ust. 5a ustawy OZE.

W aukcji interwencyjnej biometanu, zgodnie z przepisami projektowanego art. 83zd ust. 8 ustawy OZE, mogą wziąć udział wytwórcy biometanu, którzy uzyskali zaświadczenie o dopuszczeniu do aukcji.

Zgodnie z projektowanym art. 83zd ust. 9 ustawy OZE do aukcji interwencyjnej biometanu stosuje się odpowiednio przepisy art. 83zd ust. 1–3, art. 83zg, art. 83u ust. 1–3, art. 83zb ust. 2–9, art. 83zc, art. 83ze oraz art. 84–88 ustawy OZE.

Przepis projektowanego art. 83ze ust. 1 obliuguje Prezesa URE do zamknięcia sesji aukcji biometanu w terminie określonym w ogłoszeniu o aukcji. Zgodnie z projektowanym art. 83ze ust. 2 ustawy OZE, Prezes URE w przypadku pozytywnego rozstrzygnięcia aukcji biometanu w terminie 21 dni od zamknięcia aukcji biometanu, podaje do publicznej wiadomości na swojej stronie internetowej informacje dotyczące:

- 1) uczestników aukcji biometanu, których oferty zwyciężyły,
- 2) minimalnej i maksymalnej ceny w złotych, z dokładnością do jednego grosza za 1 MWh, po jakiej biometan wytworzony z OZE został sprzedany w drodze aukcji biometanu,
- 3) łącznej ilości w MWh i wartości w złotych, z dokładnością do jednego grosza, sprzedanego

w drodze aukcji biometanu wytworzonego z OZE, z uwzględnieniem podziału na kolejne następujące po sobie lata kalendarzowe.

Prezes URE w tym samym terminie podaje do publicznej wiadomości informację o unieważnieniu aukcji biometanu – jeżeli taka sytuacja nastąpi.

Jednocześnie zgodnie z projektowanym ust. 3 zrezygnowano z obowiązku podawania do publicznej wiadomości danych, o których mowa w art. 83ze ust. 2 pkt 1 lit. b i c ustawy OZE, w przypadku, gdy aukcję wygrały mniej niż 3 oferty.

W projektowanym art. 83ze ust. 4 ustawy OZE, wskazano przypadki, w których Prezes URE jest zobowiązany do unieważnienia aukcji biometanu obejmujące sytuacje, w której wszystkie oferty zostały odrzucone albo z przyczyn technicznych aukcja nie może zostać przeprowadzona.

W związku z obowiązkiem wniesienia kaucji lub gwarancji bankowych w celu uczestniczenia w aukcji biometanu, projektowany ust. 5 art. 83ze ustawy OZE opisuje terminy zwrotu kaucji lub gwarancji bankowej uczestnikowi aukcji, które wynoszą odpowiednio:

- 1) 90 dni od dnia wypełnienia przez wytwórcę zobowiązania, o którym mowa w art. 83zc ust. 3 pkt 9 ustawy OZE, albo
- 2) 30 dni od dnia rozstrzygnięcia aukcji – w przypadku wytwórcy, którego oferta nie wygrała aukcji.

Zgodnie z projektowanym przepisem art. 83zb ust. 6 ustawy OZE w przypadku niewypełnienia przez wytwórcę zobowiązania, o którym mowa w art. 83zc ust. 3 pkt 9 ustawy OZE, kaucja, o której mowa w art. 83zb ust. 4 ustawy OZE, podlega przepadkowi na rzecz Prezesa URE lub realizuje on gwarancję bankową, o której mowa w art. 83zb ust. 4 ustawy OZE.

Na podstawie projektowanego przepisu ust. 7 niezwłocznie po rozstrzygnięciu aukcji biometanu Prezes URE informuje o jej wynikach wytwórców, których oferty wygrały aukcję. Ponadto przekazuje operatorowi rozliczeń energii odnawialnej, w postaci elektronicznej, informacje zawierające dane tych wytwórców oraz dane dotyczące ilości i ceny skorygowanej biometanu, podanej w oświadczeniu, o którym mowa w art. 83zc ust. 3 pkt 10 ustawy OZE, z uwzględnieniem podziału na kolejne następujące po sobie lata kalendarzowe, w celu prowadzenia przez tego operatora rozliczeń wynikających z wygrania aukcji.

Ponadto zgodnie z projektowanym art. 83ze ust. 8 ustawy OZE Prezes URE przekazuje ministrowi właściwemu do spraw klimatu informację w postaci elektronicznej o wyniku aukcji biometanu albo o jej unieważnieniu – w terminie 5 dni roboczych od dnia rozstrzygnięcia sesji aukcji. Treść informacji przekazywanej przez Prezesa URE zawiera dane wyszczególnione w projektowanym ust. 9, obejmujące:

- 1) wykaz ofert, które wygrały aukcję biometanu, w tym:
 - a) wskazanie wytwórców, których oferty wygrały aukcję biometanu,
 - b) informacje o:
 - cenie w złotych z dokładnością do jednego grosza za 1 MWh, po której biometan został sprzedany w drodze aukcji przez poszczególnych wytwórców oraz cenie skorygowanej podanej w oświadczeniu, o którym mowa w art. 83zc ust. 3 pkt 10,

- w złotych z dokładnością do jednego grosza za 1 MWh,
- ilości w MWh i wartości w złotych, z dokładnością do jednego grosza, biometanu sprzedanego w drodze aukcji biometanu wytworzonego przez poszczególnych wytwórców biometanu, z uwzględnieniem podziału na kolejne następujące po sobie lata kalendarzowe, albo

2) wskazanie przyczyn unieważnienia aukcji biometanu.

Według projektowanego art. 83ze ust. 10 ustawy OZE, w przypadku gdy biogaz albo biogaz rolniczy wykorzystywany do wytwarzania biometanu w instalacji OZE objętej ofertą, o której mowa w art. 83zc ust. 1, nie będzie wytwarzany w tej instalacji, wytwórca, o którym mowa w art. 83t ust. 2, którego oferta wygrała aukcję biometanu, w terminie 30 dni od dnia otrzymania informacji o wygraniu aukcji, o której mowa w ust. 7 pkt 1, przekazuje Prezesowi URE:

- 1) następujące informacje o instalacji OZE służącej do wytworzenia biogazu albo biogazu rolniczego wykorzystywanego przez wytwórcę do wytworzenia biometanu:
 - a) imię, nazwisko oraz adres zamieszkania albo nazwę i adres siedziby wytwórcy biogazu albo biogazu rolniczego w tej instalacji odnawialnego źródła energii,
 - b) lokalizację tej instalacji OZE oraz jej unikalny numer identyfikacyjny generowany przez internetową platformę aukcyjną lub numer koncesji albo numer wpisu do rejestru wytwórców energii w małej instalacji, albo rejestru wytwórców biogazu, albo rejestru wytwórców biogazu rolniczego, o ile zostały nadane,
 - c) w przypadku gdy na realizację inwestycji w zakresie tej instalacji OZE została udzielona pomoc publiczna – wartość udzielonej pomocy, datę jej udzielenia oraz nazwę podmiotu udzielającego;
- 2) oświadczenie wytwórcy wykorzystywanego biogazu albo biogazu rolniczego, złożone pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń, o następującej treści: „Świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia wynikającej z art. 233 § 6 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny oświadczam, że wartość pomocy inwestycyjnej udzielonej na realizację inwestycji w zakresie instalacji odnawialnego źródła energii służącej do wytworzenia biogazu albo biogazu rolniczego wynosi zł.”; klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń.”.

Kolejny ustęp tego artykułu nakłada na wytwórcę, który wygrał aukcję biometanu obowiązek poinformowania Prezesa URE o zmianie danych zawartych w powyższej informacji lub oświadczeniu, w terminie 30 dni od dnia tej zmiany. Przepis dopuszcza wielokrotną możliwość aktualizacji danych, o których mowa w art. 83ze ust. 10 ustawy OZE celem uwzględnienia przypadków zmiany dostawców biogazu lub biogazu rolniczego, czy też wysokości pomocy przez nich otrzymanej.

W przypadku wytwórców, którzy wygrali aukcję, zgodnie z projektowanym art. 83ze ust. 10 ustawy OZE, koniec terminu na dostarczenie po raz pierwszy do sieci gazowej zakontraktowanego biometanu nie może przypadać przed upływem terminu na sprzedaż po raz pierwszy biometanu określonego w art. 83zc ust. 3 pkt 9 ustawy OZE, tj. w terminie 48 miesięcy od dnia zamknięcia sesji aukcji biometanu.

Zgodnie z projektowanym art. 83ze ust. 13 ustawy OZE umowy o przyłączenie do sieci instalacji OZE, na podstawie których termin określony w art. 7 ust. 2a pkt 3 ustawy – Prawo energetyczne upływa przed końcem 48 miesięcy od dnia zamknięcia sesji aukcji biometanu, wymagają dostosowania w terminie 30 dni od dnia poinformowania właściwego przedsiębiorstwa energetycznego przez wytwórcę o wygraniu aukcji.

Na podstawie projektowanego art. 83ze ust. 14 ustawy OZE przedsiębiorstwo energetyczne na wniosek wytwórcy aktualizuje harmonogram przyłączenia, o którym mowa w art. 7 ust. 2 ustawy – Prawo energetyczne, przez jego wydłużenie o okres nieprzekraczający 24 miesięcy od terminu przyłączenia określonego w umowie o przyłączenie. W przypadku odmowy przez przedsiębiorstwo energetyczne dostosowania umowy o przyłączenie do sieci instalacji odnawialnego źródła energii, o którym mowa w ust. 13, lub aktualizacji harmonogramu przyłączenia zgodnie z ust. 14, to zgodnie z projektowanym ust. 15 stosuje się przepisy art. 8 ustawy – Prawo energetyczne, z zastrzeżeniem, że Prezes URE wydaje rozstrzygnięcie w terminie 90 dni, licząc od dnia wpływu wniosku o rozstrzygnięcie sporu.

Projektowany art. 83zf ustawy OZE dotyczy uwzględniania pomocy inwestycyjnej na realizację instalacji OZE, w której będzie wytwarzany biometan, w ofercie składanej w ramach aukcji biometanu. Przy czym okres, w którym wytwórcom, którzy wygrali aukcję biometanu przysługuje prawo do pokrycia ujemnego salda, zgodnie z art. 92 ust. 5a pkt 2 ustawy OZE, w odniesieniu do biometanu wytworzonego w instalacjach OZE, liczy się od dnia sprzedaży biometanu objętego wsparciem po raz pierwszy po dniu zamknięcia sesji aukcji biometanu, i trwa przez kolejne 20 lat, nie dłużej niż do dnia 31 grudnia 2054 r.

Zgodnie z projektowanym art. 83zg ust. 1 ustawy OZE otrzymana przez wytwórcę pomoc inwestycyjna wpływa na pomniejszenie ceny wynikającej z oferty, o której mowa w art. 83zc ust. 3 pkt 3 ustawy OZE, złożonej przez wytwórcę, którego oferta wygrała aukcję dla biometanu.

Projektowany ust. 2 art. 83zg ustawy OZE mówi o tym, że do pomocy inwestycyjnej, o której mowa w powyższym akapicie, zalicza się również pomoc inwestycyjną przeznaczoną na realizację inwestycji w zakresie obiektów budowlanych i urządzeń, stanowiących całość techniczno-użytkową służącą do wytwarzania biogazu albo biogazu rolniczego, na potrzeby wytwarzania biometanu w instalacji odnawialnego źródła energii, o której mowa w art. 83t ust. 1 ustawy OZE, niezależnie od tego, kto otrzymał tę pomoc.

Zgodnie z projektowanym ust. 3 ww. artykułu wartość ww. pomocy inwestycyjnej, o której mowa w art. 83zg ust. 1 ustawy OZE, musi być wyrażona w kwocie pieniężnej, po przeliczeniu jej w sposób pozwalający na ustalenie kwoty, jaką otrzymałby beneficjent pomocy, gdyby została ona udzielona w formie dotacji, zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz.U. z 2025 r. poz. 468).

W projektowanym art. 83zg ust. 4 ustawy OZE przedstawiono wzór, według którego oblicza się wartość pomocy inwestycyjnej wraz z objaśnieniem poszczególnych symboli użytych we wzorze. Wartość pomocy inwestycyjnej, o której mowa w ust. 1, oblicza się na dzień złożenia oświadczenia, o którym mowa w 83zc ust. 3 pkt 10 ustawy OZE.

W przepisach projektowanego art. 83zg ust. 5 ustawy OZE określono wzór służący do obliczenia ceny skorygowanej stanowiącej podstawę wypłaty ujemnego salda, dla wytwórców biometanu, którzy wygrali aukcję biometanu.

Wytwórca zgodnie z projektowanym art. 83zg ust. 6 ustawy OZE dołącza do oświadczenia, o którym mowa w art. 83zc ust. 3 pkt 10 ustawy OZE, informacje o wielkości udzielonej pomocy publicznej obliczonej zgodnie z ust. 3 i 4, oraz cenę skorygowanej, obliczonej zgodnie z ust. 5.

Przepisy projektowanego art. 83zg ust. 7 i 8 ustawy OZE regulują przypadek, gdy wytwórca, którego oferta wygrała aukcję biometanu, po dniu złożenia oświadczenia, o którym mowa w art. 83zc ust. 3 pkt 10 ustawy OZE, zostanie udzielona pomoc inwestycyjna lub wzrośnie wartość tej pomocy. Wobec zaistnienia powyższego, najpóźniej w dziesiątym dniu miesiąca następującego po miesiącu, w którym nastąpiło udzielenie takiej pomocy, ww. wytwórca jest zobowiązany do poinformowania Prezesa URE o jej otrzymaniu za pośrednictwem oświadczenia zawierającego wartość tej pomocy obliczoną zgodnie z ust. 3 art. 83zg ustawy OZE datę jej udzielenia, wskazanie podmiotu udzielającego pomocy oraz cenę skorygowaną obliczoną według wzoru umieszczonego w projektowanym ust. 8 art. 83zg ustawy OZE. Wraz ze wzorem zamieszczono objaśnienie zastosowanych w nim symboli.

Ponadto, zgodnie z projektowanym art. 83zg ust. 9 ustawy OZE wytwórca biometanu powiadamia operatora rozliczeń energii odnawialnej o wysokości ceny skorygowanej.

Przepis projektowanego art. 83zg ust. 10 ustawy OZE wskazuje, że wytwórca, którego oferta wygrała aukcję biometanu, jest zobowiązany do przekazywania Prezesowi URE, w całym okresie udzielanego wsparcia, w terminie 30 dni od zakończenia roku kalendarzowego, oświadczenia o nieudzieleniu pomocy inwestycyjnej w poprzednim roku kalendarzowym albo oświadczenia o wartości tej pomocy, zawierającego datę jej udzielenia oraz wskazanie podmiotu udzielającego pomocy. Dodatkowo, zgodnie z projektowanym art. 83zg ust. 11 ustawy OZE, zmiana wartości udzielonej pomocy inwestycyjnej, o której mowa w art. 83zg ust. 1 ustawy OZE, która została uwzględniona przy obliczaniu ceny skorygowanej, o której mowa w art. 83zg ust. 5, 7 i 12 ustawy OZE, polegająca na obniżeniu wartości tej pomocy, nie powoduje zmiany wartości tej ceny.

Projektowany art. 83zg ust. 12 ustawy OZE wskazuje zasadę postępowania w przypadku, gdy po dniu złożenia oferty, która wygrała aukcję biometanu, informacje lub oświadczenie, o których mowa w art. 83ze ust. 10 ustawy OZE, stały się nieaktualne. Wtedy wytwórcy, o których mowa w art. 83t ust. 2 ustawy OZE, najpóźniej w dziesiątym dniu miesiąca następującego po upływie miesiąca, w którym nastąpiła zmiana powodująca konieczność zaktualizowania tych informacji lub oświadczenia, przekazują zaktualizowane informacje lub oświadczenie, o których mowa w art. 83ze ust. 10 ustawy OZE, oraz oświadczenie wytwórcy zawierające wartość pomocy, o której mowa w ust. 1, obliczoną zgodnie z ust. 4, datę jej udzielenia, wskazanie podmiotu udzielającego pomocy inwestycyjnej oraz cenę skorygowaną obliczoną według wzoru wskazanego w niniejszym ustępie. Do wzoru załączono stosowne objaśnienia zastosowanych we wzorze symboli.

W dodanym 83zg ust. 13 art. ustawy OZE wskazano, że należy stosować przepis art. 83zg ust. 7 ustawy OZE w przypadku, gdy po dniu złożenia, zgodnie z art. 83zg ust. 12 ustawy OZE,

oświadczenia wytwórcy, w zakresie pomocy inwestycyjnej, o której mowa w art. 83zg ust. 1 ustawy OZE, zostanie udzielona nowa pomoc inwestycyjna, o której mowa w art. 83zg ust. 1 ustawy OZE, lub wzrośnie wartość pomocy wskazanej w oświadczeniu.

Projektowany art. 83zh ust. 1 ustawy OZE nakłada na wytwórcę, którego oferta wygrała aukcję biometanu, obowiązek poinformowania Prezesa URE oraz operatora rozliczeń energii odnawialnej o dniu wytworzenia oraz wprowadzenia biometanu po raz pierwszy do sieci gazowej, potwierdzonym przez operatora sieci przesyłowej gazowej lub operatora sieci dystrybucyjnej gazowej i jego sprzedaży w ramach systemu aukcyjnego dla biometanu – w terminie 30 dni od dnia tej sprzedaży po raz pierwszy w ramach wygranej oferty aukcyjnej.

Projektowany art. 83zh ust. 2 ustawy OZE dotyczy rozliczenia przez wytwórcę obowiązku sprzedaży biometanu w ramach systemu aukcyjnego, w ilości określonej przez tego wytwórcę w ofercie. Rozliczenie to następuje po zakończeniu okresu każdych pełnych trzech lat kalendarzowych, w którym przysługiwało wsparcie, oraz po zakończeniu okresu wsparcia w oparciu o ilość biometanu sprzedanego w ramach systemu aukcyjnego określoną w sprawozdaniach miesięcznych składanych zgodnie z art. 93 ust. 2 pkt 3 ustawy OZE, przy czym na potrzeby rozliczenia tego obowiązku uwzględnia się ilość biometanu wytworzonego w instalacji OZE w dobach gazowych, o których mowa w art. 93 ust. 3 pkt 2 ustawy OZE, dla których średnie ważone wolumenem transakcji sesyjnych giełdowych ceny gazu ziemnego, o których mowa w art. 93 ust. 3 pkt 2 ustawy OZE, były niższe niż 0 złotych za 1 MWh.

W projektowanym art. 83zh ust. 3 ustawy OZE opisano przypadki, które będą rozstrzygane na korzyść wytwórcy biometanu w trakcie dokonywania weryfikacji obowiązku sprzedaży biometanu, o którym mowa w ust. 2 art. 83zh ustawy OZE, w których to przypadkach nastąpiło ograniczenie lub nie doszło do wytworzenia biometanu lub nie doszło do jego sprzedaży w ramach systemu aukcyjnego w następnym:

- 1) okoliczności, o których mowa w art. 83zh ust. 6 ustawy OZE;
- 2) remontu lub naprawy urządzeń wchodzących w skład instalacji odnawialnego źródła energii, niezwiązanych z pracami konserwacyjnymi wynikającymi z dokumentów technicznych tych urządzeń, których wytwórca, zachowując należyta staranność, nie był w stanie przewidzieć;
- 3) zmiany ilości i jakości wytwarzanego biogazu lub biogazu rolniczego wykorzystywanych do wytwarzania biometanu, która została spowodowana zaburzeniem procesów biologicznych spowodowanych czynnikami niezależnymi od wytwórcy, których wytwórca, zachowując należyta staranność, nie był w stanie przewidzieć;
- 4) sprzedaży biometanu na potrzeby realizacji obowiązku, o którym mowa w art. 23 ust. 1 ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych;
- 5) braku chłonności sieci gazowej potwierdzonej przez operatora systemu dystrybucyjnego gazowego lub operatora systemu przesyłowego gazowego.

Projektowany art. 83zh ust. 4 ustawy OZE określa okres karencji dla instalacji OZE, która służy do wytwarzania biometanu na potrzeby aukcji biometanu, dla której nie zostało spełnione zobowiązanie polegające na sprzedaży po raz pierwszy biometanu w ramach systemu aukcyjnego w terminie 48 miesięcy od dnia zamknięcia sesji aukcji biometanu. Taka instalacja może ponownie zostać objęta ofertą w aukcji biometanu po upływie 3 lat, licząc od dnia,

w którym zobowiązanie stało się wymagalne.

Pkt 1 i 2 w projektowanym ust. 5 ww. artykułu ustawy OZE określają wymagania i parametry, które należy uwzględnić przy ustalaniu rzeczywistego rozliczenia obowiązku wytworzenia biometanu przez wytwórcę, który wygrał aukcję biometanu. Są nimi:

- 1) parametry jakościowe
- 2) wymagania dotyczące pomiarów, w tym miejsca dokonywania pomiaru, rejestracji ilości
 - biometanu wprowadzonego do sieci gazowej biometanu. Przy czym parametry jakościowe biometanu są określone w przepisach wydanych na podstawie art. 9 ust. 1 i 2 ustawy – Prawo energetyczne.

Zgodnie z brzmieniem projektowanego art. 83zh ust. 6 ustawy OZE zobowiązanie uczestnika aukcji biometanu do sprzedaży po raz pierwszy w ramach aukcji biometanu, uznaje się za spełnione, gdy:

- wytwórca, w terminie realizacji tego zobowiązania został wpisany do rejestru wytwórców biogazu lub do rejestru wytwórców biogazu rolniczego i przekazał odpowiednio Prezesowi URE albo Dyrektorowi Generalnemu Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa (KOWR) oraz operatorowi rozliczeń energii odnawialnej informację o dniu wytworzenia i wprowadzenia biometanu do sieci gazowej, potwierdzoną przez operatora sieci przesyłowej gazowej lub operatora sieci dystrybucyjnej gazowej oraz
- instalacja OZE tego wytwórcy pozostawała w gotowości do wytwarzania biometanu jednak w wymaganym terminie nie doszło do sprzedaży po raz pierwszy biometanu w następnym:
 - 1) obowiązywania regulacji prawa powszechnie obowiązującego;
 - 2) konieczności zapewnienia bezpieczeństwa pracy sieci gazowej;
 - 3) wystąpienia awarii w systemie gazowym, w tym awarii przyłącza lub sieci gazowej;
 - 4) działania siły wyższej, rozumianej jako zdarzenie lub seria zdarzeń, niezależnych od wytwórcy, których nie mógł on uniknąć lub przezwyciężyć, do których zalicza się:
 - a) klęska żywiołowa, w tym katastrofa naturalna w rozumieniu ustawy z dnia 18 kwietnia 2002 r. o stanie klęski żywiołowej (Dz. U. z 2025 r. poz. 112),
 - b) wojna, działania wojenne, akty terroryzmu, zamieszki;
 - 5) wystąpienia awarii technicznej instalacji OZE rozumianej jako gwałtowne, nieprzewidziane i niezależne od wytwórcy uszkodzenie lub zniszczenie tej instalacji lub zniszczenie obiektów budowlanych, lub urządzeń warunkujących pracę tej instalacji.

W celu umożliwienia przeprowadzenia pierwszej aukcji biometanu w 2026 r. wprowadzono przepis epizodyczny. Biorąc pod uwagę, że zgodnie z projektem ustawy przepisy dotyczące aukcji biometanu wchodzi w życie po upływie 4 miesięcy od dnia wejścia w życie projektu ustawy i jednocześnie Rada Ministrów ma wydać do dnia 15 grudnia danego roku rozporządzenie określające ilości i wartości biometanu jakie mogą zostać sprzedane w drodze aukcji w kolejnych trzech latach kalendarzowych niemożliwe byłoby wydanie rozporządzenia obejmującego 2026 r., a w konsekwencji przeprowadzenie pierwszej aukcji biometanu w 2026 r. Tym samym, konieczne jest wprowadzenie przepisu epizodycznego stanowiącego, że Rada Ministrów określi do dnia 31 lipca 2026 r. maksymalne ilości i wartości biometanu, o

których mowa w art. 83u ust. 2 ustawy OZE, które będą mogły zostać sprzedane w drodze aukcji biometanu w 2026 r.

Rozszerzono zakres uprawnień kontrolnych Prezesa URE zgodnie z art. 84 ust. 1 ustawy OZE o prawo do przeprowadzenia kontroli zgodności ze stanem faktycznym przekazanych informacji i złożonych oświadczeń, w tym dotyczących prawidłowości ceny skorygowanej, składanych przez wytwórców biometanu ubiegających się o dopuszczenie do wzięcia udziału w aukcjach biometanu, jak również wytwórców, którzy wygrali aukcje biometanu.

Na potrzeby przeprowadzania czynności kontrolnych w związku z aukcjami biometanu dodaje się art. 86 pkt 1 lit. b do ustawy OZE, który nadaje osobom upoważnionym do przeprowadzania kontroli uprawnienie do wstępu na teren nieruchomości, obiektów, lokali lub ich części, należących do wytwórcy biometanu wytwarzanego w instalacji OZE, który uzyskał zaświadczenie, dopuszczające do wzięcia udziału w aukcji biometanu, albo wygrał aukcję dla biometanu.

Dodatkowo, zgodnie ze zmienianym art. 87 ustawy OZE Prezes URE będzie zobowiązany do sporządzenia protokołu z przeprowadzonej kontroli wytwórcy biometanu zawierającego ocenę zgodności ze stanem faktycznym przekazanych informacji i złożonych oświadczeń, w tym dotyczących prawidłowości ceny skorygowanej, w związku z ubieganiem się o udział w aukcji biometanu, jak i po wygraniu aukcji biometanu.

Rozszerza się zawarty w art. 88 ustawy OZE obowiązek wydania przez Prezesa URE:

- 1) postanowienia o braku możliwości zakwalifikowania kwestionowanej ilości energii elektrycznej lub biometanu jako wytworzonych z OZE w instalacji OZE lub
 - 2) decyzji o obowiązku zwrotu operatorowi rozliczeń energii odnawialnej uzyskanej pomocy, określając kwotę wsparcia wraz z odsetkami, która podlega zwrotowi do tego operatora w terminie miesiąca od dnia otrzymania decyzji, o których mowa w art. 88 ustawy OZE
- o przypadek stwierdzenia niezgodności ze stanem faktycznym przekazanych informacji lub złożonych w oświadczeń dotyczących aukcji biometanu.

Rozszerza się art. 92 ust. 5a ustawy OZE przyznający wytwórcy biometanu prawo do pokrycia ujemnego salda, o którym mowa w art. 93 ust. 2 pkt 3 ustawy OZE, wytwórcy biometanu, o którym mowa w:

- 1) art. 83l ust. 1 ustawy OZE, który uzyskał zaświadczenie Prezesa URE, o którym mowa w art. 83m ust. 8, nie później niż w terminie do dnia 30 czerwca 2027 r.,
- 2) art. 83t ust. 2 ustawy OZE, który wygrał aukcję biometanu, w okresie nie później niż do dnia 31 grudnia 2030 r.

Ponadto, w zmodyfikowanym art. 92 ust. 10 ustawy OZE wskazano, że objęcie coroczną waloryzacją średniorocznym wskaźnikiem cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem z poprzedniego roku kalendarzowego, określonym w komunikacie Prezesa GUS, ogłoszonym w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” dotyczy ceny:

- 1) sprzedaży energii elektrycznej wytworzonej z OZE, podanej w ofertach uczestników aukcji, których oferty wygrały aukcję;
- 2) sprzedaży biometanu, podanej w ofertach uczestników aukcji biometanu, których oferty

- wygrały aukcję;
- 3) skorygowanej, o której mowa w art. 39 ust. 5, 7 i 11, art. 39a ust. 5, 7 i 11, art. 83q ust. 4, 6 i 10 oraz art. 83zg ust. 5, 7 i 12;
 - 4) zakupu obliczonej zgodnie z:
 - a) art. 39a ust. 5 z uwzględnieniem art. 39a ust. 7 i 11,
 - b) art. 83q ust. 4 z uwzględnieniem art. 83q ust. 6 i 10,
 - c) art. 83zg ust. 5 z uwzględnieniem art. 83zg ust. 7 i 12;
 - 5) stanowiącej podstawę do obliczenia ujemnego salda dla wytwórcy, o którym mowa w:
 - a) art. 70c ust. 6 pkt 1,
 - b) art. 83n ust. 2.

Ponadto, obejmuje się obowiązkiem określonym w art. 92 ust. 11¹ ustawy OZE także wytwórcę biometanu, który zamierza sprzedawać biometan w ramach systemu aukcyjnego biometanu. W ramach art. 92 ustawy OZE dodaje się nowe ust. 11² do 11⁴, które mają na celu usunąć wątpliwości interpretacyjne dotyczące możliwości dodawania do biometanu gazów wytworzonych z surowców innych niż biomasa np. propanu celem umożliwienia jego załoczenia do sieci gazowej. Dodawane przepisy wskazują sposób obliczeń ilości biometanu wprowadzonego do sieci gazowej w sytuacji dodawania do niego (przed wprowadzeniem do sieci) gazów wytworzonych z surowców innych niż biomasa. Wprowadzone doprecyzowanie dookreśla sposób obliczania ilości biometanu na potrzeby ujemnego salda w ramach systemu wsparcia biometanu oraz wydawania gwarancji pochodzenia dla biometanu.

Obowiązkami wynikającymi z art. 93 ust. 2 ustawy OZE obejmuje się także wytwórcę biometanu, którego oferta wygrała aukcję biometanu. Dodatkowo, nakłada się obowiązek prowadzenia dokumentacji, o której mowa w art. 93 ust. 2 pkt 1 zgodnie z brzmieniem projektowanej lit. b, także biometan objęty ofertą, o której mowa w art. 83zc. Ponadto, wytwórca, który wygrał aukcję biometanu, jest zobowiązany – zgodnie z projektowanym ust. 2 pkt 2 lit. b – do obliczenia wartości biometanu wytworzonego z OZE w instalacji OZE służącej do wytwarzania biometanu sprzedanego w danym miesiącu, jako iloczyn ilości biometanu przeznaczonego do sprzedaży w ramach aukcji biometanu i średniej dziennej ceny stanowiącej średnią ważoną wolumenem transakcji sesyjnych giełdowych cenę gazu ziemnego wysokometanowego dostarczanego do Krajowego Systemu Przesyłowego, zawartych na instrumencie z dostawą w najbliższym okresie 24 godzin liczonych od godziny 06:00 dnia następnego po czasie zawarcia transakcji giełdowej – niezawierającej kwot podatku od towarów i usług, wyrażonej w złotych z dokładnością do jednego grosza za 1 MWh, obliczanej i publikowanej przez podmiot, o którym mowa w art. 64 ust. 1 pkt 1, zgodnie z przyjętymi przez ten podmiot zasadami.

Zmieniono również wprowadzenie do wyliczenia w art. 93 ust. 2 pkt 3 ustawy OZE przez określenie, że nie wszystkie informacje wskazane w pkt 1 i 2 będą przekazywane operatorowi rozliczeń, lecz tylko informacje o ilości energii, o której mowa w pkt 1 i informacje, o których mowa w pkt 2. Zmiana ma na celu ograniczenie liczby przekazywanych Zarządcy Rozliczeń S.A. (operatorowi rozliczeń energii odnawialnej) danych, które nie są mu niezbędne. Zgodnie ze zmianą w przekazywanym sprawozdaniu będzie uwzględniana tylko dobowo ilość energii objętej ofertą lub biometanu, wyrażona w kWh. Informacja o cenie wytworzonej energii elektrycznej, po której sprzedaje wytwórca, nie jest niezbędna, gdyż nie jest ona brana pod

uwagę w celu wyliczania wartości salda.

Rozszerza się brzmienie w art. 93 ust. 2 pkt 3 ustawy OZE dodając lit. h, która zawiera przepis obligujący wytwórcę biometanu, którego oferta wygrała aukcję biometanu, do przekazywania operatorowi rozliczeń energii odnawialnej w terminie 15 dni po zakończeniu miesiąca, sprawozdania miesięcznego zawierającego informacje, o których mowa w pkt 1 i 2, oraz wniosku o pokrycie ujemnego salda, obliczonego na podstawie różnicy między wartością sprzedaży energii elektrycznej, o której mowa w pkt 1 lit. a, obliczoną zgodnie z pkt 2, a wartością tej energii elektrycznej albo wartością sprzedaży biometanu, o której mowa w pkt 1 lit. b, obliczoną zgodnie z pkt 2, a wartością tego biometanu, ustalonymi na podstawie ceny zawartej w ofercie, która wygrała aukcję biometanu, skorygowanej zgodnie z art. 83zg ust. 5 albo 7, z uwzględnieniem waloryzacji, o której mowa w art. 92 ust. 10, z uwzględnieniem ust. 4a i 6a.

Do art. 93 ustawy OZE dodano także ust. 2a nakładający na wytwórcę biometanu, który wygrał aukcję biometanu, przedstawienia na żądanie operatora rozliczeń energii odnawialnej w ciągu 7 dni kopii dokumentacji, o której mowa w ust. 2 pkt 1 oraz w art. 25 pkt 4 ustawy OZE.

W ramach projektu ustawy dokonuje się również zmiany brzmienia art. 93 ust. 3a-3c ustawy OZE. Zmiana ust. 3a ma charakter doprecyzowujący i ma na celu rozstrzygnięcie, że celem art. 93 ust. 3a ustawy OZE było uzależnienie udzielania wsparcia finansowego dla energii elektrycznej wytwarzanej z paliw z biomasy lub z biopłynów od spełniania przez nie kryteriów zrównoważonego rozwoju (KZR) i ograniczenia emisji gazów cieplarnianych (GHG) ale tylko w przypadku, gdy są wykorzystywane w instalacjach określonych w art. 135a ust. 8 ustawy OZE, przy czym instalacje OZE wykorzystujące biopłyny zostały objęte obowiązkiem spełniania KZR i GHG bez względu na wielkość ich całkowitej nominalnej mocy cieplnej.

Zmiana dotycząca ust. 3b precyzuje sposób obliczenia ilości biometanu, która ma być podstawą do wyznaczenia wartości biometanu objętego wsparciem FIP lub aukcyjnym, w przypadku gdy z uwagi na konieczność dostosowania biometanu do wymagań w zakresie parametrów jakościowych obowiązujących na terenie konkretnej sieci gazowej – niezbędne było dodawanie do tego biometanu gazów wytworzonych z surowców innych niż biomasa.

Zmiana dotycząca ust. 3c polega na korekcie błędnego odesłania.

Zgodnie ze zmienionym art. 94 ust. 1 pkt 1 lit. e ustawy OZE nakłada się na operatora rozliczeń energii odnawialnej, obowiązek przekazywania Prezesowi URE informacji o planowanych w roku następnym wypłatach na pokrycie ujemnego salda, wytwórcom biometanu, o których mowa w art. 83t ust. 2 ustawy OZE.

Ponadto, zgodnie z brzmieniem art. 94 ust. 1a ustawy OZE operator rozliczeń energii odnawialnej przekazuje Prezesowi URE informację o ilości:

- 1) energii elektrycznej sprzedanej przez poszczególnych wytwórców z podziałem na instalacje w ramach systemu aukcyjnego przez poszczególnych wytwórców oraz w ramach aukcji na wsparcie operacyjne, w ramach systemu wsparcia, o którym mowa w art. 70a–70f, oraz systemu wsparcia, o którym mowa w art. 70g–70j, oraz o ilości energii wytworzonej i wprowadzonej do sieci w godzinach dostawy, dla której średnie ważone wolumenem transakcji sesyjnych giełdowych ceny energii elektrycznej z rynku były niższe niż 0 złotych

- za 1 MWh oraz ilości energii, o której mowa w art. 93 ust. 18,
- 2) biometanu sprzedanego w ramach systemu wsparcia, o którym mowa w art. 83l ust. 1 oraz w ramach aukcji biometanu, oraz o biometanu wytworzonego w godzinach dostawy, gdy ceny gazu w okresie kolejnych 24 godzin liczonych od godziny 06:00 dnia następnego względem dnia zawarcia transakcji, o których mowa w art. 93 ust. 3 pkt 2, dla których średnie ważone wolumenem transakcji sesyjnych giełdowych ceny gazu ziemnego, o których mowa w art. 93 ust. 3 pkt 2, były niższe niż 0 złotych za 1 MWh
- w terminie do dnia 30 kwietnia danego roku kalendarzowego, za rok poprzedni.

Zgodnie z brzmieniem projektowanego w art. 94 ust. 2 pkt 4c ustawy OZE Prezes URE, planując wypłaty na pokrycie ujemnego salda, o którym mowa w art. 93 ust. 1 pkt 4 i ust. 2 pkt 3, oraz ujemnego salda, o którym mowa w art. 40 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 17 grudnia 2020 r. o promowaniu wytwarzania energii elektrycznej w morskich farmach wiatrowych (Dz. U. z 2025 r. poz. 498, z późn. zm.), w roku następnym, jest zobowiązany wziąć pod uwagę także maksymalną ilość biometanu wytworzonego z odnawialnych źródeł energii w instalacji odnawialnego źródła energii, jaka może zostać sprzedana w drodze aukcji biometanu w następnym roku kalendarzowym, określoną w przepisach wydanych na podstawie art. 83u ust. 5 ustawy OZE.

Zmiany dotyczące wniosku o wydanie gwarancji pochodzenia dla biometanu

Z uwagi na to, że gwarancje pochodzenia są wydawane w postaci elektronicznej, w art. 121 ust. 1 ustawy OZE uwzględniono możliwość składania wniosku o wydanie gwarancji pochodzenia również w formie elektronicznej.

Wprowadzono zmianę w art. 121 ust. 3 ustawy OZE polegającą na przedłużeniu z 6 na 12 miesięcy maksymalnego okresu, za jaki wytwórca może ubiegać się o wydanie gwarancji pochodzenia dla danego rodzaju energii.

W art. 121 ust. 5 ustawy OZE zawęża się zakres danych weryfikowanych przez operatora systemu przesyłowego gazowego – do danych określonych w art. 121 ust. 3 pkt 1 i 3 ustawy OZE, w przypadku wniosku o wydanie gwarancji pochodzenia dla biometanu oraz wodoru odnawialnego. Operator systemu przesyłowego gazowego będzie weryfikować wyłącznie dane związane z oznaczeniem wytwórcy biometanu lub wodoru odnawialnego oraz dane dotyczące ilości wprowadzonych do sieci biometanu oraz wodoru odnawialnego. W przypadku gdy jest on transportowany środkami transportu innymi niż sieci gazowe lub w przypadku wykorzystania go do tankowania pojazdów silnikowych bez konieczności jego transportu – weryfikacji dokonuje jednostka akredytowana.

W konsekwencji powyższych zmian należało zmienić również art. 124 ust. 10 ustawy OZE, umożliwiając przekazywanie do Prezesa URE wniosków o uznanie gwarancji pochodzenia drogą elektroniczną. Jednocześnie zasadne było przeniesienie definicji posiadacza gwarancji pochodzenia z art. 124a ust. 2 ustawy OZE do tego przepisu, gdyż w nim po raz pierwszy pojawia się wskazane sformułowanie.

Ponadto, dokonano zmiany brzmienia art. 121 ust. 7 pkt 1 ustawy OZE, która ma na celu usunięcie wątpliwości interpretacyjnych, że gwarancja pochodzenia nie będzie wydawana dla biometanu, który w celu umożliwienia zatłoczenia do sieci gazowej został wzbogacony innym

paliwem gazowym np. propanem (kwestia ciepła spalania). Wprowadzona zmiana polega na doprecyzowaniu przepisu przez wskazanie, że w przypadku biometanu, który został wzbogacony innym paliwem gazowym (np. propanem) przed jego zatłoczeniem do sieci gazowej, ilość paliwa gazowego potwierdzoną przez operatora systemu dystrybucyjnego gazowego lub operatora systemu przesyłowego gazowego, do którego sieci został wprowadzony biometan, należy pomniejszyć o ilość paliw gazowych dodanych do biometanu.

Dostosowanie przepisów dotyczących kar pieniężnych w ustawie OZE

Zgodnie z art. 168 ustawy OZE rozszerza się zakres przypadków, które podlegają karze pieniężnej. Dodaje się pkt 15a w art. 168 ustawy OZE, zgodnie z którym wytwórca biometanu w ramach systemu aukcyjnego po wypełnieniu zobowiązania, o którym mowa w art. 83zc ust. 3 pkt 9 ustawy OZE dokonał sprzedaży biometanu w ramach systemu aukcyjnego poniżej 60% ilości tego biometanu określonej w ofercie, w okresach rozliczeniowych wskazanych w art. 83zh ust. 2 ustawy OZE. Wprowadzono w tym przepisie wyłączenie, że w przypadku gdy do sprzedaży biometanu w ramach systemu aukcyjnego nie doszło w następstwie okoliczności, o których mowa w art. 83zh ust. 3 lub 6 ustawy OZE – podmiot nie podlega karze.

Poszerza się zakres przedmiotowy przepisu art. 168 pkt 16 ustawy OZE o karę dla wytwórcy biometanu, który wygrał aukcję biometanu, a nie przekazał Prezesowi URE w terminie informacji, o których mowa w art. 83ze ust. 10 ustawy OZE lub podał nieprawdziwą informację. Analogicznej karze będzie podlegał wytwórca energii elektrycznej z biogazu lub biogazu rolniczego, którego oferta wygrała aukcję.

Ponadto, w projektowanym art. 170 ust. 6a ustawy OZE wprowadza się wzór, na podstawie którego jest obliczana wysokość kary pieniężnej opisanej w art. 168 pkt 15a ustawy OZE.

Wprowadza się zmianę art. 170 ust. 2a ustawy OZE, która rozszerza katalog przypadków, w których Prezes URE, nakładając karę pieniężną, uwzględnia ostatni ustalony przychód wynikający z prowadzonej działalności koncesjonowanej albo działalności wykonywanej na podstawie wpisu do rejestru działalności regulowanej osiągnięty przez ukarany podmiot. Dotychczasowy katalog obejmował jedynie art. 168 pkt 1 ustawy OZE – co było niewystarczające. Należało rozszerzyć go również o art. 168 pkt 1–5, 7, 9a, 10, 11a oraz 25 z uwagi na to, że w przypadkach tam wymienionych wysokość kary również jest uzależniona od wysokości przychodu za rok kalendarzowy poprzedzający rok nałożenia kary pieniężnej. Zatem, gdy w tych przypadkach ustalenie wysokości przychodu za rok kalendarzowy poprzedzający rok nałożenia kary pieniężnej będzie niemożliwe lub znacząco utrudnione, Prezes URE będzie mógł uwzględniać ostatni ustalony przychód prowadzonej działalności ukaranego podmiotu.

2. Określenie zasad funkcjonowania gazociągu bezpośredniego służącego do dostarczania biogazu, biogazu rolniczego lub biometanu

Wykorzystanie potencjału sektora biogazowego może znacząco przyczynić się do zwiększenia bezpieczeństwa energetycznego kraju przez dywersyfikację wykorzystywanych źródeł energii – co jest szczególnie istotne w obecnej sytuacji geopolitycznej. Rozwój sektora biogazu i biometanu przyczyni się do zmniejszenia uzależnienia Polski od zewnętrznych dostaw paliw gazowych, wzmacniając bezpieczeństwo energetyczne kraju.

Produkcja biogazu, w tym biogazu rolniczego, a w przyszłości także biometanu, ma służyć przede wszystkim zmniejszeniu zapotrzebowania krajowego w zakresie gazu ziemnego oraz stanowić jeden z fundamentów transformacji energetycznej kraju.

Liczne analizy zarówno organizacji branżowych jak i placówek badawczych wskazują, że krajowy potencjał techniczny biogazu (rozumiany również jako potencjał wytwórczy wynikający z teoretycznej dostępności surowca), który jest szacowany na poziomie ok. 13,5 mld m³ biogazu, pozwala na wytworzenie ok. 8 mld m³ biometanu rocznie. Jest to potencjał wynikający z ogólnej dostępności pozostałości z sektora rolnictwa, odpadów i produktów ubocznych z przetwórstwa rolno-spożywczego, jak również odpadów komunalnych selektywnie zbieranych, a więc wszelkiego rodzaju surowców z pominięciem takich roślin energetycznych jak kukurydza. Niemniej jednak, z uwagi na liczne ograniczenia w postaci: problemów z chłonnością sieci gazowych, rozdrobnienia produkcji rolnej czy też konieczności dostarczania substratów do biogazowni lub biometanowni zlokalizowanych w pobliżu sieci gazowych powodują, że realny potencjał substratów do wykorzystania przy wytwarzaniu biometanu jest na nieco niższym poziomie.

Narodowe Centrum Badań i Rozwoju (NCBiR), dokonało próby urealnienia możliwości w zakresie produkcji biometanu. Zgodnie z aktualnym raportem NCBiR¹ potencjał inwestycyjny w Polsce wynosi ok. 3,2 mld m³ biometanu, co stanowi niemal 70% potencjału wdrożeniowego oraz 40% potencjału technicznego biometanu.

Zgodnie z informacjami zawartymi w ww. raporcie pod pojęciem potencjału wdrożeniowego należy rozumieć potencjał techniczny uwzględniający możliwość mobilizacji i dostawy zasobów dostępnych w danej gminie do instalacji wytwarzania biometanu. Potencjał inwestycyjny natomiast stanowi, według autorów opracowania, tę część potencjału wdrożeniowego, której dostarczenie do zakładu dostarczającego biometan jest ekonomicznie uzasadnione.

Przedstawiony przez NCBiR poziom potencjału wdrożeniowego wynika z faktu dużego rozdrobnienia krajowej produkcji rolnej. Mimo stopniowo postępującej koncentracji produkcji wciąż dominują małe stada zwierząt oraz niewielkie powierzchniowo gospodarstwa. Przykładem niech będzie średnia wielkość stada bydła w Polsce, która wynosi 23 szt. Warto wskazać, że tylko w 24 gminach średnia wielkość stada wynosi powyżej 100 szt.

Jednym z istotnych aspektów mających wpływ na lokalizację biometanowni jest dostęp do sieci gazowej w celu przesyłu wytworzonego biometanu do odbiorcy. Należy przy tym mieć na uwadze, że sieć gazowa jest najbardziej racjonalnym środowiskowo i ekonomicznie sposobem transportu. Ograniczenia w zakresie chłonności sieci mogą być rozwiązane przez zastosowanie urządzeń technicznych na sieci, takich jak np. stacje rewersyjne albo połączenia gazociągów przez tzw. spinki.

Zgodnie z opracowaniami branżowymi na poziom wykorzystania potencjału inwestycyjnego w zakresie biogazu i biometanu ma wpływ wiele czynników. System wsparcia i uwarunkowania formalno-prawne, poza dostępem do substratów, dostępem do sieci gazowej, a także relacjami

¹⁾ Realny potencjał produkcji biometanu w Polsce. Opracowanie na potrzeby Symulatora Polskiego Systemu Energetycznego. Wersja z dn. 20.05.2024 r.

ze społecznością lokalną, są głównymi zmiennymi decyzyjnymi dla potencjalnych inwestorów.

Analiza NCBiR jest jednym z pierwszych tego typu opracowań podejmujących tematykę dotyczącą realnych możliwości wykorzystania surowców w zakresie wytwarzania biometanu. Stanowi jednak potwierdzenie tezy (niezależnie od przyjętych ostatecznie wartości liczbowych), że z przyczyn ekonomicznych, społecznych oraz technicznych nie jest możliwe pełne wykorzystanie dostępnego surowca na potrzeby wytwarzania biometanu. Natomiast alternatywne wykorzystanie dostępnych surowców, np. na potrzeby produkcji biogazu, powoduje konieczność opracowania rozwiązań prawnych umożliwiających zagospodarowanie biogazu nie tylko na potrzeby wytwarzania energii elektrycznej bezpośrednio w pobliżu funkcjonującej instalacji biogazu.

Krajowy potencjał surowcowy (poza wykorzystaniem na potrzeby biometanu) będzie zatem również wykorzystywany do wytwarzania biogazu (w tym biogazu rolniczego) w stosunkowo mniejszych instalacjach. Tak wytworzony biogaz będzie następnie przeznaczany na potrzeby produkcji energii elektrycznej w miejscu jego wytworzenia i w zależności od możliwości lokalnej sieci energetycznej będzie do tej sieci wprowadzany.

Jednocześnie, biorąc pod uwagę zarówno ograniczenia w zakresie omówionych powyżej możliwości wytwarzania biometanu, czy też dostępności sieci energetycznej, konieczne jest wprowadzenie dodatkowych i alternatywnych rozwiązań w zakresie przesyłu biogazu, biogazu rolniczego lub biometanu zapewniających jego efektywne wykorzystanie. Takim rozwiązaniem są, m.in. proponowane w projekcie ustawy rozwiązania mające na celu ułatwienie dostarczania biogazu, biogazu rolniczego lub biometanu za pośrednictwem gazociągu bezpośredniego, o którym mowa w art. 3 pkt 11e ustawy – Prawo energetyczne. Uproszczenie ram prawnych do takiego wykorzystania substratów pozwoli na optymalizację udziału różnego rodzaju biogazu w miksie energetycznym oraz przyczyni się do redukcji przeciążeń w lokalnych sieciach elektroenergetycznych na obszarach wiejskich, co realnie poprawi poziom bezpieczeństwa energetycznego kraju i może przyczynić się do wzrostu potencjału inwestycyjnego w zakresie biometanu.

Podsumowując, w celu zapewnienia, aby biogaz, biogaz rolniczy lub biometan stanowił nie tylko element bilansowania systemu elektroenergetycznego, ale także realne wsparcie dla systemów gazowych i zastosowań przemysłowych, konieczne jest dostosowanie otoczenia prawnego dla jego wykorzystania w inny sposób niż tylko do produkcji ciepła i energii elektrycznej w miejscu wytworzenia biogazu lub biogazu rolniczego.

Pierwszym krokiem podjętym w tym kierunku było wydanie rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 26 czerwca 2024 r. w sprawie wymagań dotyczących pomiarów, rejestracji i sposobu obliczania ilości biogazu, biogazu rolniczego i biometanu, wytworzonych w instalacjach OZE i transportowanych środkami transportu innymi niż sieci gazowe (Dz. U. poz. 974). Opublikowane rozporządzenie określa wymagania dotyczące pomiarów, rejestracji i sposobu obliczania ilości biogazu, biogazu rolniczego i biometanu (...), miejsce dokonywania pomiarów ilości biogazu, biogazu rolniczego i biometanu oraz dwa alternatywne sposoby przeliczania ilości biogazu, biogazu rolniczego i biometanu na ilość energii wyrażonej w MWh. Ww. rozporządzenie dotyczy sytuacji, w których zarówno biogaz lub biogaz rolniczy jak również biometan jest transportowany z pominięciem sieci gazowej.

Kolejnym działaniem poszerzającym spektrum możliwości transportowych biogazu, biogazu rolniczego lub biometanu jest ułatwienie transportu tych biogazów od wytwórcy do:

- a) pojedynczego, końcowego odbiorcy przemysłowego albo
- b) operatora instalacji uzdatniania biogazu do jakości biometanu za pośrednictwem gazociągu bezpośredniego służącego do dostarczania biogazu, biogazu rolniczego lub biometanu.

Jednocześnie należy zaznaczyć, że projektowane regulacje nie odnoszą się do lokalnych sieci gazowych, w których należy zapewnić znacznie bardziej rygorystyczne wymogi w zakresie parametrów jakościowych przesyłanego biogazu lub biogazu rolniczego ze względu na większą liczbę odbiorców i ich wymagania jakościowe urządzeń zasilanych takim rodzajem paliwa gazowego.

Obecne regulacje dotyczące sektora gazowego nie uwzględniają specyfiki przesyłu biogazu (w tym biogazu rolniczego) przy wykorzystaniu gazociągu bezpośredniego, o którym mowa w art. 3 pkt 11e ustawy – Prawo energetyczne. Z uwagi na zmieniający się skład biogazu w czasie konieczne jest określenie parametrów biogazu, który będzie mógł być transportowany za pomocą gazociągu bezpośredniego. W tym celu na zlecenie Ministerstwa Klimatu i Środowiska została sporządzona przez Instytut Nafty i Gazu – Państwowy Instytut Badawczy ekspertyza pn. Określenie optymalnych parametrów biogazu rolniczego transportowanego biogazociągiem bezpośrednim przy zachowaniu bezpieczeństwa jego transportu. Ekspertyza w oparciu o doświadczenia i rozwiązania funkcjonujące w Niemczech, Holandii i Danii oraz w oparciu o pierwsze rozwiązanie w Polsce określa możliwości realizacji transportu biogazu rolniczego za pośrednictwem gazociągu bezpośredniego między jego wytwórcą a odbiorcą końcowym. Analizie poddano dwa scenariusze dostawy biogazu do odbiorcy, stanowiące alternatywne warianty realizacji procesu, czyli transport z biogazowni do instalacji oczyszczania oraz transport z biogazowni do pojedynczego odbiorcy przemysłowego.

Z uwagi na łatwopalność i potencjalną wybuchowość dostarczanego gazociągiem bezpośrednim biogazu lub biogazu rolniczego, które mają inne parametry jakościowe niż tradycyjny gaz ziemny, w projektowanym w art. 9 ust. 5a ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz.U. z 2025 r. poz. 418), dalej: ustawa – Prawo budowlane”, nie przewiduje się możliwości uzyskania odstępstw od przepisów techniczno-budowlanych, o których mowa w art. 7 powyższej ustawy dla nowobudowanych gazociągów bezpośrednich, którymi będą dostarczane biogaz lub biogaz rolniczy.

Mając na celu przyspieszenie i uproszczenie procedur związanych z budową i eksploatacją gazociągów bezpośrednich służących do dostarczania biogazu, biogazu rolniczego lub biometanu, uwzględniając wymogi w zakresie bezpieczeństwa oraz wyniki ww. ekspertyzy, w przepisach ustawy – Prawo energetyczne wprowadzono zmiany szczegółowo opisane poniżej.

W art. 7a ustawy – Prawo energetyczne dodano ust. 5 wskazujący, że Prezes URE udzielając zgody na budowę gazociągu bezpośredniego służącego do dostarczania biogazu, biogazu rolniczego lub biometanu potwierdza, że celem budowy tego gazociągu jest bezpośrednio dostarczanie biogazu, biogazu rolniczego lub biometanu od jego wytwórcy do jego końcowego odbiorcy z pominięciem systemu gazowego.

Zgodnie z projektowanym art. 7a ust. 6 ustawy – Prawo energetyczne do udzielania zgody na budowę gazociągu bezpośredniego służącego do dostarczania biogazu, biogazu rolniczego lub biometanu nie stosuje się przesłanek wymienionych w ust. 4 art. 7a ustawy – Prawo energetyczne. Jest to bardzo istotne uproszczenie dla wytwórców biogazu, biogazu rolniczego lub biometanu, które ułatwi uzyskanie zgody Prezesa URE na budowę gazociągu bezpośredniego służącego dostarczaniu biogazu, biogazu rolniczego lub biometanu.

Projektowany ust. 7 w art. 7a ustawy – Prawo energetyczne zobowiązuje wytwórcę biogazu, biogazu rolniczego lub biometanu posiadającego tytuł prawny do gazociągu bezpośredniego służącego do dostarczania biogazu, biogazu rolniczego lub biometanu do poinformowania Prezesa URE o rozpoczęciu dostarczania biogazu, biogazu rolniczego lub biometanu tym gazociągiem – w terminie 30 dni od rozpoczęcia dostarczania. W przypadku zaprzestania eksploatacji lub likwidacji tego gazociągu wytwórca ma 14 dni od dnia wystąpienia danego zdarzenia na poinformowanie wskazanego powyżej organu.

Do gazociągów bezpośrednich służących do dostarczania biogazu, biogazu rolniczego lub biometanu będą miały zastosowanie przepisy techniczno-budowlane, które zostaną określone w drodze rozporządzenia wydawanego przez ministra właściwego do spraw klimatu na podstawie art. 7 ust. 2 pkt 2 ustawy – Prawo budowlane. Przepisy planowanego rozporządzenia będą zawierały część wymagań zawartych w rozporządzeniu Ministra Gospodarki z dnia 26 kwietnia 2013 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać sieci gazowe i ich usytuowanie, a także dodatkowe wymagania dedykowane instalacji dostarczającej biogaz, biogaz rolniczy lub biometanu.

W projektowanym art. 7a¹ ust. 1 ww. ustawy – Prawo energetyczne zobowiązano podmiot posiadający tytuł prawny do gazociągu bezpośredniego służącego do dostarczania biogazu, biogazu rolniczego lub biometanu do:

- 1) zapewnienia prawidłowej eksploatacji tego gazociągu bezpośredniego oraz procedury postępowania w sytuacjach awaryjnych uwzględniające odmienne właściwości biogazu, biogazu rolniczego lub biometanu od gazu ziemnego;
- 2) zachowania parametrów jakościowych biogazu, biogazu rolniczego lub biometanu dostarczanego tym gazociągiem bezpośrednim.

Ponadto, w projektowanym ust. 2 ww. artykułu nałożono na podmiot wprowadzający biogaz, biogaz rolniczy lub biometan do gazociągu bezpośredniego obowiązek dotrzymania parametrów jakościowych biogazu, biogazu rolniczego lub biometanu dostarczanych tym gazociągiem.

Przepisy projektowanego ust. 6 nakładają obowiązek na ministra właściwego do spraw klimatu określenia, w drodze rozporządzenia, parametrów jakościowych biogazu, biogazu rolniczego lub biometanu dostarczanego gazociągiem bezpośrednim oraz sposobów ich pomiarów i rejestracji, mając na uwadze bezpieczeństwo jego użytkowania oraz wpływ na środowisko i zdrowie ludzi.

Brzmienie art. 56 ust. 1 ustawy – Prawo energetyczne rozszerzono o pkt 6bf wskazujący, iż karze podlega podmiot posiadający tytuł prawny do gazociągu bezpośredniego służącego do dostarczania biogazu, biogazu rolniczego lub biometanu, który nie przekazał Prezesowi URE

informacji o:

- rozpoczęciu dostarczania biogazu, biogazu rolniczego lub biometanu gazociągiem bezpośrednim biogazu – w terminie 30 dni od rozpoczęcia dostarczania,
- zaprzestaniu eksploatacji i likwidacji tego gazociągu – w terminie 14 dni od dnia wystąpienia danego zdarzenia.

Zgodnie z brzmieniem zmienionego ust. 2g pkt 1 Prezes URE za ww. naruszenia wymierza w drodze decyzji karę administracyjną w wysokości od 1 000 zł do 5 000 zł.

Dodatkowo, wprowadzono przepisy przejściowe dotyczące podmiotów posiadających tytuł prawny do gazociągu bezpośredniego służącego do dostarczania biogazu, biogazu rolniczego lub biometanu wybudowanego przed dniem wejścia w życie projektowanych przepisów.

Zgodnie z przepisem przejściowym podmiot posiadający tytuł prawny do gazociągu bezpośredniego służącego do dostarczania biogazu, biogazu rolniczego lub biometanu, wybudowanego przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, w terminie 30 dni od dnia wejścia w życie projektowanej ustawy składa do Prezesa URE informację, o której mowa w art. 7a ust. 7 ustawy – Prawo energetyczne.

Dodano również przepis przejściowy stanowiący, że do budowy gazociągów bezpośrednich służących do dostarczania biogazu, biogazu rolniczego lub biometanu, dla których wydano pozwolenie na budowę przed dniem wejścia w życie przepisów niniejszej ustawy stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 3 w brzmieniu dotychczasowym. Tym samym, brak jest możliwości skorzystania z art. 9 ust. 1–5 ustawy – Prawo budowlane, co jest uregulowane w art. 3 pkt 1 projektowanej ustawy.

Ponadto, zgodnie z brzmieniem projektowanej ustawy nie stosuje się wymogu dotrzymania parametrów jakościowych biogazu, biogazu rolniczego lub biometanu określonego w art. 7a¹ ust. 1 pkt 2 ustawy – Prawo energetyczne dla gazociągu bezpośredniego służącego do dostarczania biogazu, biogazu rolniczego lub biometanu, wybudowanego przed dniem wejścia w życie projektowanej ustawy.

Ze względu na funkcjonowanie uregulowań prawnych, które określają ramy prawne oraz zasady dostarczania biogazu, w tym biogazu rolniczego oraz biometanu gazociągiem bezpośrednim, które są trudne do stosowania zasadne jest przyjęcie projektowanych przepisów (upraszczających obecne procedury), postulowanych przez branżę biogazową.

3. Pozostałe zmiany zawarte w projekcie ustawy

3.1. Inne zmiany w ustawie OZE

Zwiększenie spójności i transparentności prezentowania szczegółowych informacji dotyczących rozliczenia na fakturach prosumenckich w zakresie naliczania i rozliczania depozytu prosumenckiego przez spółki obrotu

Analizując informacje zawarte w fakturach spółek obrotu stwierdzono różnice w zakresie ich prezentowania. Na fakturach jest brak np. informacji o kwocie rozliczonego depozytu dla każdego miesiąca, czy informacji o wartości energii pobranej i wprowadzonej dla każdego miesiąca. Zauważono także rozbieżność dotyczącą podejścia do podawania rynkowej

miesięcznej ceny energii elektrycznej (RCEm) na fakturach. Niektóre spółki jej nie podają, uznając, że jej wartość jest publikowana na stronie Polskich Sieci Elektroenergetycznych. Wobec powyższego zdecydowano o potrzebie podjęcia działań prawnych mających na celu ujednolicenie zawartości szczegółowych informacji dotyczących rozliczenia na fakturach spółek obrotu w celu zwiększenia spójności i transparentności prezentowania danych.

Proponowana zmiana art. 4 ust. 6 ustawy OZE ma na celu zwiększenie przejrzystości rozliczeń dla prosumentów energii odnawialnej. Wprowadzenie szczegółowych informacji dotyczących ilości i wartości wprowadzonej oraz pobranej energii, a także o rozliczeniu depozytu prosumenckiego zapewnią prosumentom pełną transparentność rozliczenia energii elektrycznej wprowadzonej i pobranej. Dzięki temu prosumenci będą mogli lepiej zarządzać swoim zużyciem energii, co zwiększy ich zaufanie do systemu rozliczeń i przyczyni się do bardziej efektywnego funkcjonowania rynku energii odnawialnej.

Końcowe rozliczenie depozytu prosumenckiego po dokonaniu przez prosumenta energii odnawialnej, prosumenta zbiorowego energii odnawialnej lub prosumenta wirtualnego energii odnawialnej zmiany sprzedawcy dla punktu poboru energii objętego rozliczeniem

Wprowadzenie przepisu będzie mieć wpływ na uregulowanie kwestii rozliczenia depozytu prosumenckiego w przypadku zmiany sprzedawcy energii. Dotychczasowy sprzedawca będzie zobowiązany do zwrotu nadpłaty w terminie nie dłuższym niż do końca kolejnego miesiąca po zmianie sprzedawcy lub terminie rozliczenia końcowego. Zmiana wprowadzi klarowne uregulowanie prawne dotyczące obowiązków stron w przypadku zmiany dostawcy energii dla prosumenta. Rozwiąże to również problem obecnie nieuregulowanego przenoszenia nadpłaty z depozytu prosumenckiego do innego sprzedawcy.

Weryfikacja danych wytwórców energii elektrycznej z biogazu rolniczego, ciepła z biogazu rolniczego lub biogazu rolniczego w mikroinstalacji biogazu rolniczego

W ustawie OZE wprowadza się art. 19 ust. 3–7. Dla celów weryfikacji danych wytwórców energii elektrycznej z biogazu rolniczego, ciepła z biogazu rolniczego lub biogazu rolniczego w mikroinstalacji biogazu rolniczego, o których mowa w art. 19 ust. 1 ustawy OZE, jest niezbędne umożliwienie operatorowi rozliczeń energii odnawialnych potwierdzania faktu wpisu tych wytwórców do krajowego systemu ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności prowadzonych przez Prezesa Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (ARiMR).

Rejestr prowadzony przez Prezesa ARiMR nie jest udostępniany publicznie, zatem istnieje potrzeba stworzenia podstaw prawnych w ustawie OZE umożliwiających operatorowi rozliczeń energii odnawialnych potwierdzenie właściwych danych w ewidencji Prezesa ARiMR. Jednocześnie należy wskazać, że operator rozliczeń energii odnawialnych nie dysponuje danymi umożliwiającymi identyfikację wytwórcy w ewidencji Prezesa ARiMR, które pozwolą na skuteczną i sprawną identyfikację wytwórcy będącego osobą fizyczną przez Prezesa ARiMR. Dlatego też w pierwszej kolejności jest niezbędne stworzenie w ustawie OZE podstawy prawnej do uzyskiwania tych danych przez operatora rozliczeń energii odnawialnych od sprzedawcy zobowiązanego. Sposób wykorzystania danych wytwórcy zapewnia, że nie będą one upubliczniane. Jednocześnie wprowadza się obowiązek zawarcia tego numeru w umowie

na dostarczanie energii między wytwórcą będącego osobą fizyczną a sprzedawcą, o której mowa w art. 5 ustawy – Prawo energetyczne.

Nowa definicja biomasy w ustawie OZE

W związku z tym, że pojęcie biomasy zdefiniowane jest zarówno w ustawie o biokomponentach i biopaliwach ciekłych jak i w ustawie o OZE, a obie te ustawy wdrażają w zakresie swojej regulacji dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/2001z dnia 11 grudnia 2018 r. w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych (REDII), należało obie definicje ujednolicić. W ślad za uporządkowaniem pojęciowym i stylistycznym w ustawie z dnia 21 lutego 2025 r. o zmianie ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 303) postanowiono dokonać również analogicznych zmian w ustawie OZE, takich jak kolejność wymienianych sektorów, z których pochodzi biomasa, przypisanie substancji roślinnych i zwierzęcych do każdego z nich. Celem tego zabiegu było dostosowanie definicji biomasy do definicji biomasy w ustawie o biokomponentach i biopaliwach, tak, aby były one do siebie jak najbardziej zbliżone.

Postanowiono również doprecyzować ostatnią część definicji biomasy, przez wyodrębnienie pozostałości przemysłowych. Celem tego zabiegu było rozstrzygnięcie, że ulegające biodegradacji pozostałości przemysłowe pochodzenia biologicznego są również uznawane za biomasę – nawet, jeżeli nie pochodzą bezpośrednio z rolnictwa, leśnictwa, rybołówstwa i akwakultury ani ze związanych z nimi działów przemysłu, ponieważ spełniają te same przesłanki, co ulegające biodegradacji odpady przemysłowe pochodzenia biologicznego. Zmiana ta w naturalny sposób uzupełnia definicję i jest zgodna z istotą tego, czym jest biomasa.

W ślad za nową definicją biomasy zawartą w ustawie o biokomponentach i biopaliwach ciekłych, zdecydowano również o rozdzieleniu „produktów lub odpadów pochodzących z rolnictwa, rybołówstwa, akwakultury lub leśnictwa” oraz „pozostałości z rolnictwa, rybołówstwa, akwakultury lub leśnictwa” w związku z tym, że to drugie pojęcie jest odrębnie zdefiniowane w tej ustawie.

Pozostawiono również w definicji biomasy „odpady z uzdatniania wody i oczyszczania ścieków”, aby uniknąć ewentualnych wątpliwości, czy ten surowiec nadal należy traktować jak odnawialne źródła energii w rozumieniu ustawy. Zrezygnowano jednak z wyszczególniania „osadów ściekowych”, ponieważ zgodnie z definicją określoną w art. 3 pkt 4 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2023 r. poz. 1587, z późn. zm.) są to odpady pochodzące z oczyszczalni ścieków, a zatem pojęcie to mieści się w określeniu „odpady z uzdatniania wody i oczyszczania ścieków”.

W celu uniknięcia ewentualnych wątpliwości interpretacyjnych, które mogłyby powstać na skutek dokonania ww. zmian w definicji biomasy, należy podkreślić, że katalog produktów, odpadów i pozostałości, które obejmuje to pojęcie, nie jest w żadnym stopniu zawężany, a nowelizacja ma charakter wyłącznie stylistyczny, porządkujący i harmonizujący. W związku z tym w ustawie OZE w art. 2a dodano pkt 4, z którego wynika, że ilekroć w ustawie jest mowa o biomacie, należy przez to rozumieć również przetworzoną biomasę, w szczególności w postaci brykietu, peletu, toryfikatu i biowęgla. Zmiana ma również charakter jedynie porządkujący.

W konsekwencji dokonanych zmian w definicji biomasy dodano art. 60aa ustawy OZE, w którym znalazły się przepisy dotyczące obliczania i kwalifikowania części energii pochodzącej z OZE z termicznego przekształcania odpadów. Zapewni to ciągłość zasady, że wyliczenia te powinny być dokonywane w oparciu o przepisy rozporządzenia wydanego na podstawie art. 159 ust. 2 ustawy o odpadach.

Definicja instalacji termicznego przekształcania odpadów z art. 2 pkt 14 ustawy OZE wskazywała, że część wytwarzanej energii elektrycznej i ciepła lub chłodu ma pochodzić z ulegającej biodegradacji części odpadów. Odsyła ona do definicji pochodzących z ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (spalarnia lub współspalarnia) nakładając obowiązek zapewnienia udziału ulegającej biodegradacji części odpadów przemysłowych lub komunalnych, pochodzenia roślinnego lub zwierzęcego. Dostosowano ją więc do nowej definicji biomasy, która wymienia „odpady lub pozostałości, w tym odpady komunalne, odpady lub pozostałości przemysłowe oraz odpady z uzdatniania wody i oczyszczania ścieków” jako możliwą postać biomasy. Definicja nie obejmuje swoim zakresem pozostałości, ponieważ nie stanowią one odpadu.

Zmiana definicji instalacji odnawialnego źródła energii

Z powodu konieczności uwzględnienia w definicji instalacji odnawialnego źródła energii nie tylko magazynu energii elektrycznej, ale także magazynu ciepła oraz magazynu chłodu – wykreśla się wyraz „elektrycznej” po wyrazach „magazyn energii”. Taka redakcja zapewni uznanie magazynów energii elektrycznej, magazynów ciepła oraz magazynów chłodu połączonych z zespołem urządzeń służących do wytwarzania z odnawialnych źródeł energii – energii elektrycznej, ciepła oraz chłodu, za instalację odnawialnego źródła energii.

Mając na uwadze transformację ciepłownictwa, w tym ciepłownictwa systemowego zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/1791 z dnia 13 września 2023 r. w sprawie efektywności energetycznej oraz zmieniającą rozporządzenie (UE) 2023/955 (Dz. Urz. UE L 231 z 20.09.2023, str. 1) uznanie magazynu ciepła i chłodu w tej definicji jest niezbędne do skutecznego przeprowadzenia tej transformacji.

Dyrektywa 2023/1791 stanowi m.in. o zmieniających się kryteriach oceny systemów ciepłowniczych jako efektywnych energetycznie systemów ciepłowniczych, które do 2050 r. mają być całkowicie zdekarbonizowane. Uznanie magazynów ciepła i chłodu gromadzących ciepło i chłód wytworzonych z OZE jest fundamentalnym aspektem przeprowadzania transformacji ciepłownictwa systemowego, który będzie rzutować zarówno na możliwość pozyskania wsparcia na budowę magazynów ciepła i chłodu wytworzonych z OZE, a także do właściwego obliczenia ciepła i chłodu z odnawialnych źródeł energii w celach sprawozdawczych.

Cena ofertowa skorygowana o pomoc inwestycyjną

W następstwie wymogów prawodawstwa unijnego w zakresie kumulacji wsparcia, w trosce o niedopuszczenie do ryzyka zwrotu pomocy publicznej przez wytwórców energii z OZE, w art. 39 ust. 1a ustawy OZE wskazano, że pomoc inwestycyjna na realizację inwestycji w instalację OZE na cele wytwarzania energii elektrycznej lub w instalację OZE wytwarzającą biogaz, z którego wytworzona energia elektryczna będzie wykorzystywana na potrzeby własne instalacji,

wpływa na zmniejszenie cenę energii elektrycznej z oferty, która wygrała aukcję OZE. Konsekwentnie wprowadzono zmiany w pozostałej części art. 39.

Zmiana terminu zwrotu zabezpieczenia w systemach *feed in tariff* oraz *feed in premium*

Projektodawca zwraca uwagę, iż w zakresie systemów taryf gwarantowanych (*feed in tariff*, FIT) oraz dopłat do ceny rynkowej (*feed in premium*, FIP) termin zwrotu opłaty rezerwacyjnej ustalony na 60 dni od dnia sprzedaży po raz pierwszy niewykorzystanej energii elektrycznej zgodnie z przepisami art. 70b ust. 1 i 8, art. 70a oraz art. 70c–70f ustawy OZE, lub też 60 dni od dnia realizacji obowiązku, o którym mowa w art. 83m ust. 11 ustawy OZE, jest terminem zbyt krótkim.

W celu zwrotu zabezpieczenia jest konieczne uzyskanie potwierdzenia operatora rozliczeń energii odnawialnej odnośnie do rozpoczęcia sprzedaży w systemie, które w określonych przypadkach może trwać nawet ponad 45 dni od dnia faktycznego rozpoczęcia sprzedaży. Zgodnie z powyższym, zdecydowano się na zmianę w terminu, analogicznie jak ma to miejsce w systemie aukcyjnym, dokonując zmian w art. 70b ust. 7 pkt 1 oraz art. 83m ust. 7 pkt 1 ustawy OZE wydłużając termin z 60 dni do 90 dni.

W przypadku powyższych spraw będących w toku przyjęto przepis przejściowy stanowiący, iż dłuższy okres zwrotu zabezpieczenia nie będzie się tyczył tych spraw, które w dniu wejścia w życie przedmiotowego projektu ustawy były w toku.

Zmiana referencyjnej ceny operacyjnej w systemie wsparcia operacyjnego FIP

Zmiana upraszcza system wsparcia operacyjnego. Proponuje się usunięcie w art. 70j ust. 1 ustawy OZE współczynnika korygującego referencyjną cenę operacyjną w systemie FIP we wsparciu operacyjnym (90%) i wprowadzenie zasady, że cena stała w przypadku tego systemu wsparcia jest równa cenie referencyjnej, określonej dla wsparcia operacyjnego. W przypadku wsparcia operacyjnego, w którym dla instalacji o mocy do 1 MW nie przewidziano możliwości udziału w systemie aukcyjnym, a jedynie w systemie FIP, a referencyjna cena operacyjna jest ceną ustalaną wyłącznie na potrzeby wsparcia operacyjnego w systemie FIP, wprowadzanie redukcji jakimkolwiek dodatkowym wskaźnikiem jest niewłaściwe.

Warto podkreślić, że w systemie wsparcia operacyjnego nie ma możliwości brania udziału w systemie FIP oraz systemie aukcyjnym jednocześnie. Cena referencyjna określona w art. 83g ust. 1 ustawy OZE jest ceną odzwierciedlającą wysokość kosztów operacyjnych dla danej technologii i wielkości instalacji i jest stosowana wprost. Wprowadzanie dodatkowej redukcji tak wyznaczonej ceny nie jest potrzebne.

Należy zauważyć, że zaproponowana cena w sposób właściwy oddaje przeciętne koszty całkowite budowy i eksploatacji instalacji w całkowitym czasie jej funkcjonowania.

Uproszczenie działania systemu wsparcia dla instalacji zmodernizowanych – hydroenergetyka

Proponowana zmiana polega na modyfikacji art. 74 ust. 2 pkt 4 ustawy OZE upraszcza działanie systemu wsparcia dla zmodernizowanych hydroenergetycznych instalacji OZE. Zaproponowana zmiana ma na celu wyłączenie hydroenergetyki z konieczności spełnienia warunku przyrostu mocy zainstalowanej lub wzrostu ilości produkowanej energii w przepisie dotyczącym

modernizacji. Modernizacja instalacji to w rzeczywistości nowa moc OZE, która przy braku modernizacji zostałaby wyłączona z krajowego systemu elektroenergetycznego. Warunek zwiększenia mocy lub ilości wytwarzanej energii jest więc niekonieczny z punktu widzenia osiągnięcia celów w zakresie wytwarzania energii elektrycznej z OZE, a co najważniejsze z pewnością uniemożliwiłby realizację wielu modernizacji, gdyż w przypadku elektrowni wodnych moc instalacji zależy od wielkości przepływu wody oraz wysokości spadku, których nie da się zmienić przez modernizację, gdyż są to parametry wynikające z warunków naturalnych.

Zmiana współczynnika dla instalacji zmodernizowanych ze 100% na 115%

Projektodawca w art. 74 ust. 2d ustawy OZE dokonuje modyfikacji wzoru przez zastąpienie wartości „100%” wartością „115%”. Wzrost współczynnika ma związek z potrzebą aktualizacji poziomu wsparcia dla instalacji zmodernizowanych. Sytuacja kryzysowa na rynkach energetycznych wywołana inwazją Rosji na Ukrainę powoduje, że jest konieczna korekta opłacalności całego systemu modernizacji i utrzymanie za wszelką cenę instalacji, którym kończy się podstawowy okres wsparcia, ale kwalifikują się one do modernizacji.

Procedowana zmiana wpłynie na optymalizację kosztów i utrzymanie w systemie instalacji o stałym i przewidywalnym profilu wytwarzania, których stan techniczny pozwala na dalszą pracę. Podkreślenia wymaga, że zakładany wzrost wsparcia i tak jest lepszym rozwiązaniem ekonomicznym niż jego brak i budowa zupełnie nowego źródła energii OZE. Na koniec podkreśla się, iż wprowadzany system wsparcia nie zakłada wspierania instalacji wiatrowych oraz fotowoltaicznych. Jednocześnie warto przypomnieć, że ww. system podlega notyfikacji w Komisji Europejskiej.

Złagodzenie wymagań dotyczących deklaracji i potwierdzenia nakładów modernizacyjnych

Dotychczasowa norma dotycząca udziału poniesionych i udokumentowanych nakładów inwestycyjnych modernizacji w kosztach kwalifikowanych wybudowania nowej referencyjnej instalacji OZE wskazanych w deklaracji złożonej do Prezesa URE przed rozpoczęciem modernizacji oraz potwierdzenia tych udziałów opinią jednostki akredytowanej miała wyraźną sankcję wskazującą, że w przypadku wystąpienia różnicy między dwoma dokumentami wsparcie nie przysługuje.

Była to zdecydowanie za ostra sankcja, szczególnie w sytuacji niepewności rynkowej i ew. trudności w przypadku. Zdecydowano się więc na zmianę art. 70b ust. 11c ustawy OZE i wskazanie, że w przypadku, gdy wsparcie nie przysługuje jedynie wtedy, gdy potwierdzony przez jednostkę akredytowaną udział poniesionych i udokumentowanych nakładów inwestycyjnych modernizacji w kosztach kwalifikowanych wybudowania nowej referencyjnej instalacji OZE jest niższy niż wskazany w oświadczeniu udział i jego uwzględnienie spowodowałoby zmianę okresu wsparcia dla tej instalacji. W przypadku gdy ten udział jest wyższy wsparcie przysługuje na warunkach, jakie wynikałyby z udziału nakładów wskazanych w oświadczeniu, o ile nie powoduje to wydłużenia okresu wsparcia z 5/6/7 lat do 15 lat.

Budowa albo montaż nowej elektrowni wodnej w miejsce instalacji zdemonstrowanej

Dla umożliwienia sprawnego i optymalnego kosztowo uruchomienia nowej instalacji OZE w

miejsce instalacji uprzednio istniejącej zaproponowano przepisy doprecyzowujące możliwość wejścia do systemów FIT/FIP dla takich instalacji OZE. Zakłada się, że takie rozwiązanie pozwoli na przywrócenie w systemie licznych małych elektrowni wodnych, które nie mogłyby, ze względów ekonomicznych, skorzystać z systemu wsparcia dla instalacji zmodernizowanych oraz nowego systemu wsparcia operacyjnego (kontynuacyjnego).

W związku z powyższym wprowadzono zmiany w art. 70b ustawy OZE precyzujące obowiązki wytwórcy energii elektrycznej w takiej elektrowni wodnej w zakresie koniecznych do przedstawienia Prezesowi URE dokumentów i oświadczeń zarówno po demontażu istniejącej uprzednio instalacji OZE, jak i w zakresie budowy albo montażu nowej instalacji OZE w tym samym miejscu. Należy przy tym zaznaczyć, że zgodnie z projektowaną normą w art. 70b ust. 4 pkt 1a ustawy OZE jest wymagana rozbiórka lub demontaż wszystkich elementów i urządzeń niezbędnych do wytworzenia energii elektrycznej.

Przepis art. 70b ust. 11² ustawy OZE precyzuje przy tym, jakie dokumenty taki wytwórca ma przekazać operatorowi rozliczeń energii odnawialnej oraz sprzedawcy zobowiązanemu.

Kumulacja pomocy publicznej w aukcjach

Konsekwencją ww. zmian w art. 39 ust. 1 ustawy OZE jest wskazanie przez projektodawcę w art. 79 ust. 3 pkt 5d ustawy OZE obowiązku dołączenia do składanej przez wytwórcę energii elektrycznej w instalacji OZE deklaracji o zamiarze przystąpienia do systemów wsparcia nowych informacji i dokumentów. W związku z wynikającą z regulacji unijnych koniecznością prawidłowego monitorowania pomocy publicznej udzielonej projektom, niezbędne stało się także rozszerzenie katalogu dokumentów, które należy dołączyć do deklaracji wytwórcy biometanu chcącego przystąpić do systemu aukcyjnego.

Dlatego też, w celu uniknięcia kumulacji pomocy, wytwórca wytwarzający energię elektryczną, w stosownym przypadku, ma uzyskać i dołączyć do deklaracji oświadczenie wytwórcy biogazu w instalacji OZE, z której pochodzi biogaz na potrzeby wytwarzania tej energii elektrycznej (jeżeli nie jest to ta sama instalacja, której dotyczy oferta aukcyjna), że instalacja biogazowa otrzymała pomoc inwestycyjną lub nie otrzymała pomocy inwestycyjnej. Jeżeli taką pomoc uzyskała, to zostanie ona uwzględniona w wyliczeniu ceny zakupu energii elektrycznej.

Umożliwienie zaliczenia energii elektrycznej wyprodukowanej i sprzedanej po cenach ujemnych w systemie aukcyjnym OZE

Zgodnie z art. 83 ust. 2 ustawy OZE rozliczenie obowiązku sprzedaży w ramach systemu aukcyjnego energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii w ilości określonej w ofercie, następuje po zakończeniu okresu każdego pełnych trzech lat kalendarzowych, w którym przysługiwało wsparcie, oraz po zakończeniu okresu wsparcia w oparciu o ilość energii elektrycznej sprzedanej w ramach systemu aukcyjnego określonej w sprawozdaniach miesięcznych składanych zgodnie z art. 93 ust. 1 pkt 4 oraz ust. 2 pkt 3 tej ustawy. Natomiast zgodnie z obowiązującym brzmieniem art. 93 ust. 4 i 5 ustawy OZE od ilości energii elektrycznej podlegającej sprzedaży, odejmuje się ilość energii elektrycznej wytworzonej w instalacji odnawialnego źródła energii w godzinach dostawy, dla których średnie ważone

wolumenem transakcji sesyjnych giełdowych ceny energii elektrycznej z rynku były niższe niż 0 złotych za 1 MWh (tzw. „ceny ujemne”).

Z analizy powyższych przepisów wynika, że przy rozliczeniu obowiązku sprzedaży energii elektrycznej w ilości określonej w ofercie nie należy brać pod uwagę energii wyprodukowanej i sprzedanej w okresach występowania ujemnych wartości indeksu TGeBase (średnich arytmetycznych cen godzinowych energii elektrycznej kontraktowanej na dany dzień dostawy).

Mając na uwadze powyższe umożliwia się zaliczenie energii elektrycznej wyprodukowanej i sprzedanej po cenach ujemnych na potrzeby rozliczenia obowiązku sprzedaży w ramach systemu aukcyjnego w ilości określonej w ofercie przez odpowiednie rozszerzenie przepisu art. 83 ust. 2a ustawy OZE. Należy podkreślić, że wskazane rozwiązania w obszarze cen ujemnych w systemie aukcyjnym są ściśle związane z tożsamymi zmianami w systemach wsparcia FIT/FIP oraz w systemie aukcyjnym zawartych w ustawie z dnia 27 listopada 2024 r. o zmianie ustawy o odnawialnych źródłach energii oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1847), który zakłada, że instalacje wchodzące do systemów wsparcia nie będą otrzymywały wsparcia za żaden okres cen ujemnych. Ich wytwarzanie będzie jednak zaliczane do tzw. obliża wolumenowego w celu uniknięcia podwójnej sankcji. Jak wspomniano wyżej, rozwiązanie to w żaden sposób nie zachęca do produkcji w godzinach ujemnych, gdyż wskazuje się w nim, że wsparcie nie jest udzielane w momencie ich wystąpienia.

Powyższa zmiana wymaga również uzupełnienia art. 94 ust. 1a ustawy OZE, o regulację dotyczącą udostępnienia przez operatora rozliczeń energii odnawialnej informacji dotyczącej ilości energii elektrycznej wytworzonej w instalacji odnawialnego źródła energii w godzinach dostawy, dla których średnie ważone wolumenem transakcji sesyjnych giełdowych ceny energii elektrycznej z rynku były niższe niż 0 złotych za 1 MWh.

W celu uregulowania powyższej kwestii zaproponowano w przepisie przejściowym, iż do rozliczenia obowiązku sprzedaży będą wliczać się tylko te okresy, dla których średnie ważone wolumenem transakcji sesyjnych giełdowych ceny energii elektrycznej z rynku były niższe niż 0 złotych za 1 MWh, które wystąpiły po dniu wejścia w życie przedmiotowego projektu ustawy.

Ponadto, w art. 83 ustawy OZE dodano pkt 5 w ust. 1. Dodany przepis nakłada na wytwórcę obowiązek przekazania Prezesowi URE w przypadku gdy wytwórca wytwarza energię elektryczną z biogazu lub biogazu rolniczego wytwarzanego w instalacji OZE innej niż objęta ofertą, o której mowa w art. 79 ust. 1 ustawy OZE, w terminie 30 od dnia otrzymania informacji o wygraniu aukcji, o której mowa w art. 81 ust. 5 ustawy OZE następujących informacji i oświadczenia:

- a) informacje o instalacji odnawialnego źródła energii służącej do wytworzenia biogazu albo biogazu rolniczego wykorzystywanego przez wytwórcę do wytworzenia energii elektrycznej:
 - imię, nazwisko oraz adres zamieszkania albo nazwę i adres siedziby wytwórcy biogazu albo biogazu rolniczego w tej instalacji odnawialnego źródła energii,
 - lokalizację tej instalacji OZE oraz jej unikalny numer identyfikacyjny generowany przez internetową platformę aukcyjną lub numer koncesji albo numer wpisu do rejestru wytwórców energii w małej instalacji, albo rejestru wytwórców biogazu, albo rejestru

- wytwórców biogazu rolniczego, o ile zostały nadane,
- w przypadku gdy na realizację inwestycji w zakresie tej instalacji odnawialnego źródła energii została udzielona pomoc publiczna – wartość udzielonej pomocy, datę jej udzielenia oraz nazwę podmiotu udzielającego,
- b) oświadczenie wytwórcy wykorzystywanego biogazu albo biogazu rolniczego, złożone pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń, sporządzone nie wcześniej niż 30 dni przed datą złożenia oferty, o następującej treści: „Świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia wynikającej z art. 233 § 6 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny oświadczam, że wartość pomocy inwestycyjnej, o której mowa w art. 39a ust. 1a wynosi zł.”; klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń.”.

Zmiana jest istotna z punktu widzenia wysokości przyznawanej pomocy w ramach aukcji.

Doprecyzowania w obszarze rozliczania się wytwórcy biometanu z operatorem energii odnawialnej

W art. 92 ustawy OZE nadaje się nowe brzmienie ust. 11a. Zmiana polega na doprecyzowaniu, jakie dane stanowią podstawę do rozliczania się wytwórcy biometanu z operatorem energii odnawialnej. Dane takie ma dostarczyć operator systemu gazowego, na którego obszarze działania została przyłączona instalacja odnawialnego źródła energii - biometanownia. Przepis został dostosowany do sytuacji, w której do biometanu przed jego zatłoczeniem do sieci gazowej zostanie dodany inny gaz (nie wytworzony z biomasy). Zmiana ma wyeliminować interpretację przepisów wskazującą, iż propanowanie biometanu uniemożliwia uzyskanie wsparcia w ramach systemu wsparcia.

Dokonano również zmian w treści art. 93 ustawy OZE. Zmiana ust. 2 pkt 2 lit. b została dokonana z uwagi na konieczność dostosowania przepisów do obowiązujących możliwości rozliczeń wytwórców biometanu, tj. w oparciu o cenę dzienną gazu ziemnego. Ponadto odniesienie się do „rynku, na którym są zawierane transakcje sesyjne giełdowe z dostawą tego gazu w dniu następnym i dwa dni po dniu zawarcia transakcji”, w kontekście dotychczasowego kształtu rynku giełdowego, powodowało wątpliwości interpretacyjne.

W zastępstwie powyższych określeń odwołano się do istotniejszego wskaźnika cenowego polskiego gazowego rynku spot, jakim jest indeks TGEgasDA, wyznaczany jako średnia ważona wolumenem transakcji cen zakupu/sprzedaży instrumentu z dostawą gazu wysokometanowego grupy E do Krajowego Systemu Przesyłowego z dostawą w najbliższej dobie gazowej. Dokonano również zmiany brzmienia art. 93 ust. 3 ustawy OZE, z uwagi na różnice w funkcjonowaniu rynków gazu i energii elektrycznej oraz niejasność w zakresie sformułowania „rynku, na którym są zawierane transakcje sesyjne giełdowe z dostawą energii elektrycznej lub gazu ziemnego w dniu następnym i dwa dni po dniu zawarcia transakcji giełdowych sesyjnych – dla każdej godziny dostawy energii elektrycznej i dla każdej godziny dostawy gazu ziemnego” – także w kontekście funkcjonującej na rynku energii elektrycznej od 2015 r. interpretacji tego rynku jako Rynku Dnia Następnego prowadzonego przez Towarową Giełdę Energii S.A. Powyższe przepisy pozwalają podważyć tę interpretację przez wskazanie rynku dla dostawy „energii elektrycznej lub gazu ziemnego”.

Zmiany w art. 93a ustawy OZE w obszarze wytworzenia energii elektrycznej w procesach wysokosprawnej kogeneracji

W art. 93a ustawy OZE doprecyzowano ust. 1 i 2 o wskazanie ilości energii wytworzonej, wprowadzonej do sieci i sprzedanej z wysokosprawnej kogeneracji. We wzorze znajdującym się w ust. 4 wprowadzono nowe symbole, tj. Aws oraz Awsk. Symbol Aws odnosi się do ilości energii elektrycznej wytworzonej, wprowadzonej do sieci i sprzedanej, o której mowa w art. 93 ust. 1 pkt 4 albo ust. 2 pkt 3 ustawy OZE. Z kolei symbol Awsk dotyczy ilości energii elektrycznej wytworzonej, wprowadzonej do sieci i sprzedanej z wysokosprawnej kogeneracji.

Podkreśla się, iż w aktualnym stanie prawnym dyspozycja art. 93a ustawy OZE obejmuje wyłącznie ilości energii elektrycznej wytworzonej w danej instalacji w procesach wysokosprawnej kogeneracji i poza tymi procesami, w tym także w zakresie w jakim przepis ten określa sposób rozliczenia nienależnie wypłaconej pomocy publicznej (por. art. 93a ust. 4 ustawy OZE). Tymczasem, wsparcie przewidziane przez przepisy ustawy zarówno w ramach systemu aukcyjnego, jak i w ramach systemów FIT/FIP jest udzielane wyłącznie w przeliczeniu na MWh energii elektrycznej, która została wytworzona w danej instalacji odnawialnego źródła energii, a następnie wprowadzona do sieci i sprzedana.

Zasada ta winna, analogicznie do brzmienia art. 168 pkt 15 ustawy OZE, znajdować zastosowanie także w odniesieniu do sankcji pieniężnej przewidzianej w dyspozycji art. 93a ust. 4 tej ustawy, która jak zostało wskazane powyżej, w aktualnym stanie prawnym, wymierzana jest w oparciu o ilość energii elektrycznej wytworzonej w danej instalacji odnawialnego źródła energii poza tymi procesami wysokosprawnej kogeneracji (co oddaje we wzorze z art. 93a ust. 4 ustawy OZE zmienna Abk – ilość energii elektrycznej wytworzonej w jednostce kogeneracji poza procesami wysokosprawnej kogeneracji wyrażoną w MWh).

Przedmiotowa regulacja z jednej strony skutkuje pomniejszeniem wysokości wsparcia należnego wytwórcy, z drugiej zaś strony konsekwentnie przekłada się na niekorzystny dla beneficjenta danego systemu sposób wyliczenia zmiennej Nkoge (nienależnie wypłaconą pomoc publiczną wynikającą z braku możliwości zakwalifikowania energii elektrycznej jako energii elektrycznej wytworzonej z odnawialnych źródeł energii w wysokosprawnej kogeneracji), oznaczającej nienależnie wypłaconą pomoc publiczną wynikającą z braku możliwości zakwalifikowania energii elektrycznej jako energii elektrycznej wytworzonej z odnawialnych źródeł energii w wysokosprawnej kogeneracji.

Proponowane zmiany pozwolą na uwzględnienie energii wprowadzanej do sieci w obu ściśle powiązanych ze sobą zakresach, tj. zarówno w obszarze uzyskania pomocy publicznej, jak i w zakresie odpowiadającego mu obowiązku jej zwrotu.

W związku ze zmienianym brzmieniem art. 93a ustawy OZE projektodawca zdecydował o umożliwieniu wytwórcom wnioskowania o ponowne rozliczenie kwoty nienależnie wypłaconej pomocy publicznej według zasad ujętych w art. 23 niniejszego projektu. Różnica między dotychczasowym rozliczeniem, a tym dokonany według nowo projektowanych przepisów, ma zostać zwrócona wytwórcy. Zwrotu dokonuje się w ciągu 60 dni wyłącznie na wniosek wytwórcy energii elektrycznej w instalacji OZE, złożony tylko w określonym projektowanymi przepisami czasie (60 dni od dnia wejścia przepisów w życie).

Zmiany dotyczące wydawania certyfikatów instalatorom instalacji OZE

W art. 136 ustawy OZE uchylono ust. 4 pkt 2. Celem zmiany jest odejście od wydawania certyfikatu instalatorowi tylko na podstawie dyplomu ukończenia studiów wyższych w zakresie instalacji odnawialnego źródła energii albo urządzeń i instalacji sanitarnych, energetycznych, elektroenergetycznych, grzewczych, chłodniczych, ciepłych i klimatyzacyjnych lub elektrycznych. Wynika to z tego, że samo posiadanie przez instalatora dyplomu ukończenia studiów wyższych w ww. zakresach nie potwierdza jego umiejętności praktycznych w zakresie montażu poszczególnych rodzajów instalacji OZE. Tymczasem te umiejętności są kluczowe z punktu widzenia jakości wykonania instalacji oraz zapewnienia bezpieczeństwa eksploatacji. Konieczne jest przystąpienie instalatora do egzaminu, o którym mowa w art. 137 ust. 1 ustawy OZE.

Wyżej wymieniona zmiana pociąga za sobą odstąpienie od konieczności ukończenia przez instalatora szkolenia podstawowego, o którym mowa w art. 136 ust. 3 pkt 3 ustawy OZE. Posiadanie dyplomu, o którym mowa w art. 136 ust. 4 pkt 2 ustawy OZE, zwalniałoby instalatora z konieczności ukończenia takiego szkolenia, ze względu na zdobycie wiedzy teoretycznej podczas studiów. Natomiast umiejętności praktyczne instalator mógłby nabyć w trakcie kursów w ośrodkach szkoleniowych działających na rynku, w trakcie szkoleń organizowanych przez producentów poszczególnych rodzajów OZE lub ich elementów, ewentualnie w drodze samokształcenia. Ponieważ instalator będzie przystępował do egzaminu, wyeliminowane zostanie ryzyko uzyskania certyfikatu przez instalatora nie posiadającego odpowiednich umiejętności.

W art. 136 ust. 3 pkt 1 ustawy OZE uchyla się lit. b–e. Stosowanie dodatkowych wymagań wobec instalatorów, którzy złożyli egzaminy z wynikiem pozytywnym, jest nieuzasadnione. Egzamin dla kandydatów na certyfikowanych instalatorów obejmuje sprawdzenie pełnego zakresu ich wiedzy teoretycznej i umiejętności praktycznych niezbędnych do wykonywania czynności w sposób kompetentny, bezpieczny oraz zgodny z aktualnie obowiązującymi przepisami prawa i dokumentami odniesienia.

Obniżenie obowiązku minimalnego progu dostarczenia energii elektrycznej dla instalacji biogazowych i biomasowych

System wsparcia w postaci aukcji OZE funkcjonuje w praktyce od końca 2016 r., a w pełni od 2018 r. Do dzisiaj, do systemu w zakresie instalacji wykorzystujących biogaz oraz spalanie biomasy weszły (instalacje planowane):

- 32 biogazownie rolnicze o łącznej mocy zainstalowanej elektrycznej ok. 35,1 MW (w 2018 r.);
- 4 instalacje biomasowe o łącznej mocy zainstalowanej elektrycznej 26,36 MW (2018 r. – 10 MW, 1 instalacja; 2019 r. – 12 MW, 1 instalacja; 2020 r. – 4,36 MW, 2 instalacje).

W latach 2019–2020 do systemu aukcyjnego zmigrowało z systemu świadectw pochodzenia również 11 istniejących biogazowni rolniczych o łącznej mocy ok. 15 MW w dedykowanych dla tych instalacji aukcjach. Warto zaznaczyć, że w latach 2019–2023 do aukcyjnego systemu wsparcia nie weszła żadna instalacja biogazu rolniczego planowana do uruchomienia. W latach 2021–2023 nie rozstrzygnięto również aukcji migracyjnych dla biogazowni rolniczych o mocy

większej niż 1 MW.

Spośród wszystkich planowanych instalacji, które wygrały aukcje, zostało uruchomionych 14 biogazowni rolniczych (z 32). Nie uruchomiono natomiast żadnej instalacji biomasowej (z 4). Spośród pozostałych instalacji biogazowych 6 przeszło do systemu FIT/FIP (które przede wszystkim nie są obciążone obowiązkiem dostarczenia min. 85% zadeklarowanego wolumenu), a 12 nie ma już możliwości migracji albo realizacji obowiązku pierwszego wprowadzenia do sieci energii elektrycznej i jej sprzedaży w systemie aukcyjnym, co oznacza utratę wpłaconego zabezpieczenia (kaucja/gwarancja).

Powyższe świadczy o początkowo niewielkim a obecnie zupełnym braku zainteresowania aukcyjnym systemem wsparcia wśród instalacji tzw. surowcozależnych. Przedstawiciele branży wskazują, że podstawowym czynnikiem zniechęcającym ich do udziału w aukcjach jest możliwość nałożenia kary przez prezesa URE, z tytułu niedostarczenia minimum 85% energii określonej w ofercie.

Z uwagi na zmienne i niemożliwe do przewidzenia ceny surowców biomasowych wykorzystywanych w instalacjach biogazu i biomasy, inwestorzy nie są w stanie zaakceptować ryzyka związanego z przyszłym kosztem wytwarzania energii elektrycznej. Tym samym elastyczność w aukcjach co do dostarczanej ilości energii na poziomie -15 p.p. oraz ww. sankcja finansowa za brak realizacji oferty powodują brak zainteresowania udziałem w aukcjach lub późniejsze wycofanie się z systemu.

W raporcie końcowym zespołu ds. zwiększenia udziału zrównoważonej biomasy w krajowym systemie elektroenergetycznym i ciepłowniczym, działającego jako organ pomocniczy MKiŚ w okresie od 26.05.2022 r. do 30.04.2023 r., w pracach którego brali udział przedstawiciele administracji rządowej, przedsiębiorców, podmioty uczestniczące w łańcuchu dostaw dla sektora, organizacje branżowe, jednostki finansowe oraz sektor nauki, w tym uczelnie i instytuty badawcze, także sformułowano postulat zbyt małej elastyczności systemu aukcyjnego pod względem poziomu dostarczonej energii.

W związku z powyższym, w celu zwiększenia dynamiki rozwoju sektorów biogazu i biomasy oraz uatrakcyjnienia systemu aukcyjnego, obniżono w art. 168 pkt 15 ustawy OZE obowiązek minimalnego progu dostarczenia energii określonej w ofercie z 85% do 65%.

Zgodnie z przepisem przejściowym do wytwórcy, którego oferta wygrała aukcję przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy lub który nie rozpoczął sprzedaży energii z odnawialnych źródeł energii przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się art. 168 pkt 15 ustawy, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Koszt profilu dla instalacji fotowoltaicznych w aukcyjnym systemie wsparcia OZE

Proponowane przepisy adresują problem polegający na tym, że w okresie od marca do października cena sprzedaży energii elektrycznej wytwarzanej z farm fotowoltaicznych (PV) jest zdecydowanie niższa niż cena rozliczeniowa dzienna, w oparciu o którą rozliczane jest ujemne saldo wypłacane wytwórcom w tzw. kontrakcie różnicowym.

Problem ten dotyczy się w największym stopniu wytwórców energii z instalacji PV, gdyż nasycenie systemu elektroenergetycznego energią wyprodukowaną z instalacji PV ma istotny

wpływ na ceny energii elektrycznej w godzinach, kiedy z powodów sprzyjających warunków pogodowych instalacje fotowoltaiczne produkują energię z największą mocą. Sytuacja ta spowodowała, że część inwestorów wstrzymała albo rozważyła wstrzymanie budowy instalacji fotowoltaicznych, które wygrały aukcję wyczekując na zmianę tej niekorzystnej dla nich sytuacji, godząc się nawet na utratę wpłaconych kaucji. Żeby zaradzić temu niekorzystnemu zjawisku wprowadza się przepis z dodatkową możliwością rozliczenia ujemnego salda, określając zakres podmiotowy wprowadzanej regulacji. Z tej dodatkowej możliwości będą mogli skorzystać wytwórcy energii elektrycznej wytworzonej z odnawialnych źródeł energii w instalacji odnawialnego źródła energii wykorzystującej do wytworzenia energii elektrycznej wyłącznie energię promieniowania słonecznego, który wygrali aukcję. Skorzystanie z możliwości rozliczania ujemnego salda na zasadach określonych w projekcie jest całkowicie dobrowolne. Podmioty, które się nie zadeklarują chęci rozliczania ujemnego salda na zaproponowanych w projekcie zasadach, będą rozliczać ujemne saldo na zasadach dotychczasowych.

Projektodawca wskazuje, że z nowego sposobu rozliczenia ujemnego salda może skorzystać wyłącznie wytwórca, o którym mowa powyżej i wprowadzający do sieci energię elektryczną z mocą nie wyższą niż 50% mocy zainstalowanej. Celem tej regulacji jest ustabilizowanie systemu elektroenergetycznego w godzinach, w których przypada najwyższa produkcja energii z instalacji PV. Nadprodukcja energii instalacji fotowoltaicznych przy ograniczonym poborze energii w dni wolne od pracy często powodowała potrzebę zastosowania przez PSE S.A. szczególnego środka, jakim jest redysponowanie instalacji OZE, którego koszty ponosili wszyscy odbiorcy energii. Ograniczenie mocy wprowadzanej do sieci przez instalacje fotowoltaiczne korzystające z wprowadzonego projektem dobrowolnego systemu rozliczeń ograniczy częstość i zakres redysponowania z korzyścią dla wszystkich odbiorców energii elektrycznej.

Możliwość rozliczania ujemnego salda na proponowanych w projekcie zasadach jest ograniczona czasowo, podmiot, który złoży stosowny wniosek będzie uprawniony do rozliczenia ujemnego salda na zasadach określonych w projekcie przez okres 12 miesięcy, jednak nie dłużej niż do dnia 31 grudnia 2027 r., przy czym wniosek będzie można złożyć повторно przed dniem 31 grudnia 2027 r. Żaden wytwórca, który skorzysta z możliwości obliczania ujemnego salda na zasadach zaproponowanych w projekcie, nie będzie uprawniony przy jego wyliczeniu do uwzględnienia wolumenu energii elektrycznej wyprodukowanej i wprowadzonej do sieci w godzinach dostawy, dla których średnie ceny giełdowe były niższe niż 0 złotych za 1 MWh. Ograniczenie to porządkuje i ujednolica sytuację wytwórców. Ustawa z dnia 27 listopada 2024 r. o zmianie ustawy o odnawialnych źródłach energii oraz niektórych innych ustaw, uchylając ust. 5 w art. 93 ustawy OZE sprawiła, że wytwórcy, którzy wygrali aukcję nie są uprawnieni przy wyliczaniu ujemnego salda do uwzględniania ilości energii elektrycznej wyprodukowanej i wprowadzonej do sieci w okresach, gdy ceny giełdowe są niższe niż 0 złotych za 1 MWh. Wprowadzono zarazem przepisy przejściowe, które pozwalają wytwórcom, którzy wygrali aukcje przed wejściem w życie nowelizacji, na wyliczanie ujemnego salda według zasad dotychczasowych, czyli na uwzględnianie ilości energii przy cenach ujemnych, jeżeli ceny ujemne występują po sobie w przedziałach krótszych aniżeli sześciogodzinne. Sytuacja wytwórcy, który jest uprawniony do wyliczania ujemnego salda na

zasadach sprzed wejścia w życie nowelizacji z dnia 27 listopada 2024 r., a który skorzysta z możliwości obliczania ujemnego salda na zasadach zaproponowanych w projekcie, jest zatem taka sama jak sytuacja wytwórcy, który wygra aukcję już po wejściu w życie ww. nowelizacji.

Zakłada się, że nowy projektowany sposób rozliczenia ujemnego salda będzie korzystniejszy dla wytwórcy, dlatego projektodawca konkretyzuje sytuację wnioskodawcy, który nie dotrzymał warunku wprowadzania energii do sieci z mocą nie wyższą niż 50% mocy zainstalowanej. Oprócz utraty prawa do rozliczenia ujemnego salda na projektowanych warunkach, wytwórca taki może złożyć po raz kolejny wniosek, jednak nie wcześniej niż po upływie 12 miesięcy kalendarzowych od dnia, w którym OREO otrzymał informację o poprzednim niespełnieniu przez wytwórcę warunków.

Od roku 2027 w systemie aukcyjnym jest konieczne uwzględnienie kryteriów pozacenowych zgodnych z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1735 z dnia 13 czerwca 2024 r. w sprawie ustanowienia ram środków na rzecz wzmocnienia europejskiego ekosystemu produkcji technologii neutralnych emisyjnie i zmieniające rozporządzenie (UE) 2018/1724 (Dz. Urz. UE L 2024/1735 z 28.06.2024) – tzw. *Net Zero Industry Act*. Celem przedstawionego w projekcie rozwiązania epizodycznego jest stworzenie warunków ekonomicznych pozwalających na budowę farm PV które już wygrały aukcje, a których budowa została przez inwestorów wstrzymana ze względów ekonomicznych.

Zmiany dotyczące spółdzielni energetycznych

Doprecyzowany został przepis dotyczący udostępniania przez operatorów systemów dystrybucyjnych danych pomiarowych na wniosek spółdzielni, a nie jak obecnie spółdzielni energetycznej. Zgodnie z treścią obowiązującego przepisu, wniosek o udostępnienie danych składa spółdzielnia, która dopiero zamierza rozpocząć działalność jako spółdzielnia energetyczna. Doprecyzowano także tryb i kolejność postępowania spółdzielni oraz spółdzielni energetycznych w odniesieniu do zawieranych umów ze sprzedawcą oraz rejestracji w wykazie KOWR.

Zmiana w art. 38m ustawy OZE ma na celu zmniejszenie obciążeń administracyjnych dla spółdzielni energetycznych w zakresie przekazywania sprawozdań rocznych do KOWR. Jest to konsekwencja wejścia w życie przepisu art. 38ma, który przewiduje bezpośredni dostęp KOWR do danych operatora informacji rynku energii. Zmiana wynika z wejścia w życie przepisów dotyczących Centralnego Systemu Informacji Rynku Energii.

Zmiana przewidziana w art. 38o ustawy OZE ma za zadanie sprecyzowanie, które przepisy stosuje się do procesów zakładania, rejestracji, przystępowania członków, włączania punktów poboru energii do spółdzielni energetycznej, a także do późniejszego zarządzania energią elektryczną, jak również biogazem, biogazem rolniczym, biometanem i ciepłem, przez ich bilansowanie, rozliczanie, zakup i dostarczanie, między sprzedawcą, spółdzielnią energetyczną i poszczególnymi członkami.

Poza przepisami wymienionymi w art. 38 ust. 2 ustawy OZE lub innymi przepisami, jeżeli sama ustawa OZE tak stanowi, nie mają zastosowania żadne inne przepisy. W szczególności, z racji charakteru procesów zachodzących w spółdzielni energetycznej, których podstawą są przepisy prawa energetycznego i prawa spółdzielczego, zastosowania nie mają do nich przepisy ustawy

z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1320 z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą – Prawo zamówień publicznych”. Brak jest bowiem przedmiotu regulowanego tą ustawą.

Celem tworzenia spółdzielni energetycznych i istotą ich działania jest wytwarzanie energii elektrycznej lub biogazu, lub biogazu rolniczego, lub biometanu, lub ciepła w instalacjach odnawialnego źródła energii, obrót nimi lub ich magazynowanie, które realizowane jest wyłącznie na rzecz członków tych spółdzielni oraz dla zaspokojenia potrzeb energetycznych samych spółdzielni. Oznacza to, iż spółdzielnia nie może działać na rzecz podmiotów innych niż jej członkowie, w tym zaopatrywać ich w energię, a także prowadzić działalności rynkowej.

Z kolei warunkiem członkostwa w spółdzielni energetycznej jest nabywanie od niej energii elektrycznej, biogazu, biogazu rolniczego, biometanu lub ciepła, na warunkach określonych przez spółdzielnię w jej aktach wewnętrznych oraz w zawartych przez nią umowach.

Relacja nawiązywana między spółdzielnią energetyczną a jej członkiem wiąże się z wyłączeniem swobody ich działania, w tym swobody kontraktowania, w obszarze będącym jej podstawowym celem statutowym, czyli zaopatrywania w energię elektryczną, biogaz, biogaz rolniczy, biometan lub ciepło wytwórców i odbiorców będących członkami tej spółdzielni. Specyfika tej relacji determinuje również otoczenie prawne, które ma do niej zastosowanie, obejmujące przepisy ustawy z dnia 16 września 1982 r. – Prawo spółdzielcze (Dz. U. z 2024 r. poz. 593), ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz.U. z 2025 r. poz. 1071) oraz ustawy – Prawo energetyczne.

Równie ograniczony charakter, co do swobody zawarcia umowy oraz ustalania jej warunków, należy przypisać relacji kontraktowej nawiązanej między członkiem spółdzielni energetycznej a sprzedawcą, o którym mowa w art. 40 ust. 1a. Przepisy ustawy OZE dotyczące zawierania umów kompleksowych między ww. podmiotami albo zmiany dotychczasowych umów kompleksowych (art. 38da ust. 2 pkt 1 ustawy OZE), do zawarcia których są obowiązani członkowie spółdzielni energetycznej, nie pozostawiają istotnych możliwości negocjacyjnych. Eliminując tym samym, jakiegokolwiek podstawy nawiązywania tej relacji kontraktowej świadczące o ich konkurencyjnym charakterze.

Zasady rozliczeń między członkami spółdzielni energetycznej a sprzedawcą, o którym mowa w art. 40 ust. 1a ustawy OZE, określa rozporządzenie wydawane przez ministra właściwego do spraw rozwoju wsi na podstawie art. 38c ust. 14 ustawy OZE. Natomiast, w zakresie nieuregulowanym tym rozporządzeniem zasady rozliczeń z poszczególnymi członkami spółdzielni energetycznej określa umowa zawierana między spółdzielnią energetyczną a ww. sprzedawcą. Umowa ta reguluje również prawa i obowiązki sprzedawcy, spółdzielni energetycznej oraz jej członków w zakresie stosowania rozliczenia, o którym mowa w art. 38c ust. 3, a także udostępniania lub przekazywania informacji wynikających z ustawy.

Dlatego też, również w przypadku relacji nawiązanej między członkiem spółdzielni energetycznej a sprzedawcą, o którym mowa w art. 40 ust. 1a ustawy OZE, stosuje się przepisy wskazane ustawą OZE, tj. art. 4j ustawy – Prawo energetyczne oraz przepisy ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny.

Jednocześnie niezbędne, z uwagi na wymagania prawa unijnego oraz zasady wsparcia

społeczności energetycznych w świetle przepisów rozporządzeń: Komisji (UE) nr 651/2014 uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L 187 z 26.06.2014 r., str. 1, z późn. zm.) oraz Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/943 z dnia 5 czerwca 2019 r. w sprawie rynku wewnętrznego energii elektrycznej (Dz. Urz. UE L 158 z 14.06.2019, str. 54), stało się dostosowanie zasad wsparcia dla spółdzielni energetycznych. W związku z tym, było konieczne dostosowanie progu mocy instalacji przez jej określenie jako nie większej niż 200 kW. Zgodnie z wyżej przywołaną regulacją unijną, tylko te instalacje mogą uzyskiwać prawo do gwarantowanego odbioru energii przez sprzedawcę zobowiązanego oraz być zwolnione z obciążeń finansowych w zakresie bilansowania handlowego.

W konsekwencji zmianie ulec będą musiały obowiązujące umowy spółdzielni zawarte ze sprzedawcami, gdyż obowiązujące wygasną z mocy prawa w terminie 150 dni od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

3.2. Zmiany w ustawie z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz ustawie z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych i ustawie z dnia 14 grudnia 2018 r. o promowaniu energii elektrycznej z wysokosprawnej kogeneracji

Zmiany wprowadzane w wymienionych ustawach mają charakter porządkujący. W związku z odejściem od systemu wsparcia w postaci świadectw pochodzenia dla biogazu rolniczego wprowadzonego do sieci dystrybucyjnej gazowej w ustawie z dnia 17 sierpnia 2023 r. o zmianie ustawy o odnawialnych źródłach energii oraz niektórych innych ustaw niezbędne stało się usunięcie wszelkich odwołań do tego mechanizmu w prawodawstwie krajowym.

Zmiany te nie mają wpływu na podmioty z uwagi na fakt, że ww. mechanizm nigdy nie zafunkcjonował w związku z brakiem notyfikacji programu pomocy państwa na mocy art. 108 ust. 3 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, a także nie zgłoszeniem ich na mocy rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014. Prezes URE nie wydał żadnego świadectwa pochodzenia biogazu rolniczego, tzw. „brązowego certyfikatu”, tym samym takie świadectwa nie funkcjonowały w obiegu, dlatego też projektowana zmiana nie narusza praw nabytych uczestników rynku.

3.3. Zmiana ustawy – Prawo budowlane dotycząca mikrobiogazowni

Zmiana art. 29 ust. 3 pkt 3 lit. e ww. ustawy – Prawo budowlane ma na celu doprecyzowanie przepisu umożliwiającego wybudowanie mikrobiogazowni bez względu na rodzaj wytwarzanej energii. Zgodnie z brzmieniem przepisu art. 29 ust. 3 pkt 3 lit. e ustawy – Prawo budowlane, nie wymagają pozwolenia na budowę, natomiast podlegają zgłoszeniu, roboty budowlane polegające na instalowaniu „mikroinstalacji biogazu rolniczego, o której mowa w art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii.”.

Art. 19 ust. 1 ustawy OZE literalnie wskazuje na instalacje zarówno do wytwarzania biogazu rolniczego, jak i instalacje do wytwarzania energii elektrycznej z biogazu rolniczego. W celu wyeliminowania pojawiających się wątpliwości interpretacyjnych na gruncie ustawy – Prawo budowlane doprecyzowano brzmienie tego przepisu, aby uwzględnił również mikroinstalacje do wytwarzania energii elektrycznej. Zmiana ma na celu wyeliminowanie wątpliwości interpretacyjnych.

3.4. Pozostałe zmiany w ustawie – Prawo energetyczne

W art. 3 pkt 3a ustawy – Prawo energetyczne zmodyfikowano definicję paliw gazowych, aby zapewnić spójność przepisów tej ustawy z brzmieniem wprowadzonym ustawą z dnia 21 listopada 2024 r. o zmianie ustawy – Prawo energetyczne oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1881). Zgodnie z projektowaną ustawą paliwami gazowymi będą zatem gaz ziemny wysokometanowy lub zaazotowany, w tym skroplony gaz ziemny oraz propan-butan lub inne rodzaje gazu palnego dostarczane za pomocą sieci gazowej, a także biometan, biogaz oraz biogaz rolniczy, niezależnie od ich przeznaczenia, również w przypadku, gdy zawierają domieszkę wodoru. Zmiana pozwoli uniknąć wątpliwości interpretacyjnych definicji paliw gazowych. Projekt ustawy poszerza definicję o biogaz. Jest to działanie niezbędne w na potrzeby regulowanego w dalszej części projektu ustawy „gazociągu bezpośredniego biogazu”, który będzie służył do dostarczania m.in. biogazu lub biogazu rolniczego. W aktualnym stanie prawnym gazociągiem bezpośrednim można dostarczać paliwa gazowe, a biogaz nie jest uwzględniony w obecnej definicji paliw gazowych. Ponadto, zmodyfikowano brzmienie części wspólnej tej definicji. Celem jest jasne wskazanie w definicji „paliwa gazowe”, że wymienione w jej treści paliwa mogą, ale nie muszą zawierać wodoru.

Zgodnie z art. 7 ust. 2a i projektowanym pkt 3 ustawy – Prawo energetyczne umowa o przyłączenie do sieci instalacji odnawialnego źródła energii, oprócz przepisów wskazanych w ust. 2, powinna zawierać postanowienie określające termin dostarczenia po raz pierwszy do sieci gazowej biometanu wytworzonego w tej instalacji – termin ten nie może być dłuższy niż 60 miesięcy od dnia zawarcia ww. umowy.

W art. 7 ust. 2a dodano pkt 4 ustawy – Prawo energetyczne, zgodnie z którym umowa o przyłączenie do sieci instalacji odnawialnego źródła energii, zawiera również postanowienia określające, że niedostarczenie po raz pierwszy do sieci gazowej biometanu wytworzonego w tej instalacji we wskazanym w umowie terminie jest podstawą wypowiedzenia umowy o przyłączenie.

Obecnie sposób sumowania mocy mikroinstalacji i magazynu energii został określony w art. 7 ust. 8d¹² ustawy – Prawo energetyczne, który stanowi, że moc zainstalowanej mikroinstalacji nie obejmuje mocy zainstalowanego magazynu energii elektrycznej, pod warunkiem, że suma mocy zainstalowanego magazynu i łącznej mocy, którą można wprowadzić do sieci dystrybucyjnej przez mikroinstalację z magazynem energii elektrycznej, nie przekracza mocy zainstalowanej elektrycznej mikroinstalacji.

Regulacja ta skutkuje preferowaniem magazynów energii o mocy nieprzekraczającej mocy zainstalowanej mikroinstalacji. W rezultacie nieoptymalnie wykorzystuje się potencjał wynikający z prosumeryzmu, a także utrudnione jest skuteczne prowadzenie autokonsumpcji energii. Modyfikacja tego ograniczenia mogłaby skłonić prosumentów do instalowania większych magazynów energii niż moc elektryczna mikroinstalacji. Skutkiem tego byłoby odciążenie sieci elektroenergetycznej, gdyż nadwyżki energii elektrycznej z mikroinstalacji mogłyby być magazynowane, a nie wprowadzane do sieci elektroenergetycznej w okresach szczytowej podaży energii elektrycznej. W okresie, kiedy instalacja nie produkuje energii elektrycznej, mogłaby być ona pobierana z magazynu, a nie z sieci elektroenergetycznej.

Zmian dokonano również w art. 9g ustawy – Prawo energetyczne, który nakłada na operatorów sieci gazowych (przesyłowych i dystrybucyjnych) obowiązek informowania użytkowników systemu o publicznym udostępnieniu projektu instrukcji ruchu i eksploatacji sieci lub jej zmian oraz o możliwości zgłaszania do niego uwag. Zmiany polegają na rozszerzeniu katalogu podmiotów, które powinny być informowane przez tych operatorów, także na podmioty, które zajmują się wytwarzaniem paliw gazowych, a które złożyły do tych operatorów wnioski o warunki przyłączenia do sieci gazowej. Zaproponowane zmiany umożliwią uczestniczenie w procesie konsultacji instrukcji nie tylko użytkownikom systemu (czyli podmiotom, które już są przyłączone do sieci gazowej), ale także wytwórcom biometanu, którzy planują przyłączenie instalacji do sieci gazowej.

Operator systemu będzie zobowiązany nie tylko do informowania o konsultacjach projektu instrukcji lub jej zmiany, ale także zostanie zobowiązany do przekazywania Prezesowi URE instrukcji do zatwierdzenia wraz z informacją o wszystkich zgłoszonych uwagach, także tych od wytwórców biometanu, którzy planują przyłączenie instalacji do sieci. Na podstawie wprowadzanych zmian, Prezes URE będzie analizował zgłoszone uwagi, tym samym będzie w stanie stwierdzić, czy instrukcja w istocie równoważy interesy wszystkich tych podmiotów, czy też nie jeszcze przed jej zatwierdzeniem.

3.5. Zmiany w ustawie z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym

Zmiany porządkujące procedowanie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (MPZP) w gminie lokalizującej elektrownie wiatrowe

Zmiana ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, zwanej dalej „ustawą o planowaniu”, dotycząca ujednolicenia zasad uczestnictwa społeczności lokalnych w konsultacjach MPZP, jest powiązana z uchynieniem art. 6a–6f ustawy o z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych, zwanej dalej „ustawą o inwestycjach”. Należy przypomnieć, że nowelizacja ustawy o inwestycjach, wprowadzająca uchylane regulacje, weszła w życie dnia 23 kwietnia 2023 r. Z kolei w dniu 24 września 2023 r. weszła w życie ustawa z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1688, z późn. zm.), zwana dalej „nowelizacją ustawy o planowaniu”. Nowelizacja ustawy o planowaniu uporządkowała zasady partycypacji społecznej w planowaniu przestrzennym, w tym sposób prowadzenia konsultacji społecznych MPZP. Zdecydowano zatem, że dla przejrzystości systemu, regulacje zawarte w obu ustawach powinny zostać skonsolidowane.

Obecna treść ustawy o inwestycjach nakłada na organy gminy sporządzające plany miejscowe dodatkowe wymogi konsultacyjne (zakładające różne terminy) ponad obowiązujący obecnie proces prowadzenia konsultacji społecznych MPZP, który wynika ze zmian zawartych w nowelizacji ustawy o planowaniu.

W związku z powyższym, zarówno organy gminy, jak i przedsiębiorstwa zajmujące się planowaniem przestrzennym w gminach, zgłaszały szereg wątpliwości interpretacyjnych odnośnie do konieczności równoczesnego stosowania przepisów ustawy o inwestycjach i ustawy o planowaniu.

Projektodawca postanowił ustandaryzować procedurę planistyczną w gminach lokalizujących elektrownie wiatrowe. Przede wszystkim, zakłada się, iż wymogi konsultacyjne dla MPZP lokalizujących elektrownie wiatrowe znajdą się w jednej ustawie tj. ustawie o planowaniu. Wymagało to dodania w art. 2 ustawy o planowaniu szeregu definicji (m.in. „elektrowni wiatrowej”, „całkowitej wysokości elektrowni wiatrowej”, „gminy pobliskiej”).

W celu uporządkowania procedury planistycznej w jednym akcie normatywnym do ustawy o planowaniu przeniesiono również przepisy określające wymogi, jakie powinny spełniać ustalenia MPZP (tj. obecny art. 7 ust. 1 ustawy o inwestycjach), które lokalizują elektrownie wiatrowe (tj. określenie maksymalnej całkowitej wysokości elektrowni wiatrowej, maksymalnej średnicy wirnika wraz z łopatami, maksymalnej liczby elektrowni wiatrowych oraz określenie obszaru objętego planem), wprowadzając nowy art. 15a ust. 1 ustawy o planowaniu.

W nowym art. 15a ustawy o planowaniu przepis ust. 2 określa brak obowiązku sporządzenia MPZP na obszarze położonym w granicach gminy, w której jest lokalizowana elektrownia wiatrowa, znajdującym się w odległości, o której mowa w art. 4 ust. 1 ustawy o inwestycjach, jeżeli w tym miejscu obowiązuje już MPZP, który uniemożliwia zabudowę budynkami mieszkalnymi lub budynkami o funkcji mieszanej. Zmiana ma istotne znaczenie dla lokalizowania inwestycji wiatrowych, jako że potencjalny obszar, który należałoby objąć w MPZP ulega zmniejszeniu o te obszary, na których MPZP już są i zakazują zabudowy mieszkaniowej. Z punktu widzenia bezpieczeństwa społeczności lokalnych zmiana nie wywołuje żadnych negatywnych następstw, jako że wielkość strefy ochronnej jest taka sama.

W art. 15a ust. 3 ustawy o planowaniu ustalono również, że wspomniane powyżej dane techniczne dla elektrowni wiatrowej zamieszcza się w uzasadnieniu dołączanym do projektu uchwały w sprawie przystąpienia do sporządzenia MPZP oraz, że dane te są danymi przewidywanymi na dzień sporządzenia tego uzasadnienia.

W art. 15a ust. 4 ustawy o planowaniu wprowadzono prostą zasadę, że MPZP sporządza gmina pobliska co najmniej dla położonego na swoim terenie obszaru znajdującego się w odległości 700 m od elektrowni wiatrowej lokalizowanej na terenie innej gminy. Przepis ten uległ modyfikacjom względem poprzedniego brzmienia (tj. art. 7 ust. 3 ustawy o inwestycjach). Zakończy to liczne wątpliwości interpretacyjne dotyczące tego, jakie przesłanki mają zostać spełnione oraz jaki obszar ma zostać objęty MPZP przez gminę pobliską.

Gminy, w tym gminy pobliskie, mogą ustalać różne odległości od elektrowni wiatrowych, w których nie można lokalizować budynków mieszkalnych. Istnieje więc możliwość, że odległość minimalna budynków mieszkalnych od elektrowni wiatrowej zlokalizowanej w gminie A będzie inna niż odległość od tej samej elektrowni w gminie B. Konstrukcja taka pozwala na uwzględnienie różnych opinii społecznych występujących w obu gminach.

W celu usprawnienia procedury planistycznej w gminach pobliskich również będzie mieć zastosowanie projektowany art. 15a ust. 2 ustawy o planowaniu. Celem projektodawcy jest odciążenie czasowe i finansowe gmin pobliskich, jeżeli na ich terenie również obowiązuje MPZP, który uniemożliwia zabudowę mieszkaniową.

Tym samym, projektodawca przyjmuje, że lokalizacja elektrowni wiatrowych ma odbywać na

zasadach zawartych w ustawie o planowaniu. W tym zakresie, w ustawie o inwestycjach pozostaje wyłącznie dodawany art. 7¹ (dawny art. 7 ust. 4 ustawy o inwestycjach), który nie został przeniesiony do ustawy o planowaniu ze względu na fakt, że dotyczy on etapu inwestycyjnego zdecydowanie późniejszego niż etap planistyczny, bo etapu uzyskiwania pozwolenia na budowę.

Niemniej jednak, celem projektodawcy pozostaje wzmocnienie partycypacji społeczności lokalnych, dlatego zakłada się wprowadzenie dodatkowego art. 17b do ustawy o planowaniu, który w ust. 1 stanowi, że na etapie składania wniosku do projektu MPZP przewidującego lokalizację elektrowni wiatrowej organy gminy organizują co najmniej jedno spotkanie informacyjne, powiadamiając o nim w ogłoszeniu o podjęciu uchwały o przystąpieniu do sporządzenia MPZP. Tym samym, zachowany zostaje obowiązek przeprowadzenia dwóch dyskusji, jednej na samym początku procedowania MPZP, a drugiej na etapie konsultacji społecznych.

Zgodnie z powyższym, intencją projektodawcy pozostaje, aby od najwcześniejszych możliwych etapów prac nad lokalizowaniem elektrowni wiatrowej ułatwić udział w tych pracach jak największej liczbie zainteresowanych obywateli.

Dodatkowo, art. 17b ust. 1 pkt 3 ustawy o planowaniu wprowadza obowiązek wystąpienia o opinię o projekcie MPZP do gmin graniczących z obszarem objętym planem, dzięki czemu zachowany zostaje również obowiązek konsultacji MPZP z organami gminy pobliskiej.

Ponadto, projektodawca określił w art. 17b ust. 1 pkt 4 ustawy o planowaniu, że dokonując udostępnienia projektu planu miejscowego przed rozpoczęciem konsultacji społecznych dołącza się protokół z wyżej opisanego spotkania informacyjnego.

W ust. 2 omawianego artykułu projektodawca wskazał zakres przepisów ustawy o planowaniu stosowanych wobec spotkania informacyjnego, tj. art. 8h ust. 3, art. 8i ust. 6, z wyłączeniem umożliwienia zgłaszania uwag, oraz art. 8i ust. 7.

Rezygnuje się z mechanizmu obowiązkowego przekazywania informacji mieszkańcom gmin pobliskich przez organy gminy pobliskiej. Wprowadzony mechanizm od początku budził istotne wątpliwości interpretacyjne. Brak działania po stronie organu gminy pobliskiej mógł się wiązać z niedopełnieniem jednego z ustawowych obowiązków, co z kolei mogło negatywnie rzutować na prawidłowe procedowanie MPZP przez gminę, w której elektrownia wiatrowa zostaje lokalizowana.

Niemniej jednak, celem zmiany nie jest odsunięcie mieszkańców gminy pobliskiej od możliwości konsultacji MPZP w gminach, na terenie których posadowiona zostanie elektrownia wiatrowa. Mieszkańcy gminy pobliskiej mogą brać udział w spotkaniach i zgłaszać uwagi do przedmiotowego MPZP na równi z mieszkańcami gminy, w której ta inwestycja powstanie. Organ gminy pobliskiej, ze względu na objęcie go obowiązkiem zaopiniowania projektu planu miejscowego przewidującego lokalizację elektrowni wiatrowej, posiada wiedzę o takich pracach i nic nie stoi na przeszkodzie, aby poinformował o tym mieszkańców swojej gminy. Jeżeli jednak tego nie robi, nie powinno mieć to wpływu na procedurę planistyczną prowadzoną w gminie, w której lokalizowane są inwestycje wiatrowe.

Biorąc pod uwagę praktykę, w dużej mierze procedowanie MPZP lokalizującego elektrownie

wiatrową, zbiega się z procedowaniem przez gminę pobliską MPZP związanego z oddziaływaniem elektrowni wiatrowej. Te procesy zazwyczaj dzieją się symultanicznie, dlatego też mieszkańcy gminy pobliskiej mają komplet informacji i mogą być aktywni w obu tych procesach konsultacyjnych tj. zarówno w gminie, w której powstanie wiatrak, jak i w swojej gminie (gminie sąsiadującej).

Reasumując, zmiany w tym zakresie z jednej strony porządkują przepisy prawa dzięki czemu proces tworzenia takich planów miejscowych nie powinien budzić wątpliwości organów gminy. Z drugiej strony zachowana zostaje możliwość partycypacji społecznej od samego początku procesu inwestycyjnego.

Zmiany usprawniające lokalizowanie elektrowni wiatrowej w gminach w ramach trybu ZPI

Nowelizacja ustawy o planowaniu wprowadziła do systemu prawnego nowe rozwiązania w postaci zintegrowanego planu inwestycyjnego, zwanego dalej „ZPI”, będącego szczególną formą MPZP. Podkreśla się, że ZPI stanowi narzędzie, które już obecnie może być wykorzystywane przez inwestorów w celu lokalizacji elektrowni wiatrowych. Tym bardziej, że w planie ogólnym gminy, w ramach podziału na strefy planistyczne, lokalizacja elektrowni wiatrowych została umożliwiona w szerokim zakresie. Niniejsza nowelizacja, dostosowując istniejące mechanizmy prawne, reguluje m.in. lokalizowanie elektrowni wiatrowych przy wykorzystaniu trybu ZPI. Wprowadzone zmiany wpływają na procesy planistyczne zarówno w gminie lokalizującej elektrownie wiatrowe, jak i w gminie pobliskiej.

W art. 27b ustawy o planowaniu usunięto odwołanie do ustawy o inwestycjach, ponieważ w wyniku niniejszej nowelizacji definicja elektrowni wiatrowej znalazła się w ustawie o planowaniu.

W ustawie o planowaniu wprowadzono art. 37ea ust. 2a, który stanowi, że w przypadku sporządzania MPZP przez gminę pobliską (w celu, o którym mowa w projektowanym art. 15a ust. 4 ustawy o planowaniu), gmina ta może tego dokonać korzystając z trybu ZPI. Dotychczas nie było to możliwe ze względu na nierozzerwalne połączenie trybu ZPI z inwestycją główną oraz inwestycją uzupełniającą, a jak wiadomo na terenie gminy pobliskiej nie zostanie zlokalizowana elektrownia wiatrowa, stąd taka relacja nie zaistniałaby.

Zmiana ma na celu usprawnienie procesu inwestycyjnego. Wobec powyższego, należy zastosować takie narzędzia, które umożliwią sprawne procedowanie inwestycji na etapie planistycznym. Stosowanie trybu ZPI może pozwolić na skrócenie procesów planistycznych w gminie pobliskiej. Warto jednoznacznie podkreślić, że projektodawca nie nakłada obowiązku stosowania takiego trybu, a jedynie to umożliwia, jeżeli inwestor i organy gminy pobliskiej będą w tym zakresie zgodni. Jeżeli gmina pobliska zechce procedować swój MPZP w podstawowym trybie, to projektowana ustawa w żaden sposób tego nie ogranicza.

Art. 37ed ust. 1a ustawy o planowaniu w sposób fakultatywny umożliwia realizację inwestycji uzupełniającej na terenie gminy pobliskiej. Inwestor nie jest zobowiązany do realizacji takiej inwestycji, ale jest to możliwe, jeżeli zaistnieje taka potrzeba. Warto podkreślić, że gmina pobliska ponosi negatywne skutki inwestycji wiatrakowej, czyli uchwała MPZP, w którym wyłącza możliwość realizacji zabudowy mieszkaniowej. Co więcej, w porównaniu do gminy,

na terenie której zostaną posadowione elektrownie wiatrowe, nie ma ona korzyści w postaci wpływu z podatku od nieruchomości. Realizacja inwestycji uzupełniającej przez inwestora, może zatem stanowić zachętę dla gmin pobliskich, które obecnie nie mają z tego procesu żadnych korzyści.

W art. 37eb ustawy o planowaniu dodaje się ust. 3a stanowiący, że gdy projekt ZPI przewidujący lokalizację elektrowni wiatrowej nie spełnia wymogów określonych w nowododawanym art. 15a ust. 1 ustawy o planowaniu, inwestor jest obowiązany do uzupełnienia wniosku o projekt ZPI spełniający wymogi, oraz inne warunki, o których mowa w art. 37eb ust. 2 i 3 ustawy o planowaniu. Nieusunięcie braków we wniosku skutkuje pozostawieniem go bez rozpoznania.

Zgodnie z wprowadzonymi wcześniej zmianami w procedurze planu miejscowego (dodanie art. 17b w ustawie o planowaniu), również do procedury ZPI dodano analogiczne przepisy w art. 37eb ust. 5 ustawy o planowaniu. Jeżeli gmina chce zlokalizować elektrownie wiatrowe w trybie ZPI, musi przeprowadzić co najmniej spotkanie informacyjne ze społecznością lokalną w terminie nie wcześniej niż 7 dni od dnia ogłoszenia, o którym mowa w ust. 4 i nie później niż 30 dni od dnia tego ogłoszenia. To konsekwencja stanowiska projektodawcy, że w przypadku lokalizowania elektrowni wiatrowych, należy jak najwcześniej zapewnić udział jak największej liczbie zainteresowanych obywateli.

Nowelizacja ustawy o planowaniu wprowadza również ust. 6 w art. 37eb, który stanowi, jakie przepisy o partycypacji społecznej z ustawy o planowaniu stosuje się do przedmiotowego spotkania informacyjnego.

W art. 37ec ust. 5a ustawy o planowaniu reguluje się kwestie konsultacji społecznych dla lokalizowania elektrowni wiatrowej w trybie ZPI. Najważniejszą zmianą wzmacniającą pozycję lokalnej społeczności jest brak możliwości zastosowania uproszczonych konsultacji publicznych. (art. 37ec ust. 5 ustawy o planowaniu) oraz stosowanie odpowiednio przepisu art. 17b ust. 1 pkt 3 ustawy o planowaniu.

Uregulowanie możliwości lokalizowania elektrowni wiatrowych w trybie ZPI pozwoli na usprawnienie realizacji inwestycji w energetyce wiatrowej. Zarówno gminom, w których jest lokalizowana elektrownia wiatrowa, jak i gminom pobliskim pozostawia się jednak dowolność w zakresie wyboru trybu procedowania planów miejscowych. Niemniej jednak warto wyraźnie podkreślić, że sam obowiązek lokalizowania elektrowni wiatrowych w MPZP to podstawowa reguła, która nie ulega zmianie. Jest to właściwe rozwiązanie prawne, które doprowadziło do powstania funkcjonującej już od wielu lat praktyki planistycznej i nie przewiduje się zmian w tym zakresie.

Z powyższymi zmianami wiążą się również projektowane przepisy przejściowe.

Art. 38 ust. 1 projektu ustawy określa, że MPZP obowiązujące w dniu wejścia w życie ustawy zachowują moc. Z kolei ust. 2 tego artykułu precyzuje, że do projektów MPZP sporządzanych lub zmienianych na podstawie uchwały o przystąpieniu podjętej przed dniem wejścia w życie ustawy, stosuje się przepisy ustawy o inwestycjach oraz ustawy o planowaniu w brzmieniu dotychczasowym.

W art. 38 ust. 3 analogiczną regulację przewidziano dla ZPI – do projektów sporządzanych na

wniosek złożony przed dniem wejścia w życie ustawy, stosuje się przepisy ustawy o inwestycjach oraz ustawy o planowaniu w brzmieniu dotychczasowym. Umożliwi to dokończenie trwających procedur planistycznych na dotychczasowych zasadach, bez konieczności ponawiania przeprowadzonych już czynności. Ponadto, w związku z wejściem w życie części zmian w ustawie o planowaniu dotyczących Rejestru Urbanistycznego, przepisy ust. 4 i 5 zapewniają w okresie do dnia 30 czerwca 2026 r. udostępnianie protokołu ze spotkania informacyjnego, przeprowadzanego w procedurze sporządzania MPZP i ZPI oraz samych przedmiotowych dokumentów ma miejsce w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej urzędu obsługującego organ sporządzający projekt planu oraz w siedzibie urzędu.

Art. 39 projektu ustawy jest odpowiedzią na potrzebę uregulowania stanów przejściowych dla postępowań wszczętych i niezakończonych skupiających się na inwestycjach dotyczących sieci elektroenergetycznych najwyższych napięć będących na różnych etapach inwestycyjnych.

Art. 40 projektu ustawy umożliwia lokalizację elektrowni wiatrowych na MPZP, które obowiązywały w dniu wejścia w życie ustawy o inwestycjach.

Doprecyzowano, że do takich planów nie stosuje się wprowadzanego art. 15a ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu, a kluczowe na etapie uzyskiwania pozwolenia na budowę jest spełnienie wymogu zachowania odległości nie mniejszej niż 700 metrów od zabudowy mieszkaniowej.

Art. 41 projektu ustawy stanowi, że przepisy dotychczasowe stosuje się do postępowań, wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, prowadzonych w stosunku do elektrowni wiatrowych, w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. W ust. 2 podkreśla się z kolei, że do wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy postępowań w sprawie wydania pozwolenia na budowę dla elektrowni wiatrowych oraz oceny zasadności wniesienia sprzeciwu wobec zgłoszenia dla tych elektrowni stosuje się przepisy dotychczasowe. Celem zaproponowanej konstrukcji jest, aby nowe regulacje nie wpływały na postępowania już zakończone, co w sposób istotny naruszyłoby prawa nabyte.

3.6. Zmiany w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko

Zmiany wprowadzane w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112 z późn. zm.), (dalej: ustawa OOS), mają na celu umożliwienie równoległego procedowania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach oraz MPZP dla inwestycji w energetyce wiatrowej na lądzie, co usprawni proces inwestycyjny oraz obniży jego koszty. Zmiany tyczą się art. 59a ust. 6 i 7, art. 63a ust. 5a, art. 74 ust. 1aa ww. ustawy.

Nowy art. 74 ust. 1 pkt 5 ustawy OOS zawiera wymóg przedłożenia określonych dokumentów do wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach (tj. wymóg przedłożenia załącznika w postaci wypisu i wyrys z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, jeżeli plan ten został uchwalony, albo informację o jego braku), co w związku z aktualnie

obowiązującym brzmieniem art. 59a ust. 1, a następnie art. 80 ust. 2 ustawy OOS skutkuje koniecznością badania zgodności lokalizacji elektrowni wiatrowej z ww. aktem planistycznym przez organ właściwy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach na początkowym i końcowym etapie postępowania.

W wyniku proponowanej zmiany – w przypadku, w którym plan miejscowy nie przewiduje lokalizacji elektrowni wiatrowej objętej wnioskiem o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, co aktualnie oznacza obowiązek odmowy wydania decyzji – będzie zapewniona możliwość przedłożenia uchwały o przystąpieniu do sporządzenia planu miejscowego, który będzie obejmował możliwość lokalizacji takiej elektrowni wiatrowej. Mechanizm ten będzie odpowiednio stosowany w przypadku ZPI.

W konsekwencji proponowanej zmiany brzmienia art. 59a ustawy OOS nie zmaterializuje się obowiązek badania zgodności lokalizacji elektrowni wiatrowej oraz przesłanka do odmowy wydania decyzji w przypadku niezgodności lokalizacji z aktualnie obowiązującym planem miejscowym, jeżeli wnioskodawca przedłuży uchwałę o przystąpieniu do zmiany planu miejscowego lub uchwałę o wyrażeniu zgody na przystąpienie do sporządzenia ZPI. Takie rozwiązanie umożliwia dalsze procedowanie wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, natomiast nie oznacza to dopuszczalności wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla elektrowni wiatrowej w przypadku braku zgodności z planem miejscowym albo ZPI. Zabezpieczeniem przed takimi sytuacjami jest obowiązujący art. 80 ust. 2 ustawy OOS, który stanowi, że wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach następuje po stwierdzeniu przez organ właściwy do wydania ww. decyzji zgodności lokalizacji planowanej elektrowni wiatrowej z planem miejscowym przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Warto także podkreślić, że celem ustawodawcy jest przede wszystkim przyspieszenie prowadzenia procesów inwestycyjnych. Dlatego też nałożono pewne obowiązki po stronie inwestora. Inwestor realizujący inwestycje wiatrakową będzie miał 5 lat od dnia wszczęcia postępowania na przedłożenie wypisu i wyrysu z planu miejscowego. W innym przypadku postępowanie umarza się. Wydaje się, iż przyjęto racjonalny okres, w którym plan miejscowy powinien zostać sporządzony i przyjęty.

Celem zmiany jest dopuszczenie równoległego procedowania dwóch złożonych i długotrwałych procedur inwestycyjnych: planistycznej i środowiskowej pod rygorem ukończenia procedury planistycznej przed wydaniem decyzji o środowiskowych.

3.7. Zmiany w ustawie o inwestycjach

Oprócz zmian powiązanych ze zmianami w ustawie o planowaniu, omówionych powyżej, w ustawie o inwestycjach proponuje się wprowadzić drobne zmiany o charakterze porządkującym i doprecyzowującym regulację.

Projektowana nowelizacja dokonuje zmian w definicji mieszkańca gminy (poszerzenie zakresu przedmiotowego pojęcia) oraz w definicji sieci elektroenergetycznej najwyższych napięć poprzez rezygnację ze wskazywania w przedmiotowej definicji każdej linii elektroenergetycznej najwyższych napięć. Proponuje się zawężenie w tym obszarze wyłącznie do napowietrznych linii elektroenergetycznych najwyższych napięć, co zmniejszy katalog

budowli, od których inwestycja wiatrakowa musiałaby zachować bufory odległości.

Kolejną zmianą dotyczącą sieci elektroenergetycznych jest wprowadzenie w ustawie o inwestycjach art. 4a ust. 2a. Na etapie początkowym inwestycji wiatrakowej wprowadza się możliwość zastosowania innych, w większości przypadków mniejszych, odległości od sieci elektroenergetycznych najwyższych napięć niż to zakłada art. 4a ust. 1 i 2 ustawy o inwestycjach. Wystarczy, że na etapie składania wniosków do projektu MPZP operator systemu przesyłowego wskaże inną odległość elektrowni wiatrowej od sieci elektroenergetycznej najwyższych napięć dostarczając przy tym uzgodnione z inwestorem wiatrakowym uzasadnienie dla tak wskazanej odległości.

Modyfikuje się również sposoby wyznaczania odległości na linii elektrownia wiatrowa – sieć elektroenergetyczna najwyższych napięć.

Celem dokonanych zmian w art. 4a ustawy o inwestycjach jest zwiększenie dostępności terenów inwestycyjnych przy zachowaniu najwyższego wymaganego poziomu bezpieczeństwa. Wprowadzenie elastyczności i indywidualnego podejścia w kształtowaniu odległości elektrownia wiatrowa – sieć elektroenergetyczna najwyższych napięć umożliwi wykorzystanie obszarów, które obecnie są wykluczone ze względu na mało elastyczne regulacje. Projektodawca w swoich zmianach kieruje się przede wszystkim faktem, iż najnowsze elektrownie wiatrowe posiadają zaawansowane mechanizmy sterowania niwelujące ryzyko występowania znacznych zakłóceń w sieci. Przez zastosowanie najnowszych technologii niwelowane jest również występowanie czynników mechanicznych negatywnych z punktu widzenia sieci.

Projektodawca postanowił ponadto doprecyzować sposób liczenia odległości na etapie wydawania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla elektrowni wiatrowej. Zgodnie z wprowadzanym art. 5 ust. 1 pkt 4 lit. a ustawy o inwestycjach, na takim etapie, odległości liczone są od okręgu, którego promień jest równy połowie średnicy wirnika wraz z łopatami, a środek jest środkiem okręgu opisanego na obrysie wieży planowanej elektrowni wiatrowej. Rozstrzyga to liczne wątpliwości, jako że ustawa o inwestycjach obecnie precyzuje sposób określania odległości na etapie planistycznym oraz budowlanym, ale pomija etap środowiskowy.

W celu doprecyzowania sposobu liczenia odległości od obszarów, dla których ustanowiono formę ochrony przyrody, wprowadzono również regulację, która stanowi, że odległości z art. 4c ustawy o inwestycjach uwzględniają organy gminy oraz wojewoda – przy sporządzaniu i uchwalaniu MPZP oraz organy wydające decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach (art. 6 pkt 3 ustawy o inwestycjach). Jest to zmiana doprecyzująca, ponieważ jak dotąd nie wynikało to wprost z przepisów ustawy o inwestycjach.

3.8. Zmiany w ustawie z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych oraz niektórych innych ustaw

Projektowane zmiany w ustawie z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 553 z

późn. zm.), zwanej dalej: „nowelizacją ustawy o inwestycjach”, mają na celu usprawnienie i rozszerzenie mechanizmu gratyfikacji społeczności lokalnych.

W art. 6g ust. 1 ustawy o inwestycjach rozszerza się możliwości skorzystania z gratyfikacji polegającej na korzystaniu z instytucji prosumenta wirtualnego na mieszkańców gmin pobliskich. To rozwiązanie stanowi odpowiedź na kwestię braku takiej korzyści wśród społeczności lokalnych, które mogą znajdować się w tak samo bliskiej odległości od elektrowni wiatrowej i mogą przy tym doświadczać tego samego oddziaływania co mieszkańcy gminy, na terenie której posadowiona zostanie elektrownia wiatrowa. Z drugiej strony, rozwiązuje to wątpliwości inwestorów, polegające na tym, że w niektórych gminach, ze względu na małą liczbę mieszkańców, nie mogliby oni w praktyce zaoferować pełnego wymaganego wolumenu 10% mocy elektrowni wiatrowej. Następstwem tej zmiany jest modyfikacja art. 6g ust. 7–7b ustawy o inwestycjach, który wskazuje, że pierwszeństwo w objęciu mocy mają mieszkańcy gminy, na terenie której jest zlokalizowana elektrownia wiatrowa. Kolejni będą mieszkańcy gminy pobliskiej.

Dookreśla się również, jaka inwestycja polegająca na budowie elektrowni wiatrowej o łącznej mocy zainstalowanej elektrycznej większej niż 1 MW zostaje objęta obowiązkiem przeznaczenia swojej mocy zainstalowanej. Wytwórcy wytwarzający energię elektryczną z mniejszych turbin wiatrowych nie powinni być objęci takim obowiązkiem.

W art. 6g nowelizacji ustawy o inwestycjach dodaje się ust. 1a, który ma na celu rozszerzenie stosowania mechanizmu partycypacji oraz rozwianie wątpliwości interpretacyjnych. Elektrownie wiatrowe z reguły przyłączane są do sieci dystrybucyjnej elektroenergetycznej, jednak zdarzają się sytuacje, w których instalacje te przyłączane są bezpośrednio do sieci przesyłowej. Każdy większy inwestor realizujący inwestycje polegającą na budowie elektrowni wiatrowej ma zaoferować część mocy zainstalowanej projektu do objęcia przez mieszkańców gminy w celu uzyskania przez nich statusu prosumenta wirtualnego. Wyłączenie spod tego obowiązku inwestycji wiatrowych przyłączanych bezpośrednio do sieci przesyłowych doprowadziłoby do nieuzasadnionego spadku wsparcia przewidzianego dla społeczności lokalnych, co tym samym stałoby w sprzeczności z celem omawianego przepisu.

W związku z tym, że instytucja prosumenta wirtualnego jest co do zasady uregulowana w ustawie OZE (z wyjątkiem materii uregulowanej w art. 6g ustawy o inwestycjach), a jednocześnie niniejszy projekt wprowadza mechanizm obejmowania udziałów w instalacji OZE na specjalnych zasadach, postanowiono doprecyzować w art. 6g ust. 1b, stanowiący że przepisy ogólne, dotyczące prosumentów wirtualnych, stosuje się także do prosumentów wirtualnych, którzy rozpoczęli działalność na podstawie ustawy o inwestycjach. W szczególności zastosowanie mają art. 4 ust. 1a pkt 2, ust. 1c, ust. 2 pkt 3, ust. 2b–2d i 3a, ust. 4 pkt 1, ust. 4a, 4b i ust. 4c pkt 2, 5, 6, 6a, 7, 8, 9a, 10, 10a, ust. 11 pkt 2, ust. 12, 13, 13a, art. 4b ust. 2–11, art. 4c ust. 1–10 ustawy OZE. Przepisy, które nie mają zastosowania, każdorazowo wymieniono. Celem projektodawcy jest, aby mieszkańcy gmin zgłaszali chęć partycypacji w tym mechanizmie w sposób świadomy. Dlatego też wprowadzono art. 6g ust. 1c oraz ust. 2a ustawy o inwestycjach, które zobowiązują inwestora do udostępnienia wzorca umowy, której przedmiotem jest objęcie przez mieszkańców gminy udziałów w łącznej mocy elektrowni. Dopiero po zapoznaniu się z warunkami dotyczącymi zasad zmiany umowy, w szczególności

zmian udziałów w łącznej mocy oraz zasad rozwiązania umowy, mieszkaniac może podjąć świadomą decyzję, czy chce przeznaczyć swoje oszczędności na taką inwestycję.

Obowiązkowe elementy umowy również uległy zmianie. Przede wszystkim wynika to z tego, że nastąpiło odejście w tym zakresie od regulacji zawartej w art. 4a ust. 1 ustawy OZE, która wskazuje na potrzebę legitymowania się przez prosumenta tytułem prawnym do instalacji. Dlatego też wprowadzono art. 6g ust. 8a do ustawy o inwestycjach wymieniający, iż przedmiotowa umowa określa co najmniej:

- 1) przysługujący każdemu z mieszkańców udział w łącznej mocy elektrowni, wyrażony w procentach, oraz ilość energii elektrycznej wyrażoną w kW, której ten udział odpowiada;
- 2) położenie oraz dane techniczne wszystkich elektrowni wiatrowych stanowiących przedmiot inwestycji, w szczególności łączną moc elektrowni;
- 3) położenie oraz dane identyfikacyjne punktów poboru energii poszczególnych mieszkańców;
- 4) zasady zmiany umowy, w szczególności zmiany udziałów w łącznej mocy elektrowni przysługujących poszczególnym prosumentom, oraz zasady rozwiązania umowy.

W tym miejscu nie wymienia się jednak kwestii ponoszenia odpowiedzialności za zarządzenie elektrownią wiatrową. Zgodnie z wprowadzonym art. 6g ust. 8 do ustawy o inwestycjach mieszkańcy, którzy objęli udziały w łącznej mocy elektrowni nie ponoszą odpowiedzialności za: zarządzanie elektrownią wiatrową, bezpieczeństwo jej funkcjonowania, eksploatację, konserwację oraz remonty, a także za bilansowanie handlowe. Mieszkaniac nie partycypuje w tytule prawnym do instalacji, co za tym idzie nie nakłada się na niego żadnych obowiązków i uprawnień wynikających z funkcjonowania elektrowni wiatrowej, dlatego też nie powinien on ponosić jakiegokolwiek odpowiedzialności za jej funkcjonowanie. Objęcie mieszkańców takimi kosztami byłoby niewłaściwe z punktu widzenia głównego założenia, jakie przyświeca temu mechanizmowi. Społeczności lokalne, po zapłaceniu za objęcie udziałów w mocy w elektrowni wiatrowej, powinny partycypować wyłącznie w korzyściach jakie daje elektrownia wiatrowa w pobliżu miejsca zamieszkania.

Przez zmianę art. 6g ust. 2 nowelizacji ustawy o inwestycjach zakłada się również przesunięcie momentu poinformowania organu gminy przez inwestora o inwestycji w kontekście oferowania 10% mocy zainstalowanej do objęcia udziałów przez społeczność lokalną. Podkreśla się, że zmiana nie opóźnia momentu, w którym społeczności lokalne będą mogły korzystać z energii elektrycznej przez wykorzystanie prosumenta wirtualnego. Jej celem jest rozpoczęcie kontaktu między inwestorem, a gminą i społecznościami lokalnymi na etapie, w którym społeczność lokalna ma pewność co do powstania inwestycji oraz, że podpisana umowa z inwestorem będzie oznaczać faktycznie skorzystanie z instrumentu prosumenta wirtualnego.

Najistotniejszą zmianą w art. 6g ust. 3 ustawy o inwestycjach jest skrócenie terminu składania zgłoszeń przez mieszkańców ze 120 do 60 dni. 120 dni na złożenie samego zgłoszenia wydaje się być terminem nieuzasadnionym, a w sposób istotny wpływa na czas trwania procesu inwestycyjnego. Niemniej jednak pozostawia się w art. 6g ust. 8 ustawy o inwestycjach 90-dniowy termin na zawarcie umowy przez inwestora z mieszkańcami gmin, jako że ten etap wymaga już podjęcia szeregu działań przez inwestora. Mieszkańcy gminy nie powinni działać pod presją czasu, bez faktycznej możliwości do skorzystania z usług prawnych celem oceny

postanowień umowy. Mieszkańcy gminy nie powinni także czuć się zobowiązani do szybkiego podpisania umowy.

Jak dotąd art. 6g ustawy o inwestycjach traktuje o zgłoszeniu chęci objęcia udziału przez mieszkańców. Uznano jednak, że warto sprecyzować treść tego zgłoszenia. Dlatego też wprowadzono art. 6g ust. 4a ustawy o inwestycjach, który w sposób przejrzysty wskazuje na elementy, jakie powinno zawierać samo zgłoszenie, tj.:

- 1) imię i nazwisko;
- 2) adres zamieszkania;
- 3) numer telefonu lub adres poczty elektronicznej;
- 4) numer identyfikacyjny każdego własnego punktu poboru energii, na który jest zgłaszana chęć objęcia udziału w mocy zainstalowanej;
- 5) określenie mocy zainstalowanej elektrycznej deklarowanej do objęcia na każdy własny punkt poboru energii.

Podstawowym celem projektodawcy jest, aby z energii wyprodukowanej z elektrowni wiatrowej mogły skorzystać wyłącznie społeczności lokalne. Ten mechanizm gratyfikacji ma powiązać mieszkańców, którzy mieszkają najbliżej turbin z korzyściami, jakie ta instalacja daje. Dlatego też wprowadzono art. 6g ust. 5 ustawy o inwestycjach, który precyzuje, że mieszkaniec gminy może zgłosić chęć objęcia udziału w elektrowni wiatrowej na każdy własny punkt poboru energii, który jest zlokalizowany w tej gminie.

Skrócono także do 14 dni termin na przekazanie inwestorowi listy mieszkańców gminy zainteresowanych zawarciem umowy z inwestorem. Wydaje się, że obecny termin zawarty w art. 6g ust. 6 ustawy o inwestycjach ustalony na 60 dni jest zbyt długi.

Jedną z kluczowych zmian, jakich dokonano w art. 6g ustawy o inwestycjach jest wprowadzenie ust. 10a–10e. Mimo rozszerzenia listy podmiotów, które mogą wziąć udział w tym mechanizmie, zakłada się sytuację, w której udział w łącznej mocy elektrowni objęty przez mieszkańców jest nadal niższy niż zaoferowane przez inwestora 10%. W takim przypadku gmina, na terenie której jest zlokalizowana elektrownia wiatrowa, ma możliwość skorzystania z energii elektrycznej wytwarzanej przez tę elektrownie wiatrową wyrażoną w kWh na kW odpowiadającej wysokości nieobjętych udziałów.

Należy przyjąć, że trwająca transformacja energetyczna to również szansa dla jednostek samorządu terytorialnego. Uwzględniono możliwość stania się przez gminy prosumentami wirtualnymi, a tym samym korzystanie z energii produkowanej z odnawialnych źródeł energii. Mechanizm ten pozwala na korzystanie z systemu rozliczeń przez 15 lat, który pozwala na czerpaniu korzyści z autokonsumpcji (jeżeli energia jest wprowadzona do sieci i pobrana w tej samej godzinie, jednak po uiszczeniu opłat dystrybucyjnych), a także rozliczenia net-billingowego w przypadku energii wprowadzonej do sieci. Oprócz walorów czysto ekonomicznych, zmniejszenie swojego śladu węglowego przez korzystanie z zielonej energii ma wpływ na poprawę wizerunku gminy oraz umożliwia utworzenie nowych obszarów partnerstwa.

W przepisach opisano krok po kroku procedurę skorzystania przez gminy z instytucji prosumenta wirtualnego. Celem art. 6g ust. 10a pkt 1 ustawy o inwestycjach jest, w pierwszej

kolejności, poinformowanie organów gminy o prognozowanej rocznej ilości takiej energii elektrycznej. Informacja ma zostać poprzedzona zawarciem wszystkich umów z mieszkańcami. Tylko w ten sposób zarówno inwestor, jak i organy gminy będą miały pewność, jaki wolumen energii elektrycznej, może być przedmiotem rozmów.

Warto podkreślić, że mechanizm obejmowania udziałów wiąże inwestora, natomiast jest fakultatywny w stosunku do organów gminy, o czym mowa w art. 6g ust. 10 pkt 2 ustawy o inwestycjach. Jeżeli gmina zdecyduje się na objęcie udziałów, inwestor, na podstawie art. 6g ust. 10 pkt 3 ustawy o inwestycjach, ma obowiązek zawarcia z nią umowy lub umów, które obejmą wszystkie zgłoszone punkty poboru energii, które mają być rozliczane jako gminni prosumenci wirtualni. Art. 6g ust. 10b ustawy o inwestycjach stanowi, że gmina na wskazane punkty poboru energii (PPE), uzyskuje status prosumenta wirtualnego na okres 15 lat, przy czym okres ten jest liczony od pierwszej sprzedaży energii z tej elektrowni do sieci, tzn. uzyskania przez inwestora odpowiedniej koncesji, a następnie sprzedaży energii. Nie liczy się natomiast od pierwszego wprowadzenia energii, które nie ma charakteru sprzedaży, a np. rozruch technologiczny. Ust. 10c stanowi, że udział gminy jest proporcjonalny do procentowego udziału jej punktu poboru lub punktów poboru, które są rozliczane jako prosumenci wirtualni, w mocy zainstalowanej elektrowni.

Istotnym jest to, że gmina, zgłaszając wiele punktów poboru energii, uzyskuje osobno dla każdego z nich status prosumenta wirtualnego, tzn. precyzyjnie rzecz ujmując, jest wieloma prosumentami wirtualnymi jednocześnie, np. jako PPE w szkole, przedszkolu, urzędzie gminy, itd.

Art. 6g ust. 10e pkt 1 ustawy o inwestycjach stanowi, że w przypadku pozostania mocy elektrowni do objęcia (czyli pomniejszonej o udziały objęte przez mieszkańców i gminę, w które lokalizowana jest inwestycja), prawo do objęcia udziałów mają gminy pobliskie. Art. 6g ust. 10e ustawy o inwestycjach stanowi, że jeżeli gminy pobliskie wskazały PPE o zapotrzebowaniu na moc przekraczającym udziały, które pozostały do objęcia, moc każdego z takich punktów zmniejsza się proporcjonalnie, tj. do momentu, aż zmieszczą się one w dostępnej do objęcia mocy.

Art. 6g ust. 10e pkt 2 ustawy o inwestycjach stanowi, że w przypadku, gdy łączne zainteresowanie mieszkańców gminy z inwestycją, gmin pobliskich, jak również samych samorządów gminy z inwestycją i gmin pobliskich nie przekracza 50 kW, wtedy umów nie podpisuje się z nikim. Zainteresowanie jest przy tym liczone łącznie, tzn. możliwa jest sytuacja, że żaden z mieszkańców gminy z inwestycją nie jest zainteresowany, ale próg przekroczą mieszkańcy gmin pobliskich, a jeżeli oni również nie są zainteresowani, może on zostać przekroczony przez samorząd gminy z inwestycją, lub same gminy pobliskie. Przykładowo, jeżeli mieszkańcy gminy z inwestycją zgłosili 25 kW, a samorządy gmin pobliskich wskazały na chęć objęcia 26 kW, wtedy istnieje już obowiązek podpisania umów z każdym podmiotem. Przykładowo, również istnieje taki obowiązek, jeżeli zainteresowana jest gmina pobliska, i wskaże ona punkt lub punkty o łącznej mocy przekraczającej 50 kW.

Po objęciu udziału w mocy elektrowni wiatrowej, gmina jako prosument wirtualny, zgodnie z przepisami ustawy OZE, w tym z samą definicją prosumenta wirtualnego w tejże ustawie, sama wytwarza i odbiera energię elektryczną w ramach dysponowanej przez siebie mocy, co jest

sytuacją prawnie analogiczną z wytwarzaniem energii z instalacji OZE, zamontowanej na swoim budynku. Umowa dotycząca objęcia udziałów w mocy elektrowni w celu uzyskania statusu prosumenta wirtualnego przez gminę nie spełnia więc definicji zamówienia z ustawy – Prawo zamówień publicznych, gmina bowiem sama dla siebie wytwarza energię w ramach udziału, jak również nie występuje tam oferta rynkowa, gdyż inwestor z mocy ustawy, po ustawowo regulowanym koszcie, ma obowiązek udostępnić udziały do objęcia przez gminę, w formie umowy będącej podstawą działania instytucji prosumenta wirtualnego, regulowanego ustawą OZE.

Rozliczenia od momentu zgłoszenia prosumentów przez inwestora są sprecyzowane w dodawanych ust. 14–18 w art. 6g ustawy o inwestycjach, które również wskazują na prawidłowe stosowanie przepisów ustawy inwestycyjnej wraz z przepisami ustawy OZE. Przeprowadzony zgodnie z prawem proces przebiega następująco:

- 1) inwestor przekazuje OSD lub OSP informacje, w tym o udziałach procentowych i PPE (art. 6g ust. 8b pkt 1 i 2 ustawy o inwestycjach);
- 2) OSD lub OSP przekazują te informacje do Centralnego Systemu Informacji Rynku Energii – CSIRE (art. 6g ust. 14 ustawy o inwestycjach);
- 3) OIRE, przy pomocy otrzymanych informacji, wylicza w swoim systemie teleinformatycznym, ilości energii elektrycznej wytworzonej przez prosumenta wirtualnego. Ustalenie tych ilości energii następuje przez przemnożenie całościowej ilości energii wprowadzonej przez elektrownię wiatrową przez udziały prosumentów wirtualnych. Następnie, wprowadza jest od CSIRE (art. 6g ust. 15 ustawy o inwestycjach);
- 4) OIRE udostępnia, za pośrednictwem CSIRE, przemnożone przez udziały, dane o energii wprowadzonej OSD, na obszarze działania których znajdują się punkty poboru energii prosumentów wirtualnych; (art. 6g ust. 16 ustawy o inwestycjach);
- 5) sprzedawcy rozliczają prosumentów wirtualnych na podstawie otrzymanych danych o ilości energii wytworzonej przez prosumentów oraz danych dotyczących poboru przez nich energii elektrycznej, zgodnie z przepisami ustawy OZE.

Należy podkreślić, że przepisy ustawy OZE, poza wyłączonymi wprost w ustawie o inwestycjach, mają bezpośrednie zastosowanie, gdyż prosumenci, którzy powstałi w sposób, o którym mowa w ustawie inwestycyjnej, mają dokładnie takich sam status prawny, jak inni prosumenci wirtualni.

Istotne zmiany wprowadzono w art. 6g ust. 12 ustawy o inwestycjach. Przyjęto, iż koszt objęcia udziałów liczony będzie jako iloczyn tego udziału wyrażonego w kW oraz kosztu partycypacyjnego. W zakresie wyliczenia kosztu partycypacyjnego szczególną uwagę zwrócić należy na dodawany współczynnik udziału mieszkańca w kosztach produkcji energii elektrycznej z elektrowni wiatrowej oznaczony symbolem WUew. Wprowadzenie tego symbolu wiąże się ze zmianą podejścia ustawodawcy do wyliczenia kosztów objęcia udziału.

Obecny wzór na obliczenie maksymalnego kosztu budowy elektrowni wiatrowej jest wzorem stałym, zawartym w ustawie, który nie jest odporny na istotne zmiany ekonomiczne. Samo odwołanie się do ceny referencyjnej jest słusznym wyborem. Jednak względem pozostałych

wartości stałych, sama ta wartość zmienna nie wystarcza, aby przyjąć, że wartości wyliczone na podstawie tego wzoru będą odzwierciedlać obecne warunki ekonomiczne.

Dlatego też przyjęto współczynnik WUew, którego zadaniem jest dynamiczna odpowiedź na zmieniające się warunki ekonomiczne, które mają wpływ na koszt produkcji energii elektrycznej z elektrowni wiatrowej, a tym samym mają wpływ na wysokość kosztu objęcia udziału przez mieszkańca.

Warto podkreślić podstawowy cel regulacji z art. 6g ustawy o inwestycjach, a więc udział społeczny w powstających projektach energetyki wiatrowej bazujący na gratyfikacji polegającej na korzystaniu z formuły prosumenta wirtualnego. Z tego też względu w art. 6g ust. 12a ustawy o inwestycjach wprowadza się maksymalną oraz minimalną wartość współczynnika WUew, aby przede wszystkim mieszkańcy decydujący się na ten mechanizm gratyfikacji (ale także inwestorzy, którzy potrzebują pewności w zakresie wydatków) mieli wiedzę, że niezależnie od przyjmowanych wartości symbolem Wuew, koszty objęcia udziałów nie będą nigdy ani wyższe, ani niższe niż wartości zawarte w art. 6g ust. 12b ustawy o inwestycjach. Wprowadzenie ustawowych widełek, zdecydowanie zwiększa pewność ekonomiczną dla obu stron uczestników tego systemu.

Z kolei dodawany art. 6g ust. 12b ustawy o inwestycjach stanowi delegację dla ministra właściwego ds. klimatu do dokładnego określenia wartości z symbolu Wuew, uwzględniając przede wszystkim takie wytyczne jak:

- 1) istotne parametry techniczne i ekonomiczne funkcjonowania instalacji elektrowni wiatrowej;
- 2) nakłady inwestycyjne ponoszone w okresie przygotowania projektu i jego budowy wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną;
- 3) założenia dotyczące technicznych warunków pracy elektrowni wiatrowej, w tym sprawności wytwarzania energii elektrycznej, współczynniki wykorzystania dostępnej mocy elektrycznej, współczynniki zużycia wytworzonej energii elektrycznej na pokrycie potrzeb własnych oraz na pokrycie strat powstających przed wprowadzeniem energii elektrycznej do sieci;
- 4) cele gospodarcze i społeczne funkcjonowania elektrowni wiatrowej.

Warto zwrócić uwagę, że obecnie cały mechanizm partycypacji, o którym mowa w art. 6g ustawy o inwestycjach nie jest w żaden sposób kontrolowany. Teoretycznie brak zaoferowania co najmniej 10 % mocy przez inwestora mieszkańcom gminy nie powoduje żadnych negatywnych konsekwencji z punktu widzenia inwestora, z wyjątkiem negatywnego odbioru społecznego. Celem projektodawcy jest zabezpieczenie sytuacji mieszkańców gminy, którzy zgłosili chęć objęcia tych udziałów.

Dlatego też wprowadzono w ustawie – Prawo energetyczne art. 33 ust. 1 pkt 7 oraz art. 35 ust. 1f, dzięki którym inwestor na etapie uzyskiwania koncesji będzie musiał potwierdzić spełnienie wymogu, o którym mowa w art. 6g ust. 2 ustawy o inwestycjach.

Kolejnym istotnym zagadnieniem jest kwestia wpływu art. 6g ustawy o inwestycjach na obowiązki uczestnika aukcyjnego systemu wsparcia. Zakłada się, że energia elektryczna przeznaczona przez inwestora na poczet realizacji obowiązków, o których mowa w art. 6g

ustawy o inwestycjach nie może mieć negatywnego wpływu na obowiązek wypełnienia zobowiązania sprzedaży energii elektrycznej w ramach systemu aukcyjnego powyżej lub równej 85 %. Inwestor na etapie składania oferty w aukcji nie ma jeszcze wpływu na to, jaki wolumen musi wyłączyć z tego systemu, aby pozwolił mu na wykonanie zobowiązania z art. 6g ustawy o inwestycjach. Dlatego też przyjmuje się, że wolumen energii, który jest przeznaczony na poczet realizacji umów z mieszkańcami gmin oraz realizacji umów z gminami, nie wpływa na całłościowy wolumen, który jest brany pod uwagę wyliczając spełnienie przez inwestora obowiązku 85 % (art. 83 ust. 2a pkt 4 ustawy OZE).

3.9. Zmiana ustawy z dnia 13 lipca 2023 r. o ułatwieniach w przygotowaniu i realizacji inwestycji w zakresie biogazowni rolniczych, a także ich funkcjonowaniu

Wprowadzono zmianę w projekcie ustawy polegającą na rozszerzeniu stosowania art. 18–22 ustawy z dnia 13 lipca 2023 r. o ułatwieniach w przygotowaniu i realizacji inwestycji w zakresie biogazowni rolniczych, a także ich funkcjonowaniu (Dz. U. z 2023 r. poz. 1597), również na inne biogazownie niż te, które spełniają warunki określone w art. 4 ust. 1. Tym samym przepisami art. 18–22 zostaną objęte biogazownie rolnicze, tj. instalacje OZE służące do wytwarzania biogazu rolniczego, energii elektrycznej z biogazu rolniczego, ciepła z biogazu rolniczego lub biometanu z biogazu rolniczego – w tym biogazownie spełniające warunki określone w art. 4 ust. 1 tej ustawy.

Zmiana ma na celu doprecyzowanie zasad budowy biogazowni rolniczych o mocy powyżej 1 MW poprzez uwzględnienie również biogazowni rolniczych, które nie spełniają warunków określonych w art. 4 ust. 1 ustawy. Intencją regulacji zawartych w art. 18–22 było zapewnienie odpowiedniej partycypacji społecznej w podejmowaniu decyzji odnośnie do lokalizacji dużych inwestycji w biogazownie rolnicze, wykraczające często poza możliwości lokalnego zaopatrzenia tych biogazowni w surowce do produkcji biogazu. Zmiana ma na celu zapewnienie większej akceptowalności społecznej dla tego typu instalacji OZE.

W konsekwencji przyjęcia ww. zmian wprowadzono również przepis przejściowy do ustawy o ułatwieniach w przygotowaniu i realizacji inwestycji w zakresie biogazowni rolniczych, a także ich funkcjonowaniu, zgodnie z którym do inwestycji biogazowni rolniczej w rozumieniu art. 2 pkt 2, w tym biogazowni rolniczej spełniającej warunki określone w art. 4 ust. 1 ustawy, określonych we wniosku o ustalenie lokalizacji inwestycji złożonym przed dniem 1 lipca 2026 r., stosuje się przepisy ustawy w brzmieniu obowiązującym w dniu 30 czerwca 2026 r.

Wprowadzono również przepis przejściowy wskazujący, że do postępowań o wydanie decyzji o warunkach zabudowy dla biogazowni rolniczej w rozumieniu art. 2 pkt 2 ustawy o ułatwieniach w przygotowaniu i realizacji inwestycji w zakresie biogazowni rolniczych, a także ich funkcjonowaniu, niespełniającej warunków określonych w art. 4 ust. 1 tej ustawy, wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie projektowanej ustawy, stosuje się przepisy w brzmieniu dotychczasowym.

Przepisy o wejściu w życie projektowanej ustawy

Planuje się, że ustawa wejdzie w życie w pierwszym dniu miesiąca następującego po upływie miesiąca od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem przepisów, które powinny wejść w życie z uwzględnieniem odpowiedniego, dłuższego *vacatio legis*.

Zgodność z prawem Unii Europejskiej

Projekt jest zgodny z przepisami Unii Europejskiej.

Projekt ustawy nie wymaga przedstawienia właściwym instytucjom i organom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, celem uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia projektu.

Notyfikacja

Projekt ustawy nie podlega procedurze notyfikacji aktów prawnych, określonej w przepisach rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597).

Wpływ projektowanej ustawy na działalność mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców

Z uwagi na przedmiot regulacji ustawa będzie miała wpływ na przedsiębiorstwa w sektorze energetyki odnawialnej oraz w sektorze budowlanym, doradczym i projektowym. Przewidywany wpływ został opisany w Ocenie Skutków Regulacji.